

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Euangelia quattuor cum concordantiis euangelistarum -
Cod. Aug. perg. 178**

[S.I.], [3. Drittel des 10.-11. Jh]

Lucas-Evangelium mit Prolog/Argumentum und tituli

[urn:nbn:de:bsz:31-12953](#)

UCASSYRUS ANTIOENSIS
ART MEDICVS DISCIPULVS APO
stolorum. postea paulum secutus usq; ad
confessionem auferuens dñi sine crimi
ne. Nam neq; uxorem numquā halienſ;
neq; filios. Lxx. et illi. amorum obit. in
britānia plenus ſpū ſcō. quicū iam ſcripta
eſſent euangelia. pmatheum quidem iniu
data. per marcum aut̄ in italia. ſcō inſi
gnae ſpū. machinae partibus ſcripsit hoc
euangeliū. Significans & iam ipſe imprin
cipio ante alia ēē deſcripta. Cui extra ea
quae ordo euangelicae diſpoſitionis expo
ſet. Ea maxime neceſſitas laboris fuit. in
primū grecis fidelibus omni prophetatione
ueniuri. incarnem dī xpī maniſtata eſſet
humanitas. ne iudacis fabulis attenti. in
ſolo legi deſiderio tenerentur. ne uel hereti
ci fabulis & ſtulis folliationib; ſeducti.
excederent aueritate. Elaborari dehinc

ut in principio euangelii iohannis praesumpta cui euangelium scriberet et in quo electus scriberet indicaret. Contestans in se completa esse quae essent ab aliis inchoata. Cui in ideo post baptismū filii dī a perfectione generationis in xpo impletæ repetendæ a principio nativitatis humanæ potestas promissa est. Ut requirentibus demonstraret in quo apprehendens erat per nathan filium introitū recurrentis in dñm generationis admissō indisparabilis dī. Ut p̄dican⁹ hominib⁹ xpm suum pfecti opus homini redire in se persilium faceret. qui perdauid patrē uenientib⁹ iter p̄bebat xro. Cui luce non in merito etiā scribend⁹ aplo⁹ ac tuum potestas in mysterio datur. ut dō in dñm pleno & filio pditionis extincto oratione ab apostolis facta sorte dñi electi nisi numerus cōpleretur. Sicq. paulus consumationem apostolicis actibus daret. quē diu contra stimulū recalcitrante dñs elegerisset. quod et legentibus ac requirentibus

dm̄ & si per singula expediti anobis utile
fuerit. sciens tamen qđ operantem agricultorū
oporteat de fructibus suis edere. ut animus
publicā curiositatē. ne n̄ tam uolentibus dm̄
uideremur quā fastidientibus pdesse.

acharias angelo non credens abmutunt.
ac postea quā helisabeth peperit locutus ha
charias prophetavit. Nam uita ihū ab ange
lis pastorib; indicatur. quiq; die octauo cir
cumciditur. y meon iustus xpm̄ parvulum benedicit.
ihs̄ annorum duodecim. in templo cū doce
ribus disputat. anno xxvmo imperii tiberii caesaris. iohannes
iūm baptizat. quē existimant filiuū ioseph.
filium heliu.
H̄s temptatus adiabolo uicit. Reuersus inga
lileā. et ingressus nahareth insy nagogam
esaiam legit. De qua eicetus hominē ademo
ne sabbatis liberit. et alios curit multos. De

num alloquuntur de qua pisces multos capi-
ant. Petrum. Ioh. et Iacobum elegit. lepsum mun-
dat. inde seruo orat.
analyticum demissum pectus curat. Ien pu-
blicanum sequi iubet. Et phariseis dicit non
est opus sanis medicum. Discipuli spicas uel
lunt. manum aridam habentem sabbatis cu-
rit. Apostolos eligit. Et turbis beatitudinem.
& alioz infelicitatem cum parabolis predicat et man-
dans.
centurionis puerum curat. Unde filium
mortuum resuscitat. Ius de iohanne testi-
moniu dicit cum similitudine pueroru in
foro sedentium. Mulier peccatrix lacrimis
pedes Christi lauit. Initinere sequentibusse in-
ris ac mulieribus parabolam seminantis dicit.
Huiusq[ue] tempore tempestatem sedat.
elucerna sup candelabru. De his qui uerbum
di faciunt. De legione demoniorum imporcos.
De epfluuo mulieris. De filia principis cui no-
men erat iairus resuscitata.
ittens discipulos predicare dat ei omne poter-

108

state quibus reuersis. q̄nq̄ panibus et duobus
piscibus quinq̄ milia iuxḡ sumat. A petro x̄s
declaratur.

n monte transfiguratur. Puerum lunaticum
liberat. humilitate docet. Ac non ēē phiben
dam. qui in nomine suo iustitē faciat dicit.

A samaritanis non recipitur. Se qui se uolenti
similitudinē aratoris retro respiciens imer
ponit.

epuaginta eligit quos mittit ad p̄dican
dum. Alegis perito iēptatus dat parabolā
alatromibus vulnerati. quē samaritanus
milia motus collegit. A pud mīthū mari
ae pastem collaudat. rationem docet cū parabolā impostume pa
nes auicino postulant. Daemonē ciciens.

I nprincipe diemonū infacere dicitur. Et
dat signū iunac. Lauandū potius qđ in
tus est elemosinis p̄nuntiat.
pharisaeis monet cauendū. Ac non tamen
dum eos qui corpus occidunt. Petenti re
spondit se non ēē diuisore hereditatis cū

similitudine diuitis. cui multa bona nata
fuerant. dicens petro felicem esse bonum dispen-
satorem.

ub exemplo galileorū occisorum monet agen-
dam esse penitentiā. Parabolā ficalneam
fructuosac. sub iungens quae super uacuac
uerram retineat. Mulierem. xviii. annis

curua erigit. herodem uulpem designat.
abbatis h̄ydropicū curat. hortaturq. iniui-
tatem pauperes pascere. cum parabola
excusantium ad caenā. Omnē affectionem
ppter se odiendā dicit. Cum parabola tur-
rem aedificare uolentis & regis.

.al fatuum esse non debere dicit. Simili-
dinem pastoris ponit unā ouem perditā
requirentis. et mulieris dragmam inueni-
entis. Et hominis quiduobus filiis substanti-
am diuisit. De dispensatore pdigo qui sapi-
enter fecit.

ediuit et labaro. & qd seruntum debitum
sit exhibendum. Decem l̄epsi munduntur.
Intra nos esse regnum di. Similitudo uidue

rogantis et iudicis iniqui. Et duorum in templo
 orantium. Difficile duum in introire in re
 gnum dei.
 cum discipulis aduentura sibi indicaret. Cae-
 cum mendicante curauit. hachem collau-
 dat. Et decem mnarum similitudinem posuit.
 Super pullum asinae sedet. Et iherusalem fle-
 uit. Interrogatus in qua potestate haec fa-
 ceret. Interrogat et ipse. Cum similitudine
 eius cuius filium cultores uineat occiderunt
 empitatus detributo respondit. Videlicet Iu-
 dat quae duominuta in donario misit.
 Et de fine seculi atque aduentu suo predicat.
 uida tradendi dominum tempus ponit. ihesu sacra
 mortuam panis accalicit ostendit. Ac dicit
 discipulis suis ut uendito uestimento e-
 mant gladium.
 uida tradidit dominum. Passio ihesu. et sepultu-
 ra. et resurrectio eius. & reliqua.

B manifestari. Tunc primum significat cum sibi invenire fuisse causam euangelii scribendi.
neposculo cuiusq[ue] facultas esset predicandi.

³ Quia sententia nō solū mārē dicit
qui p[re]ficerem dñm in carne non
undererant acq[ui] ideo quia scribe
rent euangelium dicere debant
verum omnia mārē dicit ap[osto]lū de
signantur qui in modis quae sen
tientibus ab his qui inserviunt ge
nealogiamq[ue] eius sepe & gestis
inter e[st] potuerunt audire q[uo]d
habebant. H[ab] Theophilus hic est
fuit subi[ctu]m in certu[m] eius roga
tu scriptis Actus apostoloru[m].

⁴ Requon patres. ab origine p[re]ce
terunt suae eritis iudicibus
usq[ue] ad sarcophagū p[re]pheta. Ac
deinde reguli usq[ue] id trans
migrationem b[ea]titudinis re
probantur. Post transmigrationem
omnis usq[ue] ad hacharias si
mul & ponit p[ro]p[ter]e p[ro]ponit
est r[ati]o[n]e summa gemitatur
quo aliocole ut singulis inter
omnes iudicis regnum p[ro]p[ter]a hero
di successaris. Augusti tradi
tur gemitu[m] mundu[m] eius tunc
sime primo anno dñs avenir

⁵ Emorsen dñs unū constituit
sumū sacerdotio[m] cu[m] mortuo
unū p[ro]p[ter]e successoris iussit
et hoc usq[ue] ad seruatu[m] est.
Aquo plures fieri ut diximus
dñe mult omni agente decre
tu est q[uo]d mississim minister p[ro]p[ter]
reporte incisus sunt singuli casti
monie studenterant.

⁶ Incensu[m] incisū sc̄re ap[osto]lū
defens de ceteris de sepiu[m]
moris iussu est p[ro]p[ter]o consilium
pp[ro]p[ter]

⁷ ⁸ s[ecundu]m sc̄i numeri donati erant
O R D I N A R E H A R R A T I O N E R I
rum. que in nobis complete sunt
sicut tradididerunt nobis qui ab ini
tio i p[ro]p[ter]i underunt et ministri fuerunt ser
monis. usum est michi assecuto ap[er]incipio
omniā. diligenter exordine tibi scribere opti
me theophile. et cognoscas eorum uerboru[m]
de quibus eruditus es ueritatem.
uit in diebus herodis regis iudeae. sacerdos q[ui]
dam nomine hacharias. de uite abia. et uxori
illi de filiabus aaron. et nomen eius elisabeth.
Erant aut iusti ante ambo dñm. incedentes in
mundis celestib[us] obserbando. congreuū iudeiā
omnibus mandatis et iustificationib[us] dñi si
ne querela. Et non erat illis filius. eo quod
est elisabeth sterili. et ambo p[ro]cessissent indi
ebus suis. factum est autem cum sacerdotio
singeretur in ordine uice suae ante dñm.
sed dñm consuetudinem sacerdotii forte exiit
ut incensum ponaret. ingressus intemplu[m]

⁹ Allegorice aut p[ro]batur sacerdotio[m] iudeorum. Et elisabeth. p[ro]p[ter] lex ipsa designata que sacerdotio[m] doctissimus exercitata
quasi auxilio uirile fuit spiritualis d[omi]ni filios gignere dicebat. si quasi obsterilitatis inuidia minime ualebat. bone dicunt
qui erant iusti ambo ante dñm quia sicut bona est lex & mandatum s[ecundu]m et iusti & boni. Ita etiā sacerdotio[m] legale p[ro]cessio
satione reportis illi sicut boni & iusti est. Ingeruntur hacharias et pluri. quia sacerdotio[m] est inesse in seipsum d[omi]ni
legere in eiusmodi mysterio celestiū. Ita fortis multitudine quia qui secreta quaeq[ue] & m[yst]rica penetrare siddominus
requiriunt doctore necesse est monies humilitate intendant. Et bene concipi sicut elisabeth quinq[ue] mensib[us] occultauit sine
quai ipse legisfer moris quinq[ue] libris mysteriis xpi p[ar]abolici designat. seu quatuor uirtutis instrumentis sicut con
dem xpi dispensatione inquinque mundi actibus. P[ro]p[ter]e faciat dicta p[ro]figunt. video recte servio n[on] ceperit uolum
missus ad m[ini]strum angelis iustitiorum uenterat saluatorem.

¹⁰ Assecuto omniā usq[ue] est
scribere nō possum sedde
combi[us] quae astfellem
legatum firmatū
criteret cōfidante et
confidere vnuilla quae
ab aliis etiam p[ro]p[ter]e
ut p[ro]p[ter]e quibusdam
singulis labi mīsticis
omniā exstiterunt
p[ro]p[ter]e cōfūrment
et quodquid oratione de
dno b[ea]tō gestū die
tunc sit agnoscere quae

¹¹ Precursum nobilissimū
solū ap[er]tentib[us] sicut
ap[er]entib[us] gloriā
descendit quācūd ad
ueritatis illūscidem non
subita inspiratione con
cepit uero. nōcūd magis
pragmatice s[ecundu]m
libertus p[ro]dicare.

¹² Dūmūtus p[ro]mūtū est
ut insinuerit nō esse
t[er]r[or] p[ar]t[er]ū quācūd
exp[er]imātū est p[ro]fessus
conciencia super futu
re p[ro]p[ter]e p[ar]t[er]ū
dūmūtū.

¹³ Non noui p[ro]p[ter]e
p[ro]le[ti]tū. cum p[ro]mūtū
exordine pontificis
mūtū ab aliis successit

Aqua nō recipiens
filii qui nec angelis
hoc promittere cō
didit s̄ypp̄t̄ redemp
trōne fecit. Quod uero
angeli adiuverit &
uxor tuus p̄ te filii
ē d̄ de redēmptionis
ordinem p̄metit.
qd̄ undēcīcē ratiū
hachariae filius re
decep̄t̄ illus̄ p̄t̄
peccando sit mēr
factus.

Aqua mēr̄ obn̄as
quā uerbulo lumen
omnēm qd̄ obn̄as
potest pacū suā
p̄missū defructab̄s
confectum significat
p̄p̄rum uero indege
nib̄t̄ rōn̄ū crātūmo
desicca tempore con
seruans abstineret
indōlē & p̄sonam. & e
remus certe p̄t̄ colos̄
s̄p̄m ualēt̄. id firmū
nō possit abſt̄i
nō satigunt.

Corda patrū infiliōs
conuertēt̄ ē p̄sp̄tale
sc̄riū amīquae faci
nā p̄t̄ p̄dicando
infundere.

Salutēdūm̄ p̄m̄
serū h̄esitans signum
qui errere uileat in
q̄nt̄ consula angeli
infiat. illocutio p̄fig
no sufficere debegat.
Vnde metrā difficien
tiae p̄oētā tūcēdo
lūcēt̄ taciturnitas
endem̄ & signū fidei
qd̄ quiescuit. & nō
delictatis p̄oētā cē
quā me p̄mitit.

dñi. Et omnis multitudo populi. orans
foris hora incensi. Apparuit aut̄ illi ange
lus dñi. stans ad extris altaris altaris incensi.
Et hacharia turbatus est uidens. et timor
irruit super eum. Ait autem ad illum an
gelus. Ne timeas hacharia. quo exaudita
est oratio tua. Et uxor tua elisabeth pa
ret tibi filium. et uocabis nomen eius iō
hannem̄. incōvenire accēperit filium. Et erit gaudium tibi et exulta
tio. et multi innatiuitae eius gaudebunt.
ordine magnitudinis exponit. Et erit enim magnus coram dno. et unum.
et siceram non bibet. Et spū sc̄o replebit̄
adhuc exintero matris suac̄. Et multissi
lios israel. conuertet addnm̄ dñi ipsori.
exdēm̄ h̄is seī grām̄ habent. Et ipse p̄cedet ante illum inspū et iustitiae
heliae ut conuestat corda patrum infili
os. & incredibiles ad prudentiam iustorum.
Parare dño plebem p̄fectam. Et dixit ha
charias ad angelū. Unde hoc sciām̄? Ego
enim sum senex. et uxor mea p̄cessit in
dictus meis. Respondens angelus di
xit ei. Ego sum grāb̄ihel qui adesto ante

Bene. uox a cōtemplo &
uox a altare. et ad eis appa
ret. qui uidelicet ueris uocis
et aduentū. et miseriū sacris
in amērīlis & celestis domi
gradiū p̄dant p̄sinistrā pre
fēma. p̄dexterā signantur
accēpta.

B Singulārē mentis indicium
datur. quonies homini adō
nār̄ ip̄ponit̄. lōb̄ inter p̄p̄s
grā dñi. quo nomine declaratur.
Hancū cē clātā parentib̄. & p̄p̄
iō. & lōb̄ quē ille conuersus cē
adēm̄.

B Ambō defēta sc̄ia. uenit frig
iustitiae moliti ambo regis &
regime ueraria tolerant.

Pudentia iustorū ē nō de
legis si operibus iusticiā p̄
sumere si exfide quae ē p̄
xpm̄ salutem quaerere ut
quām̄ in legē positi. legis
iusta p̄ficiunt. gratūmen
sedī per xpm̄ saluculos in
tellegant.

B s̄ uult in celo quā si homo
iubat p̄mittorit. ut cū angelus.

promitterat unde dubitan ridae
et datus signū qđrogatur unq
discretendo locutus ē iāracen
do credere dicitur.

¹ Hoc ē qđ dixi quia missus in tempo
re pontificis templi tancū officiis
manerari n̄ solū ac complacuisse
sed ab ipso domini suō abstinerent
ingressu.

² Mortuū intellige cum in se fuso
et dñs noster & cōceptus tradi
tus et passus si hoc die ut in nulli
arborum frēcē credamus ut
nō loquuntur bene cōuenit
qua in lumen at omne humanū
v. in h. m.

dm̄. Et missus sum loqui ad te. et haec tibi
euangelihare. tecce enstacens. et non po
teris loqui. usq; in diem quo haec fiant. p
eo qđ non credidisti uerbis meis. quae im
plebuntur in tempore suo. Et erat plebs
expectans bachanā. et mirabant̄ qđ tarda
ret ipse in templo. Egressus autē. non pote
rat loqui ad illos. Et cognoverunt quod
uisionē uidisset in templo. Et ipse inuens
erat illis. & per mansit mutus. Et factum
est ut impletis sunt dies officiū eius. abit
alio uiserat officiū eius.
^{affici} in domum suam. Post hos autē dies. con
hachariae completoſ. ^{littera droblato. sterilitatis} cepit elisabeth uxor eius. et occultabat se
ob pbro. gaudentia deparuit uenit amīs ueracundat̄ plus
mensibus quinq; dicens. Quia sic michi se
cit dñs. in diebus quibus respexit austerē
ob p̄prium meū inter homines. ^{concepione disabili} in mēse
autē sexto. issus est angelus gabrihel
adō. inciuitatē galileae. cui nomen nāha
reh. adi uirginem desponsatā ioseph. de
domo duid. et nomen uirginis maria.
Et ingressus angelus ad eam. dixit. Aue grā
concept & genitū. ^{qui ḡmē} plena. dñs tecum. benedicta tu in mulie
bribus.

³ Finiendū ḡdūngis
se scire dñs. usq; bare
bachanā missi
esse restatur quatu
actos uenient angeli
sic exortiū cōpletis
mūnib⁹ spū uertuū
numquān mētus
definit p̄tēmpla
onē. Seminuntur
iḡtūr et assūtūr
qua cōsiderūtēsp
tūs ē angelus sp̄s
firmitas tōn sp̄s p̄tē
quid est circūsc̄p̄tis
n̄ ob angeli itaq; &
missi antē p̄sumunt
qua quilibet missi ue
mūnib⁹ ingāp̄fū dīrrak

⁴ Lehannus cōstantinū
politanus urbis ep̄sc̄p̄
huc gesta cōmentis
temp̄. vni. & t̄ occōbris
scrūtūtū est ip̄sib⁹
et equinoctiū iniquū
incoactio manuū nec
quam lucis illi aut op̄t̄
ter cresterē meāt̄ mina

⁵ Iep̄idare uirginū
scadens uirgīnū
uerē salutationē
angeli uerberat̄ be
nedictio nouā formā
mirabatur quae
nūsqua antē locū
nūsqua comp̄ta

qua grā plorū dixit
etendom grā nunc
plorū astruit.

B ergenū dūt quām
ipse temporaliter
ipse xp̄e p̄petui uoca
re ad regnum.

Propositiū mōnēssū
reuerentur exposuit
vīnum uidelicet virgo
nōlēt se ducere deinceps
uōsse.

Addistinutioē nrāe
sc̄tatis ite singulāter
fē nasciturū assentit
nos dīcū officiūrū non
tūndū nascimur.

Quāta cū dēuocione
humilitas quās dāngli
p̄missum op̄at implor
desirp̄am quār̄mātēr
elegr̄t. ancillā
nōneubat.

ribus' Quāc cum audisset. turbata est in
sermone eius. et cogitabat qualis esset ista
salutatio. Et ait angelus ēt. Ne timēas ma
ria. inuenisti grām apud dm̄. Ecce conci
p̄ies in utero. et paries filium. et uocabis no
men eius iūm. Hic erit magnus. et filius
altissimi uocabitur. Et dabit illi dñs dī
sedēm d. und p̄aīs eius. & regnabit indo
mo ^{Dominū} Iacob in aeternū. et rēgni eius non erit
finis. Dixit aut̄ maria ad angelum. quo
modo sicut istud quo virum nō cognō
sco. t̄ respondens angelus dixit ei. Sp̄s
sc̄s sup̄ueniet in te. et uirtus altissimi obun
dabit tibi. Ideoq; et qđ nāscetur sc̄m. uo
cabitur filius dī. t̄ ecce elisabeth cognāta
tua. et ipsa concepit filium in senectute
sua. Et hic mensis ēst sextus illi que uo
catur sterili. quia non erit impossibile
apud dī omne uerbum. Dixit autem
maria. Ecce ancilla dī. fiat mihi sc̄dīm
uerbum tuum. Et disscessit ab illa ange
lus. exurgens aut̄ maria in diebus illis.

i potentiū qui dī filius a nālēt
habuit hanc idem homā natūs
extempore accepit.

Maria tūm carnaliter in fr̄ reg
naturū putau.

Aūs Ambiguitate maria deconcep̄tu
possibilitatem angeli p̄dicat dī
censit. Sp̄s sc̄s sue in m̄. hoc ē nōdu
bitus quia virū nōsc̄s. Et uirtus
altissimi ut altissimi uirtus
sine dubio xp̄e est.

Nōn ergo separare posse diffidat
accepit exemplū sterilis annus
parturiae. ut dicit om̄a dī pos
sterilis. & si nācētē contraria.
legitur in exodo sacerdotiale
tribū regali fuisse cūncitam.
ut ite xp̄e quis solum carnē p̄de
sacerdos erat fūcūrus. ex utraq;
stirpe carnē sūstineret.

p. 8
Non dubia de templo filiorum puerorum
ut semper puerorum auctoritate upp
go inuenientia ministratur.

p. 9
Suzabeth vocem audiret lobum
prior gemitus sensit.

p. 9
Talem vocem ab Elisabeth quia agn
ibole benedicitur quatinus an
geli et locum ubi ueniret idcirco
innotesceret feminis puerula mon
stratur.

p. 10
Requilibenter officium suum ageret
ad uenientem obiuo qualibet ualeret
medicis intinxaret.

p. 11
Magnificatur enim deus uerbis cum mag
nifica dignatus in nobis sed
numquid in nobis sicut in maria

p.
Non solu inquit mihi fecit magna
si et omni puerum qui timet eum
decepitur iustitia accepit illi.

abut in montana cum festinatione ^{comes}
^{habet in die fuit hebreo sic mosee legitur}
uitatem iuda et exultauit in domum ha
chariae et salutauit elisabeth. Et factum
est ut audiuit salutationem mariae elisa
beth exultauit infans in utero eius. Et
^{in eam clamosa quia}
repleta est spuma ex elisabeth et exclamauit
de qua intelligendum est.
voce magna et dixit: Benedicta tu inter
mulieres et benedictus fructus ventris
tui. Et unde hoc michi ut ueniat mater
domi mei admittat. Ecce enim ut facta est
uox salutationis tuae in auribus meis ex
ultauit in gaudio infans in utero meo.
^{verbis elisabeth claram}
Et beata quae credidit quoniam perficietur
ea quae dicta sunt a domino. Et ait maria
agnificat anima mea dominum et exultauit
^{ita exultauit secundum solitum fuisse in annulo letatur eius}
spiritus meus in domo salutari meo. uia respex
corporali exceptione ^{et corporaliter} fortatur. et placuit et humiliatus erat
in humilitate ancillae sua. ecce enim ex
hoc beatam me dicent omnes generationes.
^{et idem magnificat secundum dicitur}
uia fecit michi magna qui potens est.
et semper nomen eius et misericordia eius apoge
^{sequitur qui nomen domini est et hanc magnificare comprehendit in}
nies et puerum. timentibus cum. ecce po
^{missio quia sic per trahit operari. ita de puerum}
tentia in brachio suo dispersit superbos

p.
Non praeceps mater
repleta quoniam filia
scilicet filius regulus
est spuma ex utero
dominorum.

p. 12
Non quasi nosa propon
rit quoniam spiritus cognoscere similem
ratiuitate ipsa iste
fuit mentis humanitatis
fons et origine.

p. 13
Resplendet anima mea
quae domini magnificatio
non quilibet alius nisi
ille exultat. non potest
nullum irrepensibile
exultationem.

p.
Hoc usque cum puerum
debet ipsi fideliter pra
testari quae secundum
humanitatem proprie
tatem.

p. 14
In primis dictione signifi
cavit non alienum ad
opernari indiger
auxilio.

B qui aeterne bona
prosperitate esurunt. sa-
tiantur cum gla-
redemptoris quam
desiderant apparue-
runt.

Adiuuentum ergo sal-
uatoris habentes et
feminae i permissione hoc
et filius i permissione quibus
dicuntur sicut uos christi
ergo habentes enim estis
scimus permissione hunc
dof.

^{filius omnes operantur.} ^{fimbrachio}
mente cordis sui epossum potentes deser-
de et exaltant humiles sumentes imple-
uit bonis et diuinitatis dimisit manus. ^{Pudicit}
^{puerū dñi appellat isti qui ab eo sit ad fulgurandum suscepimus. Obedientē}
pit israel puerum suum recordatus midac-
en et humilem sic in se Legitur quia puer nō est et dileximus
suam. ^{dit eis} Igit locutus est ad patres nros abra-
ham et semini eius in secula. mansit autem
maria cum illa. quasi mensibus tribus. et
reversa est in domum suam. ^{Isaheth}
autem impletum est tempus partendi. et pe-
perit filium. Et audierunt uicini et co-
gnati eius quia magnificauit dñs midiam
suum cum illa. et congratulabantur ei.
Et factum est in die octauo. uenerunt ut
cuidere puerum. et uocabant cum no-
mine patris sui. iachariam. Et respon-
dens mater eius dixit. Nequaquam sed uo-
cabit iohannes. Et dixerunt ad illam.
Quia nemo est incognitio tua. qui uoce-
tur hoc nomine. Innuebant autem patri
eius. quem uellet uocari eum. Et postulans
^{tabulam} pugillarem. scripsit dicens. Iohannes est
nomen eius. Et mirati sunt uniuersi. A.

^{filius}
Qui electi etiam si gloriantur
superiori et de orbi bonorum operum
quae phare libenter se excolvant
minus aluminis uenientis inueni-
cuntur.

Tandem misit marianum illud
nec scorsor dñi nativitatem
in domo ppter quam maxime ue-
nerat.

^{tabula}
Puerum spū ſeo admo-
rina ad rōm pphēriū
didiçerat qđ n̄ didicere
anante.

peritum est. ut ilico os eius & lingua eius. et
loquebatur benedicens dm̄. Et factus est
^{qua regni est}
^{hacharias} tumor sup om̄s uicinos eorū. et super om̄i
a montana iudeae diuulgabant̄ amāuer
bahaec. Et posuerunt om̄s qui audierant
^{euangelista uectus}
in corde suo dicentes. Quid putas puer iste
erit? Et enim manus dñi erit cum illo.

Et hacharias pater eius impletus est sp̄usco.

& pphetauit dicens. Benedictus dñs dñ
israhel quia uisitauit. et fecit redēptionē
plebis suae. Et erexit cornu salutis nobis.
In domo dauid pueri sui. Icūt locutus
est per os sc̄oꝝ. qui a seculo sunt pphetarū
eius. alium ex inimicis nr̄is. et de manu
tūmūndos s̄p̄ signū
om̄nium qui oderunt nos. dfaciendam
midiam cump. atrib. nr̄is. et memorari testa
menti sui sc̄i. usiurandū quod iurauit.

Ad abraham patrē nr̄um. daturum se no
bis. et sine timore de manu inimicorū
nr̄oꝝ liberati seruiamus illi. nſciate et in
stitia corā ipso. omnibus diebus nr̄is. tui
puer ppheta altissimi uocaberis. pmeibis

⁸ Hacharias fugitus.
xvi ppheta comedit
aut ppheta uenireat
forte ppheta uocatur
ante signū.

⁹ Non habentemus fū
inuenit sustinendo.
sūt fecit qd̄ quābēt
hacharias ppheta fac
enclū cognoscere pph
ppheta in ore quābēt
factū narrat.

⁸ Brune ppheta qd̄ sit
cornu salutis orationē.

⁹ Dom deus loqueret
ad ppheta suu uerbū
uortē uerba benefic
um dī re diligēt for
te pugnandū. hachan
et ipso es daturum
strenuus facinus filii
suū mūndos. ppheta u
lūsſe quādūdū pph
angeliū dicitur.

⁸ Dñs plebem suā longa infirmitate
peritūtibescentem uisitauit. &
sanguine filius redemit.

⁹ Cornu salutis firmā colistudinē
de salutis ossi sequidem om̄i carne
innolata sunt cornu decedit carnē
id est cornu salutis. regnum xp̄i uocat
incūs figura dī. & idemon cor
nū oīlū in regnū gl̄am īseruatisur.
Sicut inq̄t quārū solū in qd̄ ppheta
specialit̄ dñs fuit ipso pūt adam
Abel. enīch. eccl̄iū. parrū facis
qd̄ suis in dispensationē testimoniū
mūndū redidit.

⁸ Dicente dñm. iuxta elogia pro
phtiorū in domo etā nasciturū
dicuntur mundū ad pphellendum
restaurandū qd̄ abrahame dispositū
et nosē liberaturū qualis pph
pus ppharetis. dñs se mū
xp̄i ī inuincitū ppheta.

⁹ Hoc quāmodo sit dñs seruentum
designat nam quāne mortem
actimūndicū discedit necdū
pfecte demānu inimicorū libet
de seruit.

206

énim. ante faciem dñi. parare uas eius. ddam
dam suentia salutis plebi eius. in remissione
peccatorum meorum. et uiscera midiae
cum patribus nris. in quibus uisitauit noso-
niens exalto. illuminare his qui intenebri-
et in umbra mortis sedent. addirigendo spe
des nos in uiam pacis. puer autem creseebat
et confortabatur spū. et erat in deserto usq.
in diem ostensionis suae ad israel. Factum
est autem in diebus illis. xiiit edictum acce-
sare augusto. ut describeretur uniuersitor-
bis. Haec descriptio prima facta est apresi-
de Syriae et Cappadocie. Et ibant omnes ut pfitseren-
tur. singuli insuam ciuitatem. Ascendit
autem et Ioseph agalica de ciuitate Nahareth.
in iudeam ciuitatem David. quae uocatur
Bethleem. eo quod esset dedomo David. ut
pfitseretur cum maria uxore prægnante.

Factum est autem cum essent ibi. impleti sunt
dies ut pareret. Et piperit filium suum
quia non erat nisi unus. sicut substantia filium
primogenitu. et pannis eum inuoluit. et
reclinauit eum in sepio. quia non erat eis

Dominus nobis ortum uore lucis apponens
filius reuebrari. lucis filius fecit ut
nos submetitur illuminare.

"usq; ad fine manifestationis
tempus ad plebem quo predicare
coepit.

Propria
Refert Iosephus in octavo decimo
antiquitatis libro narrat haec. Gen-
nus ipf; unus excessu curvatus ro-
mang. cu; prius fratre uenit
in dare gentilium acesare missus.

Illuminare domini facta est descep-
tio. quia ille apparet in nocte.
quod et confessus afficeret in nocte.

Beatuu*er* nocturnalem tempora
l*e* salutem primi futuris.

Beatuu*er* nocturnū nostrarū
ut illuminato rōnī
grāē concordet.

Ver
Significat hanc descriptio
one prima et terrā quae
totū orbē clauserunt quia
plena pars terra
rū sepe leguntur fuisse
descripta tunc primū
coepisse quando cīrus
Syria missus est.

Hoc nocturnū preparū stēnū
factū est. uero etiā ualebit
narrus. alibi cōceptus in sich
amisib; horum diffidetur
facilius quadrat.

locus in diverso. Et pastores erant in re
gione eadem in glantes. et custodientes ui-
gilias noctis supra gregem suum. Et ecce an-
gelus domini stetit iuxta illos. et claritas dei cir-
cumfusa est illos. et timuerunt timore ma-
gno. Et dixit illis angelus nolite timere.

Ecce enim euangelio uobis gaudium ma-
gnum. quod erit omni populo. qui u-
natus es uobis hodie saluator. qui est xes-
sus christus. in auitate dauid. Et hoc uobis signum.

Inuenietis infante pannis in uoluum. et
positum in praesepio. Et subito facta es-
tum a ngelo multitudine celestis. laudan-
tum dominum et dicentium. Gloria in altissi-
mis do. et in terra pax in hominibus bo-
nac uoluntatis. Et factum est ut discer-
erunt ab eis angeli in celum. astores
loquebantur ad inuicem. Transcamus
usq. bethleem. et videamus hoc uerbum
quod factum est. quod fecerit dominus. et ostendit
nobis. Et uenerisunt festinantes. et
mutnerunt mariam. et ioseph. et infan-

10
Olaus sanctus angeli domini primus re-
demptor incarnationis.

10
verbū marū aperte nō factum
est quia creatura dñi ē. sicut uide-
ri ab hominibꝫ possit uerbi caro.
factū est. videtur ergo inquit
hoc uerbi qđ factū est quia an-
te quam factū est. hoc uiderē
nequum.

floruit haec uocē quā
gaudium magnū uen-
eratur

8
Ipsarū pacem hominū
huius quia quis prout de-
sixerat. uisitare
incarnatio dñi. uisitans
et uenerans

”
Quod fecit dñs ostendit
nob̄. qđ in carnem fecit
dñs & p̄ nos uisibile
nob̄ exhibuit.

109

tem positum in p̄ sepio. Uidentes autem.
cognoverunt de uerbo. qđ dictū erat il-
lis depuero. Et om̄s mirati sunt q̄audie-
rūt de his quae dicta erant ap̄ auctoribus ad
ipsos. Maria aut̄ conseruabat om̄s uer-
ba haec conserens in corde suo. et treuer-
si sunt pastores glorificantes et laudan-
tes dñm. in omnibus quae audiebant et
^{ab angelis in berlebon}
uiderant. sicut dictū est ad illos. et post
quā consummati sunt dies octo ut circūti-
deretur puer. uocatū est nōm eius. si-
quid uocatū est ab angelo prius quā in
utero conciperet. Et post quā impleti
sunt dies purgationis eius secundum legem
moysi. tulerunt illum in ierusalem. ut
sisterent cum dño. sicut scriptum est in
^{scriptis & hominis primogeniti signo. Ierusalem.}
lege dñi. quia omne masculinū ad ape-
di p̄ nos mutari mundis debet. eccl̄i huminis primogeni-
riens uulnus sc̄m dno uocabitur. Et
nō. sc̄lē debet redire.
ut darent hostia. secundū qđ dictum
est in lege dñi. parturū. aut duos pul-
los columbarum. et ecce homo erat in
ierusalem. cui nomen symeon. Et homo
columba simpliciter. cur
tur indicare astinere. quare
mento offerto uulnus
qua nūm̄ simplex & pudic
et fidelium conuersatio. ḡm̄
est dō superficium.

[¶] Non sacerdos si simplex quis
fuerit audire restituit dñs
sui p̄missus elegit.

[¶] Conferatur ergo maria ea quae
finienda legunt. cū his que
cum facta cognauerat n̄ habe-
re tenet ore p̄missus fidelio se-
cūdūtate.

[¶] Indicariū est si non patrum
lēs imponebantur quando ab
hunc orationē recipit credo
prius dicere. et omnes suae
mutū est nōmen.

[¶] Cuncti legatis & euangelicis
baptismū purificamus ge-
neratib⁹ suscipere n̄ dispexit
utē suā mandat eī legis decre-
ta sui tempore docere ē
sliberrima. sed mentis
euangelio concusſiſſe libelis
ostendere acq̄ subiungere
meditare.

[¶] Item hoc glori-
cunt qđ uocatū
nō est ad illos sue
sū dictum est ad
illos. qđ tam dō lū
desp̄s referunt. Et
hoc nullus fācēdō
tum ē ab angeliū
uerbo impoſitib⁹.
Si formā suā deu-
tūrus offere uibus.

Bene primo eūtū
evidetur p̄ uocatū
manū cū hostia de-
fertur quia primo
corruptionē corū
moriendo crescer-
gendo calcinari
cū sua carne nostri
hostia sup̄nā ascen-
dit cū uocatū.

Constatō natūrātē
mōrē loquuntur non
qđ dñs sc̄m manū
deuipinasse creder-
dūt.

Hostia hanc p̄uiponē
non nō dūtōrēt. Et
nō p̄ filio & filiā simili
cū uocatū sine columba offere deponit. sc̄lē n̄ solū homo sicut p̄m̄ dignatus ē fieri ut m̄ dñs officaret.

Homo offrēnū signū illam sinagogaū uulnus quæ longa incarnationis & fatigata p̄m̄ accūmū illos & fideliū uocibus suscepit & magnificavit
dicens. Dirige me. in uite dñe. &c.

iste iustus et tumoratus expectans consola
tione istrahel. Et sp̄s sc̄s erat in eo. Et respon
sum accepit aspū sc̄o non iusfū se moste
nisi uidere xpm dñi. Et uenit in spū int̄
plum. Et cum inducerent puerum iūm
parentes eius ut facerent secundū consue
tudinem legis pco et ipse accepit cūm in
ubias suas et benedixit dñm et dixit Nunc
dimittis seruū tuum dñe secundum uerbū
tuū impacē quia uiderunt oculi mei salu
tare tuum quod parasti ante faciē omniū
populorū. Lumen ad reuelationē gentiu
et gloriā plebis tuae istrahel. T erit pa
ter eius et mater mirant̄ sup his quae di
cebantur de illo. Et benedixit illissime
on. et dixit ad maria matrē eius. Ecce po
nit̄ est hic in ruinam et resurrectionē
multoz in istrahel et in signū cui contra
dicetur. Et uā ipsius animā pertansi
bit gladius ut reuelentur ex multis cor
dibus cogitationes. T erit anna pphe
tissa filia phanuel detribu afer. Hac p

Nunc dñs qđ prophetarū ore pro
phetū est pars signū cō cui contra
dicetur sicut enī quia ass̄p̄ cūm.
Prophetis penitus nō fuisse p̄dicere.

Hop̄terū reuelat̄s ut plancit
pederent̄ sūnt̄ frēt̄ cō desine
rent̄ quāndiu enī erant ibi
conditio impossibile erat eis p̄
nūt̄ interfici.

Quod omnia in polmā
pp̄t̄ mēnē acfēdē
spicēndū p̄adū.

Quod omnia in illustrā
re dignūt̄ est.

H Evangelistē opinio
nē uulgi exprimē
t̄s quā uenit isto
tūr̄ loc̄ partem
iōsph̄l̄ dēcēmē
saluatoris.

Signū dominicæ
erūt̄ multo p̄p̄
uict̄r̄ multo cōm̄
dixerūt̄ gentilium.

B Gladiū pp̄ellit̄
efficerū dominicū
passionis quā quasi
fūre carne p̄petrāt̄
iōne actio dolar
pergit morientem
uict̄r̄.

Morib. talis inclu
ut dignus fuisse ore
datur quā t̄
demp̄t̄ rūt̄ nūt̄ ap̄

v
 Mōsice annis getam
 signi quae mōsene
 quasi sponsi dōmī
 est mōrē cūdūtū.
 numerus enī uelut
 tars⁹ ē temp⁹ ē
 dīsign⁹ qui in corp⁹
 ē ūtūtā p̄gnat⁹
 ad me.
 r. o. n.
 In eo qđ puer erat
 hōmē humānē fū
 gilientis induēre
 cōfessare & fortificare
 hōmē. mea uerū qđ
 dīserat hōmē nūdīge
 bar.
 X. p.
 Non fuit filius ist⁹ in
 temporib⁹ festis tigris
 solēm̄ ē fluens et uel
 p̄p̄ia r̄cilem̄ iſ ſim⁹
 ſu uir ſc̄p̄i aut ſim⁹
 ne choros duoc̄m̄ in
 cōlōp̄ne infansq⁹
 trūm̄ cū quolibet p̄
 rōm̄ in diſt̄m̄ p̄
 re p̄m̄eūm̄. Idemq⁹
 beata maria dōmī ſim⁹.
 incifissim⁹ p̄tulab⁹ p̄
 cr̄i ūtūtā qđ ſc̄u com̄
 tam̄ nūḡebat. cum
 alio p̄tente puer
 ſum.
 v.
 Non ioseph⁹ qui nūl in
 or̄ genēm̄ p̄tē
 ministrū p̄st̄nt.
 unde cōp̄fidei minis
 trio. Ar̄bēu⁹q⁹ ūt̄a
 ūt̄a p̄f̄m̄ia p̄t̄ ap̄llat⁹.
 cessent in diebus multis. et uixerit cum ui
 ro suo anni septem a uirginitate ſuā. Et
 haec uida uisq⁹ ad octoginta annos. uior,
 Quia ne non diſcedebat de templo ieiunis & ob
 ſeruionibus ſeruiens nocte aedie. Et hec
 ipsa hora ſuper uenientis confitebatur dno.
 et loquebatur de illo omnibus. qui expe
 etabant redēptionē ierussalem. Et ut p
 ſeeerunt om̄ia ſecundū legem dñi. reuersi
 ſunt ingalileam. in ciuitatē ſuā nazaretā.
 P uer aut̄ cōfessebat et conforTABatur. plens
 sapientia. Et gra dī erat cū illo. Et ibant
 parentes eius per om̄s annos in ierusalē. in die
 ſollemni paschae. t̄cum factū eēt annos.
 xii. aſcendentibus illis in ierofolimā. ſed in
 conſuetudinē diei festi. Conſumantq⁹ die
 bus cū redirent. remansit puer iū ſi mieru
 ſalem. Et n̄ cognouer̄ parentes eius. Exi
 ſtimantes aut̄ illū eſſe incomitatu. uener̄
 ter die. et requirebant eum. inter cognau
 toſ et notoſ. Et non inuenientes. regredi
 ſunt ierusalēm requirentes eum. Et

v.
 Annua uerba uero lue poſta ſi ſunt
 quia ſcrip̄ti eſt mulieres inget.
 taceant marie am̄ ſeptemſim
 quia in domo eliſabet̄ erigit.

v.
 Una plenaria diuinitatis cor
 poraliter habitat in illo.

v.
 Non abſq⁹ p̄uclorū diuoclerū.
 prima ſuā ſidei p̄udicitia
 reuelab⁹. qua diuocleū aptox.
 numero. cūm̄ ſuā reuelan
 da p̄erop̄b̄m̄.

conſumantis diebi. qđ redidit
 ab ierusalēm & reuersi ſunt que
 rentes cū ūtūtā ūt̄a p̄t̄.

factum est post triduum. inuenierunt illū
intēplo sedentē in medio doctoꝝ. audiētē
illos et interrogantē eos. tupebant aut̄
om̄s qui cū audiebant. sup prudentia et
responsis eius. Et iudicantes. ammirati sunt.

E t dixit mater eius ad illū. Fili quid fecisti
nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolentes
quierebamus te. Cū aut ad illos. Quid est
quod me querebatis? Nesciebatis qui in
his quae patris mei sunt oportet me esse?

E t ipsi non intellexerūt uerbi. qd locutus est
ad illos. Et descendit cū eis et uenit nāha

reh. et erat subtilis illis. Et mater eius
scrutabat om̄a uerba hiee. in corde suo.

E t ih̄ sp̄ficiebat. acīate. et sapientia. et grā
apiud dm̄ et homines. Inno aut̄ quin
to decimo imperii iheronim⁹ c̄esaris peccan
te pontio pilatu iudeā. tetrarcha autem
galilei herode. philippo. nūt̄ fratre eius.
tetrarcha itureac. et traconitidis regionis.
et lisania abiliana tetrarcha. subprinci
pib⁹. sacerdotiū. vīna et cupha. factum ē

³
¶ Ad exemplarū hanc
litteris audire posse
et interrogare docto
res qui instruere que
rit indecens ne parau
li asternere endisse
bant discere. scimus
firmitas doceat quis
audiat.

³
¶ Non quā quā filiū
quāt̄ uerperat h̄
qđ ei pater eu. uero
nūs ē filius debet
coigit uelos mentis
accollere. & quisit
sibi ueris p̄t nob̄
p̄p̄t̄r̄t̄ illis infi
aut̄.

⁴
¶ Hic locus manichois
part̄ & apollinaris
tis expugnat obtr
dens diu uera cur
nē diuinā habere
Nō sic exiūt̄. uero
et sic. unum sap
ientia pficiere.

¶ Quasi ruminanda & diligenter
scrutanda recontabat.

¶ Regnū uero iudeorū quāmūnus
uulnū fierēt. iugustus p̄ter
rebus se dicit. p̄tto pilat⁹ xii
anno iheronim⁹ cesaris iudeam
missis præmitionē gentissime
p̄t. ac quālū p̄x cūmūs. or
nos usq; ad ipsū p̄tio finem
p̄duiunt.

¶ Emb̄ quidem incipiente iob.
annis & cuphas principes fuere
sacerdotes. At annis illū annū
cuphas uero cū inquit dñs feru
sus est. administrabat.

109

uerbi dñi super iohannē bāchariae filiū
in deserto t uenit monnē regionem
jordanis prædicans baptismū poenitentiā
et in remissione peccatoꝝ sicut scriptū est
in libro sermonū esaiæ pphetae vox clā
mantis in deserto parare viā dñi rectaſſa
humilis genit. plena
cite semitas eius. **Omnis uallis implebitur.**

dñm accipit
& omnis montes et collis humiliabit̄. Et e-
malorum corda adiutia diliguntur immures
runt prauia indirecta indirecta. et aspera
& superbium gemitus mansuetus
mutias planas. Et uidebit omnis caro fa-

**luitare di- icebat ergo ad turbas quae ex
iebant ut baptiharentur ab ipso. Geniu-
na imperiū. quis ostendit uobis fugere
uentura ira. facit ergo fructus lignos
poenitentiat̄. Et ne coepimus dicent pa-
trum habemus abrahā; O ico enim uob.
quia potest dī de lapidibus istis suscitare fi-
lios abrahac. Jam enim securis ad radicē
arboꝝ posita est. Omnis ergo arbor nō faci-
ens fructum bonū et in igne mittitur.
Et interrogabant cum turbae dicentes quid
ergo faciemus. Respondens aut̄ dicebat il-**

Ibi planā uiam p̄dicator in-
uenit.

in se reb̄ p̄dicator ostendit
eius fugere iram futurū
diuinū.

Ad extēmū diē uidi
eū tenet. ubi xp̄m
om̄s elevat & cepit
poterit uidetur.

Falsi eū timor
erat turbas quae
confūti quereribant.

lis qui habet duas tunicas. dicit non haben-
t. Et qui habet escas. similiter faciat. Uene-
runt autem et publicani ut baptizarentur.
et dixerunt ad illum. Magister. quid facie-
mus. At ille dixit ad eos. Nichil amplius.
qui quod constitutum est uobis. facatis. In
terrogabant autem cum milites et dicentes. quid
faciemus et nos. Et ait illis. Nemini con-
cubitis. neque calumnia facatis. et contenti-
stote stipendios uestris. Existimante autem
populo. et cogitantib. omnib. incordib.
suis de iohanne. ne forte ipse esset xps. re-
spondit iohannes dicens omnibus. go q
dem aqua baptiho uos ueniet. aut fortior
me. cuius non sum dignus soluere corrigam
calciamentorum eius. Ipse uos baptizabit in
spu scō. et igni. uis uentilabrum in ma-
nu eius. et purgabit arcum suam. et congre-
gabit triticum in horreum suum. paleas
autem comburet igni inextinguibili. Multa
quidē et alia exhortans euangelihabuit po-
pulo.

qui tunc plus nō
e necessaria quā pellit
ad frumentū dignū pac
mīrū pīmetū
ī salū cōponit. sal
erū ualde nobis
faria cōpīmū dū
dūmū

Turbis uixit cōgruū sibi modis
mīmū suūt agendū.

Emoneat uero nūmū mīmū
inspirant te calumniando pre-
dam faciunt.

² Item qui ita experunt quid imp-
forni sit. inspū. et confitetur bap-
tizemur iniquū. ut uideat
sic ex qua & spū nūserius nō
imp̄missio nō om̄ium peccatorū
ita & tunc delerub. quibusdum
peccatis que hinc nob̄ adhescen-
tūt purgatorij ignis. interul-
mū iudicūt baptisimūt man-
derūt.

Lustissimo moderor
ne mones mebas.
calumniando pīta
requirant. quālīm
tūdo pītēs dōb
rām. dūcūt idēo
mīlīmāt spītēs
constītūtā redū
sumptūs quātū
fēdo grātētū.

retur ab illo de herodiade uxore fratris sui. &
 de omnibus malis quae fecit herodes adiecit
 et hoc supra omnia. et inclusit iohannem in car-
 cerem. accum est autem cum baptizaretur o-
 mines populus. et nunc baptizato et orante.
¶ ad exemplum.
 apertum est caelum. Et descendit spiritus sanctus cor-
 porali specie sicut columba in ipsum. Et
 uox de caelo facta est. Tu es filius meus dilectus.
 mihi placuit michi. ¶ Et ipse inserat incipi-
 ens. quasi anno xxx. ut putabatur filius io-
 seph.

¶
 Bonae corporali specie quam
 uerba diuinatio amoralis
 uoces non perirent.

qui sunt heli.	qui sunt maath.
qui sunt mathat.	qui sunt mathathie.
qui sunt leui.	qui sunt semer.
qui sunt melchi.	qui sunt iosech.
qui sunt lamne.	qui sunt loda.
qui sunt ioseph.	qui sunt iohanna.
qui sunt mathathiae.	qui sunt resa.
qui sunt amos.	qui sunt horobabel.
qui sunt naum.	qui sunt salathihel.
qui sunt esli.	qui sunt neri.
qui sunt naggae.	qui sunt melchi.

q ui sunt addi · q ui sunt salomon ·
q ui sunt chosam · q ui sunt naason ·
q ui sunt helmodan · q ui sunt aminadab ·
q ui sunt her · q ui sunt aram ·
q ui sunt hiesu · q ui sunt esrom ·
q ui sunt elieher · q ui sunt phares ·
q ui sunt lorum · q ui sunt iudae ·
q ui sunt mattath · q ui sunt iacob ·
q ui sunt leui · q ui sunt isaiae ·
q ui sunt symeon · q ui sunt abraham ·
q ui sunt iuda · q ui sunt tharie ·
q ui sunt ioseph · q ui sunt nachor ·
q ui sunt iona · q ui sunt seruch ·
q ui sunt eliacim · q ui sunt ragau ·
q ui sunt meleca · q ui sunt salec ·
q ui sunt menna · q ui sunt eber ·
q ui sunt matthatha · q ui sunt sale ·
q ui sunt nathan · q ui sunt canan ·
q ui sunt dauid · q ui sunt arfaxat ·
q ui sunt iesse · q ui sunt sem ·
q ui sunt obed · q ui sunt noe ·
q ui sunt booh · q ui sunt lamech ·

q uis fuit mathusale. q uis fuit caimān
q uis fuit enoch. q uis fuit enos
q uis fuit iared. q uis fuit sech
q uis fuit malelehel. q uis fuit adam.

*Nec uideretur da
bius aqua spū clausus
sit in deserto habens*

*Qui fuit dī? duxit eum ang
īs autē plenus spū scō. regressus est uorda
ne. et agebatur in spū in deserto diebus.*

*xl. et temptabatur adiabolo. et nichil
manducauit in diebus illis. Et consum
matis illis. esurit. Dixit autē illi diabo
lus. Si filius dī es. dic Lapidihinc. ut pani
fiat. Et respondit ad illum ihs. Scriptū
est. quia non in pane solo uiuit homo.
sed in omni uerbo dī. Et duxit illum dī
abolus. et ostendit illi om̄a regna orbis ter
re in momento temporis. et. ut er. Tibi da
bo potestatem hanc uniuersum. et gloriā
illorum. quia michi tradita sunt. et cui
uolo. do illa. Tu ergo si adoraueris coram
me. cruent tua om̄a. Et respondens ihs dī
xit illi. Scriptum est. dñm dñm tuum ado
tabis. et illi soli seruies. Et duxit illū inie
*Re immact.**

*Ap̄t̄ de ferme vnu
com pannū. si
greci dubibus modis
ferunt. sed huius
significatio nō sicut
appellat dī. ut dicit
de aliena fiducia
mettigant seruit
omnis latitia. nō
quod soli dī debetum.
liberetur op̄e p̄ caritate seruit muncē. qd̄ ē gr̄ clavia. uibemur dī seruire qd̄ ē gr̄ laetitia.*

rusalem. et statuit eum sup̄ pinnā templi
et dixit illi. Si filius dī es. mitte te hinc de
orsum. Scriptum est enim. quod ange
lis suis mandauit de te. ut conserueris te.
Et quia in manib⁹ tollent te. ne forte of
fendas ad lapidem pedem tuum. Et re
spondens ihs⁹ ait illi. Dicatum est non te
ptabis dñm dñm tuum. Et consumata
omni temptatione. diabolus recessit ab
illo usq; ad temp⁹ ^{miraculorum}. et regressus est in
^{miraculorum} iherusalem. et fama exiit
per universā regionem de illo; Et ipse
docebat in synagogis eoz. et magnifica
bat ab omnibus. et uenit nāhareth
ubi erat nutritus. et intravit secundum
consuetudinē suā die sabbati synago
gam. et surrexit legere. Et traditus est
illi liber esiae prophetar; Et ut revoluit
^{dixit ostendit.} librum. inuenit locum. ubi scriptum e
rat. Sp̄s dñi super me. pp̄ter quod un
xit me. euangelihare pauperibus misit
me. Sanare contritos corde. praedica

B 20
Audito dñ nomine recessit
quis usq; ade. postea enī cōtemp
taruris. si apte pugnaturus
aduenire.

B Summis legere ut quis nova
signis operatione famulet
rūt ppheticæ letationis. et
restitionis congereret.

C unus ille amico explorante com
pore baptismatis. legitur. uer
ē uirtute caelesti ut paupertate
editiois humanae thesuiro
resurrectionis rigaret. aeterna

In his tribi tempta
tione que predictas
sunt consumatae
sunt temptationes.

16
Loquens super pphete
in educatione gen
tium. ecclasiis con
firmatione. studi in
culi. in qua dicta ha
bent dominicae
dispositiones. et consi
deraquebantur
sunt.

Die retributionis ex
tremas p̄dicat di
consilios ut humi
nus et ergo adest

In eo utiq; si p̄re
dixerat demagno
faciebat & maiis
in deservit ḡeli
habebat.

112

monstrum
re capi uis remissionem. et caccis uisum.
dimittere consuecos in remissionem. p̄
dicare annū dñi acceptum. et diem retribu
tionis. Et cum plicuisset librum. reddidit
ministro. & sedit; Et omnium insynago
ga oculi erant intendentis in eum; Coepit
aut̄ dicere ad illos. quia hodie impleta est
haec scriptura in auribus uris; Et omnes
testimoniū illi dabant; Et mirabantur
in uerbis grāe. quae p̄cedebant de ore ipsi
us. et dicebant; Nonne hic est filius ioseph?
tart illis; Utq; dicetis michi hanc similitu
dine. medice. curate ipsum; Quanta au
diuimus facta in capernaum. fac et hic in
patria tua; it aut̄. Amen dico uobis.
qua nemo p̄pheta acceptus est in patria
sua. nueritate dico uobis; Multae ui
duae erant in diebus heliae misrahel. quan
do clausum est caelum annis tribus et
mensibus sex. cū facta esset fames magna
in omni terra. Et ad nullā illarum mis
sus est helias. nisi in sareptā s̄rdoniae

Q̄ in uelge erant dispergi in
remissionē grāe. admittere
Schonfū & p̄dicare annū dñi
acceptū. tunc & enī ueris ubi
loqui libet. annū admette &
est nūc.

B. d
Cum v̄rū in mundo locutus ē mun
do regressus ad celos. ipsi
officiū p̄dicandi tradidit & reg
nat marialis. & nō uita omnibus
discenda. si peccati audieratū
doctor uerbū dispensandum
suo p̄monebat exemplū cū aut̄
multa habeo utē dicere sūpi

b
Testimoniū dabunt quia ip̄su
v̄rū confirmabunt de quo dixe
r̄ p̄phetae.

Quā in uerbis facisq; xp̄m
confidentur obgenens tun
cum nonitū contemnunt

v. o.

Quia sic multa ibidem fuit
Ipsa ceteram seruacionem
curauit in qua deuote quae
fuerat. sic & cetera alia quae in
duo p[ro]fidaeque causa signo
donec preuealbit.

Quia erat sic perfracte habens
et non sic semper aiphantes.

Requirit immat.

ad mulierem iudiciam. Et multa p[ro]ficerat
misericordia subhelicorum p[ro]pheta. et nemo eo
rum mundatus est. nisi nemani syrus.
Et trepleti sunt omnes in synagoga ita. haec
audientes. Et surrexer[unt]. et eicerunt illum
extra ciuitatem. & duxerunt illum ad super
cibum montis. supra quem ciuitas illoze-
erat edificata. ut precipitarent cum. I
pse autem transiens per medium eorum ibat.
Et descendit in capernaum ciuitatem
galileae. ibi quoque docebat illos sabbatis. tu
stupescant in doctrina eius. quia in potestate
statte erat sermo ipsius. et in synago-
ga erat homo. habens demonium in
eum. qui exaltatur et immundus.
mundum. Et exclamavit uoce magna
dicendo. Sime. quid nobis et tibi ihu na-
rene. uenisti perdere nos. Scio te. qui
sissim[us] es. Et increpauit illi iustus dicens.
O h[ab]mutesce. et exi ab eo. Et cum p[re]cessisset
illum daemonium in medium. exiit abil-
io. nichilque illum nocuit. Et factus est
paupor in omnibus. et colloquuntur

Mundus et stupore
facta furentium
mente neque
hunc locu[m] possit
in. nec hoc genus
mortis elevat. si
nec du[m] uult he-
re etiam genus
pertinet. et neque
tunc figura tollere
debet. neque
tra malignis his
temptatione de-
ringi posuisse.

Duina p[ro]missione
factu[m] est. ueritas
pan[cer]ta filante
ris plures ad fidem
invenerit.

113

ad inuncem dicentes. Quia impotestate
quia ei doceant obediuntur
et virtute imperat immundis spiritibus &
exierunt. Et diuulgabatur fama de illo.

modo fulvo corpore
gat' multa ultra
curat ostendens
se esse pacatus.
passiones & peccata
fidelium annuntia
sequar ipsi inse
nuntiantur dimic
tore.

Mystice

Et urgens autem
desinagoga. introuit in domum s̄ymonis.
Socrus autē s̄ymonis tenebatur magnis fe
bribus. et rogauerunt illū per. Et stans
super illā imperauit febri. Et dimisit illā.
Et continuo surgens. ministrabat illis. Cū
sol. autē occidisset om̄is qui habebant infir
mos uariis. Linguorib⁹. dicebant illos ad
eum. At ille singulis manus imponens.
curabat eos. Richant autē etiam dae
moma amultis. clamantia et ditiona:
quia messilus dī; Et increpans non si
nebat ea loqui. quia sciebant ipsū esse
x̄m. Attra autē the. egressus ibat in
desertum locum. et turbae requirebant
eum. Et uenerunt usq; ad ipsum. Et
detinebant illū ne discederet ab eis; Qui
bus ille ait. quia et alii ciuitatib⁹. cui
tātibus oposit me euangelihare regnū

Alia in uerbo dī. ille impotens
potest esse virtutes operari.

di. quia ideo missus sum. Et p̄dicans mis̄
nagogis galileac̄ actum est. aut̄ cum
gentes sign̄ sign̄ q̄d p̄missionē in
turbāe irruecent in eum. ut audirent uer
caris regnū. sign̄ mundum
bū dī. et ipse stabat secus stagnum genne
sareth; Et uidit duas naves stantes secus
doctores etiae. stagnum. p̄satores aut̄ descendērāt. et
hanc quā nō omnis tempus habet ē docēre
lauabant retia. Ascendens aut̄ iunā
navim que erat symonis. rogauit eum
ut terra reducere pusillum. et sedens doce
bat denūcula turbas; Et cessauit aut̄
loqui. dixit ad symonem; Dic in alium.
surge docimā in p̄pti adquisitiōnē.
et lūx ne retia tua incapturam. Et respon
dens symon dixit illi; Per iūtiā noctem
laborantes nichil cepimus. in uerbo aut̄
tuo laxabo retie; Et cū hoc fecissent. con
cluserunt p̄scum multitudinē copiosa.
Rumpēbat aut̄ rete eorum; Et annuer
soci qui erant in alia nau. ut uenirent
& adiuuarent eos; Et uenerunt. et imple
uerunt ambas nūculas. ita ut merge
rentur; uōd cū uideret symon petrus
peccit ad genua iūū dicens; Exāime q̄d

verbū temperare
et ne penitētē corre
niūcepfundus
cœlestia ut in
collegi nōqueant
p̄ficiare.

Quia ad fidē cum
eleatis regnū uentū
qui ipsam eternā
resiliſcendunt.

Nūmeri nauis
hominis in seculū
ex quodam p̄fide
erant mōre prou
tice relati.

Quadrifōr. dorsi
omplū n̄ stagnū
retro longuissim⁹
conforcat in digredi
carnalium mentem
tis formidationē agit.

Nisi dīs cor audirex illustrat
doctore in nocte laburat et
nihil capit.

Dum nocturnū quiesce
adūtū p̄dūlūtū aeternū
genitū corda fidei grā cōplet.

Sign̄ eōsign̄ uoce morū siux
saudem. usq̄ recedi nep̄ bonos
rogantur.

¶
Prest significatio
istius temporis que
qua. xpo. adheserunt
ab hoc mundo sunt
securi.

114

homo peccator sum dñe. Supor enim
circumdederat eum. et om̄s quicū illo erant
incapti p̄scium. quā c̄perant. Simili-
ter aut̄ iacobum et iohannem filios hebe-
der querant socii symonis. t̄ aut̄ ad si-
monē ih̄s; Noli timere. ex hoc iam homi-
nes eris capiens; Et subductis ad terrā na-
uibus. relictis omnib; secum sum illum;
t̄ factū est cū esset in una ciuitatū; Et ec-
ce vir plenus lepra. Et uidens ih̄m expei-
dens in faciem. rogauit eum dicens; Dñe.
si uis. potes me mundare; Et extendens
manū. tetigit eum dicens. Uolo. munda-
re. Et confessum. lepra discessit ab illo; Et
ipse p̄cepit illi. ut nemini diceret; Sed ua-
de ostende te sacerdoti. et offer p̄ emunda-
tione tua. sicut p̄cepit moyses. int̄estimo-
num illis; Erat ambulabat aut̄ magis ser-
mo de illo; Et conueniebant turbae mul-
tae ut audirent. et curarent. alii firmata-
ribus suis; p̄ se aut̄ secedebat. in desertū.
et orabat; t̄ factum est in una dierum

et ipse sedebat docens; et erant pharisei se-
dentes et legi doctores qui uenerant ex omni
castello galileae et iudeae et ierusalem. & in
tus erat dñi ad sanandū eos; et ecce uiri
postantes in lecto hominē qui erat paraliti-
cus; et querebant eum inferre et ponere
ante eum; et non inuenientes qua pasto
illum inferrent p̄ turbā ascenderunt sup̄
tectum. & per regulas summiserunt illū
cum lecto in medium ante ihm; quoru-
fides ut uidit dixit homo remittuntur
tur tibi peccata tua; et coepérunt cogi-
tare scribie et pharisei dicentes; quis est
hic qui loquit̄ blasphemias? quis potest
dimittere peccata nisi solus dñs? ut cognou-
int aut̄ ih̄s cogitationes eorum responden̄.
dixit ad illos; quid cogitatis in cordib;
uestris? quid est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata. andicere. surge. et am-
bulā. ut aut̄ sciatis quia filius homini
hominis potestate habet in terra dimis-
sere peccata. aut̄ paralitico. Tibi dico.

v. 3. dñs determinata
res & filius homini
habet potestate di-
mittere peccata
ergo id ē ipsi filius
hominis & interea
uersatur

R

¶ qd sunt indiū
infirmitatis sit p
lano infirmitati.

surge. tolle lectum tuum. et uade indo
mum tuā. Et confessim surgens cori illis
tulit in quo iacebat. et abiit indomum
suā magnificans dñm. Et stupor apprehen
dit om̄s. et magnificabant dñm. Et reple
ti sunt timore dicentes. quia uidimus
mirabilia hodie. et post hanc exiit. et
uidit publicanū nomine leui sedentem
ad teloneum. et ait illi. sequere me; Et re
latis omnib. surgens. secutus est eum.
et fecit ei conuicū magnum leui. indomo
suā; Et erat turba multa publicinorum.
i p. mpe. i ius. i discipuli sei.
et aliog. qui cum illis erant discumbentes;
Et murmurabant pharisei et scribæ eox
dicentes. id discipulos eius. quare cū pu
blicani et peccatorib. manducatis et bibi
tis? et respondens ihs. dixit ad illos. Non
egent quisani sunt medico. sed qui ma
le habent. Non ueni uocare iustos. sed
peccatores impudentiā; At illi dixerū
ad eum; quare discipuli iohannis ieiuniaq
frequenter et observationes faciunt. simi

¶ hoc p̄cepit dominicum
plū humānū singendi
laudem.

Videtur publicini apē
et iſ uersum. i obidip
si n̄ desperabam salutē

Inter ei phariseorū tuni aut edunt et bibunt.
Quibus ipse ait Numqd potestis filios spon-
stium cum illis est sponsus facere ieiunare?
Uenient autē dies et cum ablati fuerint abil-
lis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus.
Dicebat autē et similitudinē ad illos; quia
nemo comissura auestimento nouo im-
mitit inuestimentū uetus. Alioquin-
et nouū rumpit et ueteri non conuenit
comissura an nouo. Et mitit nemo uinū
nouum in utres ueteres. Alioquin rum-
pet uinum nouum utres. & ipsū effun-
detur. & utres peribunt. Sed uinū no-
uuum in utre nouos mitiendū est etu-
trīq. conseruantur. Et nemo bibens
uetus statim uult nouū. Dicit enim
uetus melius est. Factum est autē insab-
bato secundo primo. cū transiret persua-
uellebant discipuli eius spicas et mandu-
cabant. confriantes manibus. quid. un
aut phariseorum. dicebant illis. quid
facitis quod non licet insabbatis. Et re-
sponsus dicit. hoc alii euangeliū ipsi dīo obiectā cōmemorant
pocuit ut p̄ plures p̄missim criminantes. uansq. dicta sunt.
Iam quicq. adiscipulus agit ad magistrū respicit.

S. laudes signis. q̄ p̄fecto
m̄us. traditōnib⁹. ma-
culati. dulcedoꝝ nou⁹
gr̄. ne quāq. p̄pere
ualebant.

Secundo p̄missim
lār. primū adduc
hoc secundo plati
sine temporis ordi
ne. q̄ p̄missim
ante legē sc̄la quo
rudeo n̄c agitur
quicq. adiscipulus agit.

116

spondens ih̄s ad eos dixit; Nec hoc logos ih̄s
quod fecit dauid cum esurisset ipse. et q̄
cum eo erant. quomodo intrauit indo-
mum di. et panes ppositionis sumpsit.
et manducauit. et dedit his qui cum ipso
erant. quos non licet manducare nisi tan-
tum sacerdotib;. Et dicebat illis. quia
d̄ns est filius hominis. etiam sabbati
actum est aut̄ et in alio sabbato. ut intra-
ret in synagogā et doceret; Et erat ibi
homo. et manus eius dextra erat arida.

O bseruabant aut̄ scribae et pharisei. si in
sabbato curaret. ut inuenirent accusare
illum. Ipse uero sciebat cogitationes eorum.
Et ait homini qui habebat manum aridā;
S urge et sta in medium; Et surgens stetit;
Ait aut̄ ad illos ih̄s; Interrogo uos. si licet sab-
batis bene facere an male. Animā saluum
facere an pdere. Et circum spectis omni-
bus. dixit homini; Extende manum tu-
am; Et extendit et restituta est manus
eius; Ipsi aut̄ repleti sunt insipientia. et col-

.. Iussu saluare c̄ pdc
re

.. quia qui salutē uidige
hinc. deinceps salvatoris
agendum

loquebantur adiunctorum quidnam facerent illis
actus est autem in illis diebus exiit immontem
^{pp sc. sed pme}
orare et exiit per noctans in oratione di^t
cum dies factus esset vocavit discipulos suos
et elegit duodecim ex ipsis quos et aplos no-
^{ri ne sed longe ante}
minauit: Simonem ^{p fleschfr} qui cognominauit pe-
trum. & Andream fratrem eius. Iacobum & Io-
hannem. philippum & bartholomeum.
mathew et thomam. Iacobum alfei et
^{f frem}
simonem qui vocatur helotes. ludamia.
cobi et iudam scarioth. qui sunt predictori-
^{qua nisi humilianden}
t descendens cum illis stetit in loco campe-
^{n poruit}
stri. et turba discipulorum eius. et multitudo
copiosa plebis ab omni iudea et ierusalem.
et maritima et turi. et sydonis. qui uene-
ramit ut uidirent eum. & sanarentur.
^{de impari}
languoribus suis. et qui uexabantur ab
spiritibus inmundis curabantur. Et omnis
^{tangitur credendo. tangit misericordia.}
turba querebat eum tangere. quia iustus
de illo exiebat. et sanabat omnes. et ipse
^{dicit pacienter intelligant}
deuatis oculis in discipulos suos dicebat;
^{qui mundum praelato putant}
¶ ecce pauperes. quia uestrum est regnum

x Adorante
eclipticam
et ceteris

117
di. eti qui nunc esuritis quia saturabi-
mini. eti qui nunc fletis quia exultabis.
bms. eti eritis cum uos oderint homines.
& cum separauerint uos & expbrauerint.
et diccerint nomen urum tamquam ma-
lum; ppiter filium hominis. Gaudete in
illa die et exultate. ecce enim merces ura-
multa in celo. Secundum haec enim facie-
bant ppheus patres eorum. etrumta
men uae uobis diuitibus. qui habetis con-
solutionem uiram. ac uobis qui satiram
estis quia esurietis. ac uobis qui ridetis
nunc. quia lugebitis et fletibitis. ac cum
bene uobis dixerint omnes homines; secum
dum haec faciebant pseudo ppheus patres
corum. ed uobis dico quia uidetis; Oli-
gite inimicos uos. bene facite his qui uos
oderunt. benedicite maledicentibus uos.
orite per calumniantibus uos. et qui te per-
cutit in maxilla. prebe et aliam. Et
abeo qui auferit tibi uestimentum. etiam
tunicam noli prohibere; Omnia autem peccati
sunt in nos. Quid ualeat honeste dare posse. et cum ualeat negari.
miseri que perit. indicanda est ipsa miseria. ne cum
ante dummitas.

v.
Prest specialiter decipi.
beni qui misericordia sit
verbō openi datus quia
celestium et gaudiis. habens
abitate p̄fuit.

ix.
Iusq̄ in monte d̄is beati
ridimes solū modis plorū.
In campo uō eti. uic de ser-
bit rebux. quia ridet au-
diutes misericordia ad bonia compelli. p̄fec-
tos aut sit et p̄mis in
uicar.

A. non cōdolendo primis.
et nō peccata penitendo.
f. b.

n̄ sit q̄ benedicunt uobis.
ne culpi ardoris penitentiā
deat seq. sc̄i benedicent
uobis. q̄ peccati nutrix
adulatio maximæ. utiq̄
penitentium.

q̄ quis sap̄ dicerat qd̄
diuinus part possit.
ne quid ip̄si tu cōsider
mūrū agere debet.
ostendit

7
b. Quod medicus am
marū curandis proximis
instruunt. docet ut que
siluti cōsidere uellen.
et in bellatores seq.
animo tolerare.

non vnde qd̄ nō
tam duncē. quā
diuina famor in
culpa est.

Pseudopphī sig.
¶ et sepe in sen-
tentiā sēq̄ pp̄fūto
cāntur. coqd̄ ob
capitāndū uulgi
finorē futuri p̄
loqui conentur.

le immā
theor.
huc solū
delus. Gde
omnibus
que temp̄o
militer nri
vē dicamus.
sicutēdū e.

Hec per curia die. Debetius magna questio est. non habentes epianum
sic possidere servum. sic alia pecunia. Si servus ad dominum ad
dum colendum meli educari. quia ab illo potest quoniam aufer-
re cupit. nescio uero quis dicere audiat. ut uestigium
debore est omni. homine nam homotam qui se ipsu dilige-
re debet.

Superius docuit in my
enim uirum stirare ne
ueru intrinsecu benefic
issimere animum.

Mutatur omnis. quae
erit omnis in ipso solu-
tione. In uellegendu est
dum ipsa duo genera p
Nam et complexu. Nam
aut donamus quod datus
beniuole. aut reddituro
commendumus.

s:

*Cum ea que decuersando
cū inimicis mandauerat.
hoc cōpendendo cōcludat.*

Huic simile est quod alibi
debet. et ipsi recipiunt
uos in gressu tabere uuln
rem pauperes si h[ab]e
mercede his q[uo]d elemosina
faciunt. redditurus est
qua tam insinu dare di
cuntur. quod mercede il
luis occasione debere.

Te tribue. Et qui auferunt quae tua sunt. ne
terriquaris. ^{nō amores beneficis adamare cogite.}
repetas; ^{nō amores beneficis adamare cogite.} t[em]p[or]e uuln[us] ut faciant uobis ho
mines. et uos facite illis similares; ^{tantummodo.} t[em]p[or]e
gitis eos qui uos diligunt. quae uobis est
gratia. Nam et peccatores diligentesse di
cuntur ducere. ^{na}
ligunt; Et si bene feceris his qui uobis be
ne faciunt. quae uobis est gratia. Nam et pec
catores peccatorib[us] foenerentur. ut recipiant
aequalia; Ut cum tamen diligite inimicos
uos. et bene facite; Et mutuum date. nichil
desperantes; Et erit merces uera multa.
^{tempora bona largior}
Et teritis filii altissimi. quia ipse benignus
est sup ingratios et malos. Et stote ergo mi
sericordes. sicut et pater uester misericors
est; Olite iudicare. et non iudicabimini.
Nolite condemnare. et non condemnabimi
ni. ^{Si inuidias. non vobis peccata.}
Dimitte. et dimittimini. Date. ^{ad ea} da
uita eterna. ^{ad regna. sed ut} d[omi]n[u]s
bitur uobis. Mensuram bonam et confessio
nem suam. ^{ub[er]ris sententia.}
et coagitatam. et superfluentem. dabant
insinu uestrum. Eadem uero mensura
cuique in uita operis sua. ^{q[uo]d redditur imm}
qua mensu fueritis. remetetur uobis. ice
bat aut illis & similitudine. Numquid
concedit?

*Sensus me
render. ut
tribos ubi
dedandi ele
mosina. unde
inuria dimis
tenda p̄cepit.
Gloria iplna
giria cecouerit.
mumq̄ inuici
curare poteris.
Lat ille solus q̄ in
iurum sic. et n̄
teria q̄ fene ne
sciebas reus depu
taberis.*

*Contra ipsoem
n̄ quae ex parte
sequitur. si uero
inquit iustitia
re iusticia que
verbis ostendit.
etia facilius p̄pensa
re currit o.*

*potest caecus tacum ducere. nonne am
bo insoueam cadent. on est discipu
lus super magistrū perfectus. autē omnis
erit. si sit sic magister eius. ind autē
uides festucam in oculo fratrī tui. trabe
autē quae in oculo tuo est non consideras.*

Ait quomodo poteris dicere fratri tuo.

*fr̄. sine eiciā festucā de oculo tuo. ipse in
oculo tuo trahem non uidet. Hypocri
ta. eice primum trahem de oculo tuo. &
tunc p̄spicies ut educas festucā de ocu
lo fratrī tui. on est enim arbor bona.
quae facit fructus malos. Neq; arbor
mala faciens fructum bonum. Unaqueq;
enim arbor. de fructu suo cognoscitur;
cq; enim de spinis colligunt siccus. neq; de
rivo uindemiant uiam. onus homo
de bono thesauro cordissim p̄fest bonū;*

Et malus homo. de malo thesauro cordis
sui p̄fest malum. Ex abundantia enim
cordis ost loquitur; ind autē uocatis
me dñe dñe. & non facitis quae dico;

*Sed nolunt ueliser. si magis
per inuicias. hanc necessitatem
ē discipuli sequant̄ p̄fessionem
I respicit ad ipsorum ubiq̄
cū. rego duci. i. peccante
i. peccato castigari n̄ pos
se p̄ mortem.*

*Iorū sermonē sic cludat.
Alios uerbi auditores exp̄.
Alios diabolo comparati.*

Similis est homini... et expo-
nunt sic ex parte uarii homi-
ni p[ro]fessionum sibi ceteri
uani construerunt siue iaudi-
tor ualidiorum p[ro]prium mo-
dum. uocis suorum illius
habituatim sibi p[ro]pter
mansum sedificatur.

A-
omne peccatum fundamen-
tum habet quia ex propria
natura non subsistit.

Cur seruum qui mortuus
est natus inferi dicemmo-
ritur. si reuocari mori-
tur uerat. si d[omi]ni sui
fidei et xpi p[re]uerit suis
se redditus ipse.

mnus qui uenit ad me. et audit sermones
meos et facit eos ostendat uobis cui simili-
sit. Similis est homini aedificanti domum.
qui fodit in altum. et posuit fundamenta
supra petram. Inundatione autem facta.
illis est flumen domui illi. et non po-
nit eam mouere. fundata enim erat.

supra petram. qui autem audit et non fa-
tue int[er]iori alieno. dubius es.
cit. similis est homini aedificanti domum
sua supra terram sine fundamento. in

illius est flumen et continuo cecidit. et
facta est ruina domus illius magna.
um autem implexus omnia uerba sua man-
res plebis intravit capernaum. Centurio

mnis autem cuiusdam seruus male habens
miseritatem erat mortuus. qui erat illi preciosus. Et

cum audisset de ihu. misit ad eum seniores
iudeorum. rogans eum ut ueniret. et salua-
ret seruum eius. At illi cum uenissent

ad ihum. rogarunt eum sollicitate dicentes
ei. quia dignus est ut illi hoc prestas.
d[omi]nus dicit.

Dilexit enim genit[er]e nostrum. et synagogam

Quia terra omnia
defidelium coribus
erunt.

mentis sublimi-
tum iungens super-
rabili sui fidei.
specie et exultate
constitutus.

Ingruente quali-
ber temptatione.
uere mali. siue
boni peccatis suis

Sic nos clamant. sic
etiam synagogas ad
te ecclesiasticas
hunc quemque uenire
leget apollati sive

39

Ad canandū filiū reguli uenire noluit . ne diuinus honorasse
uideret : hic sensus est ne iudicione seruile spruissit.

ipse aedificauit nobis Ihsuū ibat cum
illis. Et cum iam nō longe esset ad domo . mi-
sit ad eum centurio amicos dicens . Dñe.
noli uexari . Non enim dignissim . ut
sub tectū mecum intres . propter quod
ā me ipsum non sum dignum . arbitratuſ .
ut uenirem ad te . Sed dic uerbo . et sana
bit puer meus . Nam et ego homo sum
sub potestate constitutus . habens sub me
milites . Et dico hinc uade . et uadit . Et
alio ueni . et uenit . Et seruo meo fact hoc .
et facit . quo audito ins miratus est . et c
uersus sequentibus se turbis dixit . Amen
dico uobis . nec in ista habet tantā fidem in
ueni . et reuersi qui missi fuerant domi .
inuenient seruum qui languerat sanū .
¶ factū est ille incepſ alii inuentarē quae
uocatū nām . et ibant cum illis discipuli
eius . et turba copiosa . Cum autē appīm .
quarct postae ciuitatis . & ecce defunctor
efferebat . filius unicus matris suae . Et
fig. et. im. ut matrūciū nō uoluerit
hacce uidua erit . et turba enītatis mul.

S. Q uia singulifide
lui matris . matris
sunt acēle

^{nobis ex}
ta cum illa qui cum iudisset ius. midia.
^{emplam.} que indebis resurgere.
motus super eum dixit. Noli flere; Et ^{ele}
^{mentia} cessit et tetigit loculum. hi autem qui por
tabant steterunt. Et autem adolescentibⁱ
dico. surge. Et resedit quicquid modius.
Acccepit loqui. Et dedit illū matris uae.
Acccepit autem omnis timor et magnificabantur
dñm dicentes. Qui propheta magnus sur
rexit in nobis. et quia dñs uisitauit plebe
iam. Texit hic sermo in universitate
summi deo. & omnem circa regionem.
et nuntiauerunt iohanni discipuli eius
de omnibus his. Et conuocauit duos de
discipulis suis iohannes. & misit adiūtum
dicens. Tu es qui uenitur uerus es. an aliud ex
pectamus. Cum autem uenissent ad eum
nisi. dixerunt. iohannes baptista misit
nos ad te dicens. Tu es qui uenitur uerus es.
an aliud exspectamus. In ipsa autem ho
ra curauit multis languoribus. et plagiis.
et spiritibus malis. et cæcis multis dona
uit iuisu. Et respondens dixit illis. Eun

Desperantes ho
minis peccatoris
concienciae deside
ria inuicta sⁱ
qua hominem ne
respiciant redi

120

Le muntius ioh
apfide esanda
lo castigat. Et id
ioli qd quesierit
exponit

res nuntiatae iohanni que uidistis et audi
tis quia cacci uident claudia ambulant
lepsi mundantur. Surdi authiunt mor
tui resurgunt pauperes euangelii h. intur;
Et beatus est qd non fuerit scandalum iatus in
me. Et cum discesserent nuntii iohannis ce
nasserent
pit dicere de iohanne ad turbas quid ex
do. s. negando hoc mult
iis in desertu uidere harundine uento ino
ueri. Sed quid existis uidere hominem mol
ibus uestimentis indutum? Ecce qui in
ueste p̄iosa sunt et deliciis in domibus
regum sunt. Sed quid existis uidere pphe
tam. Atq. dico uobis et plusquam pphetam.
ic est de quo scripuum est. Ecce multo ange
lum meum ante faciem tuā qui p̄parabit in
ante tuā ante te. Ico enim uobis Maior in
ternatos mulierum pphetam. iohanne baptista
nemo est qui autē minimus est in regno di
maior est illo. Et omnis populus audiens
et publicani iustificauerunt dñm. baptih. ut
baptismo iohannis pharisei autē et legis peri
ti consilium dī spreuerunt in se met ipsos non

plustificatus
se uolendendo
in hō qd dō n
restiterent.

Quē mundū p̄passione
aemostē dñi ih̄s decreu.
S. hoc pharisei spreuer
respuentes sacrau et
salubre mysteriu eius
auspicia ec ioh̄i p̄dicati
uine habuimusq; p̄cess
ruisti

baptihim abeo. in ergo similes dicam ho
mines generationis huius. et cui similes sunt.
5 similes sunt pueris sedentibus in foro. et lo
quentibus ad inuicem et dicentibus. Canta
uimus uobis tibus. et non saltatis. Lamenta
uimus. et non ploratis. Uenit autem iohann
nes baptista. neque manducans panem. neq
bibens uinum. et dicitis. daemonium habet.
Uenit filius hominis manducans et bibens et
dicitis. Ecce homo deuoratur. et bibens uini.
amicus publicanorum. et peccatorum. Et iustifica
bicus. dispensatio. iustitia penitentibus.
ta est sapientia. ab omnibus filius suis.
ogant. ut illum quida depharisaeis. ut
manducaret cum illo. Et ingressus domu
lambau se ipsu genitatis.
pharisei discubuit. Et ecce mulier quae
erat iniuitate peccatrix. ut cognouit
quod accubuit in domo pharisei. multa
bona opera. ei aedilia se
alabastrum unguenti. Et stans retro se
quens. patiens membris. scis
eius pedes eius. lacrimis caput rigore pe
ci.
descens. et capillis capilli sui tergebat. et
osculabatur pedes eius. et ungendo ungue
bat. Uidens autem phariseus qui vocauit

10
iustificata est. ab omnibus.
et dispensatio doceri
na. q. super resistit. humi
libus autem dat grani. custo
sevis. a fidibus suis. p.
bura est. ex quo numero s
i. illi de quibus super dicitur.

15
manducare dominum est creden
tis populi deuotione acci
pere.

20
Capillis tergitus cu
membris ei. ex his que
nobis sapientia misce
rem. Osculari. cu studi
ose diligim. q. susten
timus.

10
Populus uide
lig. q. genit
nunc credo
re nolunt. uen
tu se sperant
de suscit.

✓
Unguentum q.
p. us mulier
libi podore cor
ni. sup. admittit
hoc dico laudabi
liter cetero. seu
laetiora. cu
picie. si hos
u. g. p. m. t. u
ceteros fletur.

et cum..ut mira se dicens hic si esset pro

pheta sciret utiq. quae. & qualis mulier est

quae tangit eum. quia peccatrix est. Et re-

spondens ius. dixit ad illum. Simon. habeo

tibi aliquid dicere. At ille ait. magister dic-

seculen. sig. ii. populus. se credidisti.

Duo debtores erant cuncta facinorato. uno

multissimo seculdich.

debebat ei denarios quingentos. Alius quin-

quaginta. Non habentibus aut illis unde

redderent donaunt utrisq. quis ergo eum

plus diligit. Respondens simon. dixit. Ae-

frenetie fuisse potest exequoligat

stimo. quia is cui plus donauit. At ille di-

xit ei. Recte iudicasti. Et conuersus ad mu-

lierem. dixit simoni. Vide hanc mulierem.

Intraui in domum tuam. aqua pedibus meis

se crux. pectus tribuit. gentilis eccl. pectus sanguis

nondedisti. haec aut lacrimis rigavit pe-

ne fudit. res substantia tribuit. Iudei eu-

des meos. et capillis suis tersit. Oculum

non amauit. gentilis eccl. ad fidem uenit.

michi nondedisti. haec aut ex quo intrauit.

me et in amoore suspirauit.

noncessauit osculari pedes meos. Oleo ca-

put meum non unxisti. haec aut unguen-

to unxit pedes meos. propriez quoddico

tibi remittuntur ei peccata multa. quo

dilexit multum. Cum aut minus dimitti

si.

Multo plus eccl. qua sy-
nagogge donat. que ex sy-
diari quando quondam id
Latina corrupta est. C. ubi
abundavit delictu. sup.
habundauit et gra.

u/:

Iud. diuinitate magna
se credere spondit
digna laude p. dicere
neglex. Gentilis sum
ma laude etiam ei in
p. dicuisse.

⁹⁷
Vt aueritatis imere omni
scindit ulterius niderue
tur.

⁵
Sic gentilium namq[ue] li
bet malignus p[ro] regno
diaboli sic quasi peu
rator herodis est.

tur minus diligit. Dixit autem ad illam. Re
mittuntur tibi peccata. Et ceperuntque
simul accumbebant. dicere intra se. Quis
est hic qui etiam peccata dimittit? Dixit
autem ad mulierem. Si desuata saluata se
cat. uade in pace. Et factum est deinceps.
et ipse iter faciebat per ciuitatem & castel
lum. praeedicans & euangelizans regnum
d[omi]ni. et xii. cum illo. et mulieres aliquae.
quae erant curatae ab spiritibus malignis.
& infirmis tantibus. Maria. quae uocatur
magdalena. de qua daemonia septem
dis misericors. ⁵ more
exierant. & iohanna uxor chihae p[re]cu
ratoris herodis. & susanna. & aliae mul
tae quae ministabant eis facultatibus
suis. Cum autem turba plurima conue
niret. & deciuntatibus p[ro]pperarent ad eum.
dixit per similitudinem. Exiit quis ex
minat seminare semen suum. Et dum
seminat. aliud cecidit secus viam. Et
conculatum est. et uolucres caeli come
derunt illud. Et aliud cecidit supra pe

⁵
Quia hoc q[ui]
petit postea
se accepere non
dubitavit

⁵
Ipse deo supra
ut narrat lec
tio.

tri et natum arunt quia non habebat hu
 morem. Et aliud cecidit inter spinas et si
 mul exortae spinae suffocauerunt illud.
 Et aliud cecidit in terra bona et ortum fe
 cit fructum centuplum. Haec dicens da
 mahit qui habet uires audiendi audiat
si statim aut secundum singularis
 Interrogabant autem cum discipuli eius que
 esset haec parabola quibus ipse dixit
humilibus
 obis datum est nosse mysterium regnum di
 cie teris autem in parabolis ut uidentes non ui
 deant et audientes non intellegant. At
 autem haec parabola Semen est uerbum
 dei qui autem fecerunt hi sunt qui audi
 unt deinde uenit diabolus et tollit uerbum
 de corde eorum ne credentes salvi siant.
 Nam qui supra petram qui cum audierint
 cum gudio suscipiunt uerbum et hinc
 dices non habent quia ad tempus credunt
hos huius uerbi aduersa retractant
 et in tempore temptationis recedunt.
 Quod autem in spinis cecidit hi sunt qui au
 dierunt et asollicitudinibus et diuitiis
 et uoluptatibus uitaे currit suffocantur.

Ne hoc prece
re dignatur
intellexisse meo
fidei

132
 Sapientia qui uirginitate eius uite
 agnoscere

Bona terra uarietatis
terre, nequaquam separata
sic elibet uerbu*s*us*c*
piendo. et qd*s*uscipit in
ter aduersa; et p*s*pera ad
fructus tempora seruan*d*u*r*.

Instanter docens uerba
auscultare. quamuis se
nos illud ruminamus. et
alii eruemus. q*f*eni
h. d. i.

h*o*sp*p*era blandiendo retrahant
& non referunt fructu*r*. quod aut*m* in bona
coqd suscipit. coqd seruit.
ter*m* hi sunt qui in corde bono et optamo*m*.
audientes uerbum regnent; Et fructum
tolerando & secundone.
afferunt impatientia: ut emo aut*m* lucer*n*
nam accendens operit e*u*l*u*se aut*m* subto*m*
carne sig*o*
lectum ponit. sed super candelabrum po*n*
nit. ut intrantes uidant lumen. one*m*
num est occultum q*d* non manifestetur.
nec absconditum quod non cognoscatur.
et impalam ueniat. id est ergo quomo*d*
do auditis. qui enim habet. dabitur illi.
Et qui cu*m*q*u* non habet. etiam q*d* putat se habe*r*
re. auferetur ab illo. enerunt aut*m* adil*l*
lum mater et fratres eius. et non poterant
adire eum prae turba. Et nuntiatum est
illi. Mater tua. et fratres tui stant foris.
uolentes te uidere. Qui respondens dixit
adeos. Mater mea et fr*s* mei hi sunt. qui
uerbum diuidunt. & faciunt. ac*m*
est aut*m* in una dierum. et ipse ascendit in
nuicula*m*. et discipuli eius. Et ait ad illos.
T*ra*nsfremus trans stagnum. et ascende*m*

14

123

runt. Navigantibus aut̄ illis obdormiunt
rum
Et descendit p̄cella uenti instagnū et comple
tūnus. et periclitabantur. Accedentes aut̄.
suscitauerunt eum dicentes. Pr̄ acceptor per
imis. At ille surgens ^{erstouit.} increpauit uentum
et tempestatem aquae. et cessauit. Et facta
est tranquillitas. Dixit aut̄ illis. ubi est
fides uera. qui timentes miram sunt. dicen
tes adiuicem. quis putas hic est. qui a &
uentis imperat et mari et oboediunt ei.
Et navigauerunt aut̄ ad regionem geraseno
rum. quae est contra galileum. Et cum e
gressus esset ad terram. occurrit illi uir q
dam qui habebat daemoniū. in tempori
bus multis et uestimento non induebatur.
neq; indomo manebat. sed in monumentis.
I fuit uidit iūm. p̄cidit illum. et exclamans
uoce magna dixit. Quid michi et tibi est
ihu. fili di altissimi? Obsecro te te ne me
torqueas. precipiebat enim spiritui in
mundo. ut exiret ab homine. Multis enī
temporibus arripiebat illum. Et uinci

Aeniente gesamti populi
dicunt genesim.

Non evigui sibi due
et tormentū ab omniis
lesione cōscire

contarū na
ler. qui diē dñi
nō ē: u. sc̄e
rūm

³
sciebat demoneſſi quādo fu-
taſe ac p dñi adorat mit-
tū in abyſſū. n̄ ipſi ſau-
rū p dñi amarit. & p phe-
ru dices. & reueleris.

ſuab. drubum.
ebatur catenis et compedibus custoditus &
ruptis vinculis agebatur ad aemonio in
deserto. Interrogavit autē illum ih̄s dicens
Q uod n̄ tibi nomen eſt. At ille dixit: legio:
q uia intrauerunt daemona multa meū.
E trogabant illum. ne imperaret illis. ut
^{gēting} agnus n̄ in ſanguine & r̄beradis
in abyſſum irent. Erat autē ibi grec por-
corum multorum. paſcentium in monte.
E trogabant eum. ut permitteret eos in illos
ingredi. Et permisit illis. Exierunt ergo
daemona ab homine. et intrauerunt in
portos. Et impetu abiit grec p precepſ in
ſtagnum. et ſuffocatus eſt. quod ut inde
runt factum qui paſcebat. fugierunt. et
nuntiauerunt meū in uillas. Ex-
ierunt autē uidere quod factum eſt. Et
uererunt adiūm. et inuenerunt hominem
ſedentem aqua daemona exierant. uesti-
tum. ac ſana mente ad pedes eius et timue-
runt. Nuntiauerunt autē illis et qui uide-
rant. quomodo ſanuſ factus eſſet a legione.
E trogauerunt illum omnis multitudine.

Lutet. 37

lunis genitibus.

sc̄p

725
fol. 128

clamor.

X sit Nam quia maior est inter uos omnes. hic
maior est respondens autem iohannes dixit.
Praeceptor uidimus quendam in nomine tuo
ecce item diemonia et phibuum sicutum. q[uo]d
non sequitur nobiscum. Et ait ad illum ih[esu]
Nolite phibere qui enim non est aduersus
uos. p[ro]uobis est. Actum est autem dum co
plerentur dies assumptionis eius. et ipse fa
ciem suam firmavit. ut iret in iherusalem.
H[ab] 1. anglos sine isto dicitur.
Et misit nuntios ante conspectum suum.
Et euntes intraverunt in ciuitatem samarita
norum. ut pararent illi. Et non recepe
runt eum. quia facies eius erat cunctis ie
rusalem. Cum uidissent autem discipuli eius.
Iacobus et iohannes dixerunt domine. uisdi
camus ut ignis descendat de caelo. et consu
mat illos. Et conuersus increpauit illos
dicens. Nescitis cuius spiritus es tu? Filius
homini non uenit animas perdere. sed sal
uare. Et abierunt in aliud castellum.
Actum est autem ambulantes illis in via.
dixit quidam ad illum. Sequar te quo cu[m]q[ue]

A
Obstinate et firma mente pe
cun corde ne uideret sa
gero passionem.

LXXXVII AD ALIGIA M.
Hostili inter se iudei et samari
tanis discordant odio. Id est
indentes samaritanos in ad
ter p[re]gere. et ad hostiles suis. q[uo]d
audierant. ad discipulos Christi. qui
ad parandum hospicium uenie
runt iudei et cognoscuntur.
et quasi iudei et alieni et eu
dini in eos p[re]gere suscipiunt
noluerit. quamquam iudei nob[is]
subiecti sententia. q[uo]d uolum
zadi fuerit. et suscipi. et am
putari. q[uo]d festinab[us] ibi paci
ne in doctrina et susceptione
samaritanorum occupatus. passio
ni differt de die.

Inellegit iste miraculus
domini comitac. p[er] manu[m] iac
tanti ei secundum ualuisse.

H[ab] 1.
inf. ille iussorum
frustra dicunt
apti. ut quis def
endit. dicitur.

Animaduertens
eos in image cor
reptione. s[ed]o
desiderare uniu
erit. et in reptione
ut exemplu scilicet p[re]p[ar]atione
pro missis reprehendit.

I[ude] 1. uos cum sp[iritu] signa
necisti. acta se
quunt.

*Idei que reliquorum redicet
sunt regni muncere pueri*

*Caret n. minus quā unū u.
habet potest. ideo bimis
mittit ut insisteret qd
caritate erga alios. Et se n. hu-
boe. p̄dicationis afflictum
recipere n. debet. Sic
xii. ap̄li forma episcopaz
sic huius. Lxxii. figura
p̄spurerae p̄manstare
acmo dubitet. quan-
uis p̄missus utiq. p̄spur-
ri. utiq. ep̄i vocabun-
tur.*

*U. sub quinta festinatione
n. p̄dicationis sagere debent
ostendere.*

ieris. Et ait illi ih̄s. Uulpeſoues habent et
uolucres caeli nidos filius aut̄ hominis n̄
habet ubi caput reclinet. Ait. uitam adal-
terum. Sequere me. Ille. uit̄ dixit. Dñe.
permittit michi primum ire et sepelire
patrem meum. Dixitq. enīhs. Sine uit mor-
tui sepeliant mortuos suos. Tu aut̄ uade.
annuntia regnum dī. Et ait alter. Sequar
te dñe. Sed primum permittit mihi renun-
tiare his qui domi sunt. Ait ad illum ih̄s.
*S*ine fidei mortuas.

*N*emo mittens manum suā in aurum. et
respiciens retro. aptus est regno dī. Ost
haec autem designauit dñs. et alios. Lxxii.
et misit illos bimis ante faciem suam. mo-
nnem ciuitatē et locum. quo erat ipse uen-
turus. et dicebat illis. effis quidem mul-
ta. operari autem pauci. Rogate ergo dñm
messis. ut mittat operarios in messem. Ite.
ecce ego mitto uos. sicut agnos inter lupos.
olite portare sacculum. neq. peram. neq.
calciamenta. et nemine per viam salutauie-
ratis. inquam tūq. domum intraueritis

Corporis

*quasi quodam cor-
punctionis genere
cor suū cu lignos
ferro domine p̄i
sonis colens. ad sua
etiam bonos fructos.*

*Bene. locis. q̄ non
de mundi genibus
p̄dicandū exerceas.*

*Quia p̄mum. p̄-
dicatio puerū et
in uisib. habita
vita dissiuens.*

*Lama p̄dicans. in
dño debet. et fiducia
in p̄ficiens. aut si p̄
quās n̄ p̄dūces. et
n̄ hab. sibi n̄ dece-
terram. sc̄re. de
dī mens et occupare
ad tempora. eis
dūs p̄duces. et p̄tū.*

726
L 129
V

primum dicite. pax hinc domui. Et si ibi
fuerit filius pacis. requiescat super illam. pax
uram. Sin autem adiutor reuertetur. nra de
autem domo manete. edentibus bibentes.
quae apud illos sunt. Dignus est enim o
perarius mercede suu. Nolite transire de
domo in domum. et in quacumq; ciuita
tem intraueritis. et suscepereint uos. mandu
cate quae apponuntur uobis. et curate in
firmos qui in illa sunt. et dicitur illis. App
inquabit in uos regnum dii. nquam
cumq; ciuitatem intraueritis et non rece
perint uos. ex eundem impleteas eius dicitur.
Etiam puluerem qui adhesit nobis decui
tate uram. extergimus in uos. Tamen hoc
sentote. quia appinquabit regnum dii.
Dico uobis. quia sodomie illa remissi
us erit. quam illi ciuitati. ac tibi coro
ham. uiae tibi bethsaida. quia si intyro
et sydone factae fuissent iuritutes. quae
in uobis factae sunt. olim incilicio et ci
nere peniterent. Uerum tamen. tyro

De scripto diuersi se domi hoc
picio. quodcum inveniatur a
gero debet docere. pugna
tribus omniuim. impetuor
tate.

Id ille q; predicit et donis mi
nis nat' est.

Hoc quis rurari. hunc uire pa
niorum illorum. cuiusmodi euau
tibus. et pectoris que dnm in
corne uidentes. spernulant
euercere hoc ad iux. quos au
dit.

modo si prius quando co-
rant i hoc dicto uenit aplos
q̄ signor uicit operatione
etatis et ad humilitate exaltio-
nat. ut q̄ in ipso obsequia ex alto
recordarentur. neque multo tempore
q̄ se decessit editos fructu-
rent humiliando agnoscant.

¶ capite desiguis adiuua lap-
su desig.

et si domini remissus erit in iudicio. quam
uobis. Et tu capharnaum usq; ad celum
exaltata. usq; ad infernum dimergeris.
ui uos audit. me audit. Et qui uos spernit.
nolens dm̄ credere.
me spernit. qui autē me spernit. spernit
et pater meū. ^{ap. ergo}
cum qui me misit. eversi sunt a me.
Lxxii. cum gaudio dicentes. Dñe. etiam
daemona subiciuntur nobis in nomine
tuo. Et ait illis. Videbam satanam sicut
fulgur de caelo cadentem. Ecce dedi uo-
bis potestatem calcandi supra serpentes
^{hoc omne gen}
^{demonum. ciciendi.}
et scorpiones. et supra omnem uirtutem
inimici. et nichil uos nocebit. Verumta-
men in hoc nolite gaudere. quia spiritus
uobis subiciuntur. Gaudete autē. quod
nomina uera scripta sunt in celis.
ni
psa hora exultauit spū scō. et dixit. Con-
firator tibi pater dñe caeli et terrae. quod
^{150.}
^{cetera}
^{mīca in caritatis mīcē.}
abscondisti haec asipientibus et pruden-
tibus. et reuelasti ea parvulis. Et am pa-
ter. quia sic placuit ante te. mīca
michi tradita sunt a patre meo. Et ne-

118

pulosis uos. facite illos discubere per con
uinia quinquagenos. Et ita fecerunt. et dis
cubuerunt omnes. Acceptis autem
quinquaginta panibus et duobus piscibus. respexit
in caelum. et benedixit illis. et fregit. et distri
buit discipulis suis. ut poneant ante turbas.

E t manducauerunt omnes. et saturati sunt.

E t sublatum est quod super fuit illis fragmen
torum. copimi duodecim. et factum est cu
solus esset orans. erant cum illo discipuli. Et
interrogauit illos dicens. Quem me dicunt
esse turbae. At illi responderunt et dixerunt.

I ohannem baptistam. Alii. ut helium. Alii
quia propheta unus de prioribus surrexit. Di
xit. ut illis. Uos. ut quem me esse dicitis.

R espondens simon petrus dixit. Xem di. tu
te incepisti filios praecepit necu dicerent
hoc dicens. quia oportet filium hominis
multa pati. et repbari a senioribus. et princi
pibus sacerdotum. et scribis. et occidi. et ter
tia die resurgere. icebat. ut ad omnes. Si
quis uult post me uenire. abneget semetipsu

Quia superiora que ad finem
de dominicam narravimus
est passionis primus
solus seorsum eu discipu
lis regit.

4.
Quod enim perdet homini
sicut in mundo ad fidem con-
seruit. ipse in persecuzione
deficiat. et infernum petat.

et tollat crucem suam cotidie. et sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam salvam face-
re. perdet illam. Nam qui perdidit ani-
mam suam propter me. saluum faciet illam. quod
enim proficit homo si ueretur uniuersum
mundum. sed autem ipsum perdat. et detri-
mentum sui faciat. Nam qui me erubu-
rit et meo sermones. hunc filius hominis fe-
rubescebit. cum uenerit in maiestate sua. et
patris. et scorum. uigorum. Ieo. autem
uobis uere sunt aliqui hic flantes qui non
gustabunt mortalem. donee uideant regnu-
m suum. actum est autem post haec verba feste
dies octo. Et assumpsit petrum. et iacobum.
et iohannem. et ascendit in montem ut o-
raret. Et factum est dum oraret. species uul-
tus eius altera. et uestitus eius albus resul-
gens. Et ecce duo uiri loquebantur cum il-
lo. Erant autem moyses. et elias. uisi in maiestate.
Et dicebant excessum eius quem co-
pleturus erit in iherusalem. Petrus uero et
qui cum illo. grauius erant somno. Et eum

f
Primum ostendimus. et secundum ligu-
tur. ut scilicet de
re. et fructu resur-
rectionis expectat.
Semper in ecclesia ho-
biuntur. et cum uir
ciliis in membris
deberent.

5.
Honos fortior est cuius. si mun-
steri natione erant gra-
uati somno. scilicet ut
resurrections gloriam p-
quacum corporis inde-
re.

227
121

Lantes uiderunt maiestatem eius. et duos
^{magis} viros qui stabant cum illo. Et factum est
^{plene} dum discederent ab illo. ait petrus ad eum.
P raeceptor. bonum est nos hic esse. Et faci
amus tria tabernacula. unum tibi. et uno
moysi. et unum heliae. nesciens quid dice
ret. Hac autem illo loquente. facta est nu
bes et obuimbrauit eos. et amuerunt. In
^{nervibus} trantibus illis in nubem. et vox facta est
de nube dicens. hic est filius meus dilectus.
ipsum audite. Et dum fieret vox. inuen
tus est ihesus solus. Et ipsi tacuerunt. et nemini
dixerunt in illis diebus quaequam exhibi
tiae uiderant. actum est autem inseguen
ti die. descendentiib. illis demonib. occurrit
illi turba multa. et ecce uir deturba excla
mavit dicens. Maester. obsecro te. respi
ce in filium meum qui a uicis est michi.
E t ecce spiritus apprehendit illum. et subi
to clamat. et clidit. et dissipat eum cum
spuma. et uix discedit dilanians eum.
E t rogauit discipulos tuos. ut eicerent illū

S
Discedere illud die aliquan
do auerxatione cessare.

In verba magna diuinis po-
tentie replicat passionis ab-
senta. ne uenientem. si
predicatur nunc sentitur.

qua eccl. discipulos in man-
te duros uiderant. ibi
aliquid eis secreti credidit
et rari sunt.

et non potuerunt. Respondens autem ius.
dixit. O generatio infidelis et peruersa. usq.
quo ero apud uos. et patiar uos. adducere
filium tuum. Et cum accederet. elicit illū
daemonium. et dissipauit. Et increpauit
ihs spiritum immundum. et sanauit pue-
rum. et reddidit illum patri eius. tupe-
bant autē omnes. in magnitudine di-
minibusq. mirantibus in omnibus quae
faciebat. dixit ad discipulos suos. Ponite
uos in cordibus uos. sermones istos. filius
enim hominis futurum est ut tradatur
in manus hominum. At illi ignorabant
uerbum istud. et erat uelatum ante eos. ut
non sentirent illud. Et timebant interro-
gare eum. de hoc uerbo. intravit autē
cogitatio in eos quis eorum maior esset. At
ihs uidens cogitationes cordis illorum. ap-
prehendens puerum. statuit cum secus-
se. et ait illis. Quicumq. suscepserint pueru-
lum in nomine meo. me recipit. Et qui
cumq. me receperit. recipit eum qui me mi-

9
Q. in meo adhuc
discipulus uerbi
diuina facta tam
mirabiliter
maris mei. quia
duse rediundus. mo-
re duxit

le in marco.

55
Et similes pauperes
res epo ab hisque
uelent maiestatis
per docere labori
endo sanguis. lepro-
si et maliciam parum
les ipsos esse doce
unde subit inno-
mine meo.

129
b. 6. 129

gionis gerasenorum. ut discederet ab ipsis.
quia timore magno tenebantur. pse
aut ascendens natus. reuersus est. Et ro
gabat illū vir. aquo daemonia exierant.
ut cum eo esset. dimisit. aut cum ih̄s dicens.
R eci domum tuā. et narrā quanta tibi fe
cit ds̄. Et abiit per universā ciuitatē. praic
dicans. quanta illi fecit ih̄s. actum est au
tem cum redisset ih̄s excepit illum turba.
E tant enim omnes expectantes eum. Et ecce
uenit vir nomine iairus. et ipse princeps
synagogie erat. Et cecidit ad pedes ih̄u. ro
gansecum ut intraret in domum eius. Quia
unica erat illi fere. innorum. xii. & huc
moriebatur. Et contigit dum iret. ut turbis
comprimebatur. Et mulier quadam erat
influxus sanguinis ab annis. xii. quae in
medicos erogauerat omnem substantiā
suam. nec abullo potuit curari. Accessit
retro. et tetigit similiā uestimenti eius.
Et confessim stetit fluxus sanguinis eius.
Et aut ih̄s. quis est qui me tetigit. Negan

tibus autem omnibus dixit petrus. et qui
cum illo erant. praeceptor. turbae te co-
primunt et affligunt. et dicas. quis me te-
nigt. affirmando diem est. Et dixit ihs. Temigit me aliquis. Na-
egononi uirum de me exisse. Uidens au-
tem mulier quia non latuit tremens ue-
nit. et percedit ante pedes illius. Et obquam
causam tetigerit eum. indicavit cori omni
populo. et quem admodum confessum sana-
ta est. At ipse dixit illi. filia. fides tua te
saluā fecit. uade in pace. Adhuc illo lo-
quente. uenit quida ad principem syna-
gogar dicensi. Quia mortua est filia
tua. noli uexare illum. Ihs autem audito hoc
uerbo. respondit patri puellae. Nolite me
re. crede tantum. et salua erit. Et cum ue-
nisset dominum. non permisit intrare se-
cum quemquam. nisi petrum. et iacobum.
et iohannem. et patrem et mitrem puelle.
Ilebant. uit omnes. et plangebant illam.
Nolite flere. Non est mortua. sed dormit.
Et deridebant eum. scientes quia mortua

142
lxxij

Vnde quia demo-
ni quidam nisi re-
unius orationibus
ire non posseant.

esset. Ipse autem tenens manum eius clamauit dicens. puella surge. Et reuersus est spiritus eius et surrexit continuo. Et iussit damnum manducare. Et stupuerunt parentes eius. quibus precepit. ne alicui dicerent. quod factum erat. omnes cattis. autem duo decim aplis. dedit illis uirginem et potestatem. super omnia daemonia. et in languore rescurarent. Et misit illos praedicare regnum dei. et sanare infirmos. tunc ad illos. Nichil tulerint in via. neque uirga. neque peram. neque panem. neque pecuniam. neque duas tunicas habentis. Et in quaamcumque domum intraveritis ibi manete. et inde predicatis. tunc quicumque non recuperint uos. excusantes deciuitate illa. cum puluere petrum uiro excutiat. intestinorum supra illos. gressi autem circuibant per castella. euangelizantes et curantes ubique. uiduit autem herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo. et hesitabat. eo quod dicetur mira quibusdam. quia iohannes surrexit.

Uerbi ueritate utramque ueritatem ei.

Qui pavidia negligenter cumq; tremunt. hoc uiranda est manus. et excutientur pedum puluis. neque salsina. nibus mentis se uestigio polluantur.

*ad aerbum. v. et
bethsaudam*

amortuis. A quibus dā uero. quia hecias
apparuit. Ab aliis autē. qui à ppheta uno
de antiquis surrexit. Et ait herodes. Iohan
nem ergo decollari. quis autē est iste. de
quo ego audio talia. et querebat uidere
cum. t r e u e r s i a p l i n a r r a u e r u n t i l l i .
quae cumq. fecerunt. t a s s u m p t i s i l l i s .
secessit seorsum in locum desertum. quae
est bethsaudae. quod eum cognouissent
turbas. secutae sunt illum. Et excepit il
los. et loquebatur illis dē regno di. et eos
qui cura indigebant. sanabat. res autē
cooperat declinare. et accedentes duode
cim dixerunt illi. Domine turbas. ut eum
res in castella uillasq. quae circa sunt di
uestant. et inueniant escas. quia hic in lo
co deserto sumus. Ait autē ad illos. Uos
date illis manducare. At illi dixerunt.
resp.
Non sunt nobis plusquā quinq. panes. et
duos pisces. nisi forte nos eamus. et emam
in omnem hanc turbā escas. Erant. uit
fere quinq. uiri milia. Ait autē ad disci

*Luk. 13.
Loca responsio
ne philippi.
Indre. mun
sententia strē.
dicass*

6

ui cō possim agno
tere siemna deq
deph die et reue
mer paulus

ad die iusti ipsi
ū reges smagni q
temptationib sue
miser. s regendo
ē valuer.

Mos scit qui sit filius nisi pater. Et qui
sit pater nisi filius. et cui uoluerit filius
reuelare. Et conuersus ad discipulos su
os dixit. Beati oculi qui uident quae ui
detis. Dic enim uobis quod multi pphete
rare et reges uoluerunt uidere quae uos
uidetis. et non uiderunt. Et audire que
auditis. et non audierunt. Ecce qui
dam legis peritus surrexit. temptans il
lum et dicens. Magister. quid faciendo
uitā aeternam possidebo. At ille dixit
ad eum. Inlege quid scriptum est. quo
modo legis. Ille respondens dicit. Dilige
dñm dñm tuum extoto corde tuo. et exto
ta anima tua. et ex omnibus uiribus tu
is. et ex omni mente tua. et proximum tu
um sicut te ipsum. Dixitq illi. Recite in
dicasti. Hoc fac et uies. Ille aut uolens
iustificare se ipsum. dixit ad ihm. et quis
est meus proximus. Suspiciens aut ih̄s dixit.
ad adam expulsus a paradiſo in hunc
Homo quidā descendebat ab ierusalem in
iericho. et incidit in latrones qui etiam

huius in rogatio occasione
sumpsit ex ea qđ pmissu e
Gaud qđ nomi u. s. f. m. c. t.

L

uidūst temperū res̄. ut
et omne dñm facere cu
libet proximū docere
et eadem
para bala
se ipsum
desig na
ret
qui
nat
per
hum
litatem
proximus f
et
dig na
tus est

Dub et anglos ei quando de
scendeb meidur n̄ nisi p̄us
me in uincere compedit
tam facile n̄ cedere e

*Ante resurrectionem
peccatum sedem est in me
brus illuminatur per apostolum*

nestre innocentie. natura humana corrupta peccato.
despoliauerunt eum. et plagi impositis.
fruides insidiosus occidente.
abierunt seminuo reliquo. Accidit autem
ut quidam sacerdos descendere eadem via.
et uno illo preteriuit. Similiter et levata
cum esset secus lacum. et uidet eum p.
transit Samaritanus. utrum quidam
ad eum decesseret. ministerium homo facie.
iter faciens uenit secus eum. et uidens eu
compassione.
misericordia motus est. Et appropians
redarguit. peccata. remittens penitentem
alligauit uulnera eius. insindens oleum
ministrans penitentem. portauit peccata non
et unum. Et imponens illum in iumento
uicem suum. duxit instabulum. et curam
eius egit. Et altera die prouulit duos denari
manifestab p̄dicatoribus. or indigentibus p̄dican
os. et dedit stabulario. et ait. Curam ipsi
do curare.
us habe. et quodcumq. super erogaueris.
ego cum rediero reddam tibi. quis horum
trium uidetur ubi proximus fuisse illi qui
meudit in latrones. At ille dixit. qui fe
cit midiam in illum. Et ait illi huius. Tade
et tu fac similiter. actum est autem du
cent. et ipse intravit in quoddam castel
lum. Et mulier quaedam martha nomi
ne. excepit illum in domum suam. Et

complacitula uita
sine tumultu uici
et q̄e p̄fuit.

hunc erat soror nomine maria. Quae en
am sedens secus pedes dñi audiebat uerbum
illius. Martha autem satigebat circa fr̄
tūplex. quens ministerium; quae stetit et ait:
q̄aenam uita laboriose fidei incertamine.

Dñe. non est ubi curae quod soror mea te
luit me adiuuet. Et respondens dicit il
li dñs. martha. martha sollicita es et tuur
baris erga plurima. porro. unum est ne
cessarium. Mariam optimam partem
elegit. quae non auferetur ab ea. t̄ factū
est cum esset in loco quodam orans. ut ces
sauit. dixit unus ex discipulis eius ad eum.
Vnde. doce nos orare. sicut et iohannes docu
rit discipulos suos. Et ait illis. Cum oratis.
dicite. pater. sc̄ificetur nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. p̄anem nostrum
conidianum. da nobis hodie. Et dimittet
nobis peccata nostra. siquidem et ipsi dimitt
timus omni debenti nobis. Et ne nos in
ducas in temptationem. t̄ aut ad illos.
Quis surum habebit amicum. et ibit ad illy

b.
Duc iste sorores duas uita sp̄i
tiles s̄ig. Martha demale
Maria. et contemplativa.

Sicut necessarium homini
et definitiū dīc. mudi autē
ad hoc dō bonū ob.

Pars marthā n̄ reprehendit.
marthā laudatur.

Intelligentia diuina qd
diuina est. o. i. u. quando in
collegencia uerbi ridet.

Compō e. Amicūr. sc̄.
Amicūr horū surgeo delecto
et datur nāmīcūr fidei opūl
fūl. quāntomagis dāt dīs q.
ad hoc se petr uult ut dē.

Q uib. uerb debent orare
audiunt ex p. quib. max
mo debent orare. fide.
fide. carit. i. c.

medī tribulacione.
media nocte. edicet illi. Amice. commoda
michi tres panes. quo amicus meus uenit
deuia ad me. et non habeo quod ponam
ante illum. Et ille de intus respondens
dicat. Noli mihi molestus esse. iam osh
um clausum est. et pueri mei mecum sunt
incubili. non possum surgere et dare ti
bi. Et ille si perseuerauerit pulsans dico
uobis. et si non dabit illi. surgens eo quod
amicus auissit. propter impunitate tamen
euissurgeret. et dabit illi quod quod haberet
necessarios. et ego uobis dico. petite. &
dabitur uobis. quaerite. et inuenietis.
P ulsate. et aperietur uobis. Omnis enim
qui peccat accipit. et qui querit inuenit.
et pulsanti aperietur. quis autem ex uobis
petrem petit panem. numquid lapidem
dabit illi. Aut pisces. numquid pro pisces ser
diam. penitem dabit illi. Aut si petierit ouum.
numquid porrigit illi scorponem. Si ergo
uoscum sis mali. nostis bona data da
re filii urbis. quāntomagis puer uester de

In intelligentia trinitatis p̄son
es in te sicut liber.

Amicūr tuas amb
recedo. quae ad
perendi uirginea
iugat. reddit celestis
alimia refici uile
disponit. ceperit me
datur.

Ergo cui nō datur qu
inuenit. cui nō p
ret. apparet quā
hō potuerit bene
quesierit. pulsu
rit.

Comparatio sup
ne latitudinis

et plenitudine bonae. s
 caelo. dabit spm bonum potentibus se
 t erit eiciens daemonium. et illud erit
 mutum. Et cum eiciisset daemonium lo
 cutus est mutus. et admirare sunt turbe
 uidam. aut excis dixerunt. In beelhebub
 principe daemoniorum. eicit daemoni
 talii temptantes signum de caelo
 qui aerebant ab eo. pse. ut utin cogi
 tationes eorum dixit. Omne re
 gnum in se ipsum di usum di
 usum desolatur. et dominus supra domu
 cadit. Si autem et satanas in se ipsum diu
 sus est. quomodo stabit regnum ipsius.
 quia dicitis in beelhebub eicere me dae
 monia. Si autem ego in beelhebub eicio de
 monia. filii uiri in quo eiciuntur. Ideo i
 psi iudices uiri erunt. Porro. si indigno
 di eicio demonia. pfecto peruenit in uos
 regnum di. Cum fortis armatus custodit
 atrium suum. in pace sunt ei que pos
 sidet. Si autem fortior illo superueniens.
 astutie. dolio. iniquis spiritus. impedit
 uicerit eum. universa arma eius. uise

si qm ubi posuit. dabit
 bona potentibus se

in membris. in uictoria.

Digno digno di vocat ipsi
 ses. ppi parturione donor
 qui in euadant.

homines sunt a beo de eorum
q[uod] uictor et p[ro]p[ter]a distribuit q[uod]
est insigne triumphantis.

ret in quibus confidebat. & spolia eius de-
strueret. Qui non est mecum. aduersum
me est. Et qui non colligit mecum. disper-
git.^{temp[us] b[ea]tus} um in mundus spiritus exierit.
^{matis milocathobew explore corda fidelium} ab homine. perambulat per loca iniqui-
ta. querens quietem et non inueniens.
dicit. Reuertar in domum meam. un-
de exiui. Et cum uenerit. inuenit scopis
multorum.
mundata.
sumit se p[er]sumit se p[er]
Et uinc uadit. et a fas-
tem alios spiritus sine
quiore se. et ingressi habitant ibi. Et
sunt nouissima hominis illius. peiora
prioribus.
actum est autem cum haec
dicaret. extollens uocem quaedam mul-
ier deturba. dixit illi. Beatus uenter qui
te portauit. et ubera quaesuxisti. At ille
dixit. qui in anno beati qui audiunt uer-
bum di. et custodiunt illud. urbis au-
tem concurrentibus. coepit dicere. Ge-
neratio haec. generatio nequam est. Si
gnum querit. et signum nondabit miril-
li. nisi signum ionae. Nam sicut fuit

C h[ab]e p[ar]taba-
endar. ap[osto]l[us].
exp[er]im[en]t[us] d[omi]ni d[omi]ni.
Sic erit s[ecundu]s p[ar]taba-

Sunt molles et flux
e cogitationis.

Quia n[on] soli habebit illa re. uaria si-
nt potissimum hec ip-
sas iuste[ri]e. sed habet
re similitudinem.

nieli e[st] uita uerbi
n[on] auctoritate. p[er]
p[ar]taba.

Duplici sunt ut quib[us]
ut publice. huiusque
resplendit que dicitur in
huiusque libris eiusdem
auctoritate. Hunc p[ro]p[ter]a
busq[ue] deo legimus
irabant.

ionas signum nuncius ita erit et filius
 hominis generationi isti. **R**egina austri
 surget in iudicio cum uiris generationis
 huius et condemnabit illos quia uenit
 a finibus terrae. audire sapientiam salomo-
 nis. **E**t ecce plus salomon hic. **U**irin me-
 nite surgent in iudicio cum generatio-
 ne hac et condemnabunt illam. quia
 paenitentiam egerunt ad p̄dicationē iōne.
Et ecce plus ionahic. **l**umen lucernam
 accedit et in absenso ponit. neq; sub
 modio sed super candelabrum. ut qui
 ingrediuntur lumen videant. **l**ucerna
 corporis tuū est oculus tuū. Si oculus tuū
 us fuerit simplex totum corpus tuū
 lucidum erit. **S**i autē nequa fuerit. eti-
 am corpus tuū tenebrosum erit.
Unde ergo nolumen quod in te est tene-
 bræ sūnt. Si ergo corpus tuū totum
 lucidum fuerit non habens aliquam
 partem tenebrarum. erit lucidum
 totum. **E**t sicut lucerna fulgoris illu-

q9

ipso qđ. salvator nř. lumen
 accedit. qđ. costa lumen
 ne natura. sic implevit
 diuinum ite. qui lucer
 nā nec credentib; abs;
 de. nec sub modo pone
 re. **H**uc ē sublīsum legis
 includere uoluit. Can
 delabru cēlōn dē. cui lu
 cer nā sup posuit. qđ nřis
 frontibus lumen sue caritati
 sis afficit.

si boni intentionē que po
 agit. lucis p̄ficiō sum ope
 ri que facit etiā se contab
 mynibus aliquid imp̄ficiō
 m̄ habere uideat:

9

Totum corp̄ omnia ope
 ra m̄m
 dicit

Si nuncius nū
 nū suppliciū
 mediū demona
 iū letū iudicū
 debet despera
 re indulgentiū
 si uelut agere p
 m̄mēram

Hec ēt̄ ipsa sp̄cieris
 phariseis speculat
 sient nos in ueris
 iū moniale generis
 iū instruunt

Sicut. nequā fuerit
 intentio que p̄cedit.
 fuit omne op̄ qđ
 legit. quāmis rectū in
 dē. eō.

Hoc ēt̄ ipsa sp̄cien
 tria quelūmēa
 nūme uirginali
 sine fuscerit.

*Cum vixit utriusq. hominis
natura feci. utramq. mun-
dari desiderat*

*Cū immundi sors. qđn
mundat fides xp̄i. quomo-
do pharisei qđn m̄cēdider̄
necqua ex sp̄i genit. erat
mundat cent om̄ia. sc̄untis
lemonia d̄rōs. sic qđi don-
dis p̄t. in*

minabit te. t̄ cum loqueretur. rogauit
illum quidā phariseus. ut pranderet. A
pud se. phariseus autem coepit intra se
dicere reputans. quare non baptizatus es
set. ante prandium. Et ait dñs ad eum.
lōris.

Nunc uos pharisei. quod deforis est calicis
et catini mundans. quod aut̄ intus est ue-
strum. plenum est rapina et iniquitate.

Stulti. nonne qui fecit quod deforis est.
etiam id quod de intus est fecit. *Uerū
euctui uestimenta necessaria. neq. ita facienda
tamen quod super est. d. ite clemosynā.
ne elemosina iuste, sumā in op̄is.*
et ecce omnia munda sunt uobis. et
uae uobis phariseis. quia decimatis men-
tam. et rutam. et omne holus. et praeteri-
vit et exterius mundari. et iudicij
tis iudicium et caritatem dī. *Haec aut̄
et caput dī. elemosina terrena fructuum.*
oportuit facere. et illa non omittere.

ac uobis phariseis. quia diligitis primas
sedes. cathedras in synagogis. et salutati ones in
foro. *ut hōs sup̄stitionē phariseos redarguit. d̄ foris rec-*
*te doctrinā ostendus. int̄ qđ sedicat. si ergo ante oculum sic
ta quae non parent. et homines ambulan-
tes supra. nesciunt.* respondens autem
una pars est. quidā exlegis permis. ait illi magister. hec

*Quia nisi crebro
laequi mod̄ in
modicū
A. B.
sobrias. g. non nunc
m̄dari. et sonula-
tions. argenti. qđ
aliquid ostendat.
homines foris.
hūd domi agant.*

*Honestiū dat.
qđ nūm p̄t.*

*A.
H. sedicet. qđ
de nouis faciat
elemosynā. si a uol.
qđ decimatis. dī. r. et
vite de illis nō me ut
manusse arbitrari.*

134

dicens. etiam nobis contumeliam facis. At
ille. aut. Et uobis legis peritus uae. quia one-
ritis homines oneribus quae postari non
possunt. et ipsi uno dige^tto uero. non tan-
gitis sartinas. ac uobis qui aedificatis
^{xpm q ab e p nuntiat e in iuris agenda.}
monumenta prophetarum. patres aut ue-
stri occiderunt illos. Profecto testificam-
ni. qd consentitis operibus patrum ue-
stro. quoquidem ipsi eos occiderunt.
uos aut aedificatis eorum sepulchra. ^{se}
ipsi dicit q sapientia dicitur
pterea et sapientia di dixit. Mittam ad
illos. prophetas et apostolos. et exillis occi-
dent. et persequentur. ut inquiratur
sanguis prophetarum omnium. qui effu-
sus est a constitutione mundi. a generati-
one ista. ^{Ab sanguine abel usq ad sanguin-}
em bachariae. qui perit inter altare
et aedem. Ita dico uobis. requiretur ab
haec generatione. ^{accopistis. i. legi et prophetas.} ac uobis legis peritus.
^{intelligere no}
qua tulistis clauem scientiae. Ipsi non in-
tulisti humilitatem xpi. nec aliud intelligi.
tristis. et eos qui introibant phibuislis.
um haec ad illos diceret. coepit uirtus phari-

8.
Obiulgi famore captandū
hoc agebant. qd patrū hor-
rendo p fidū deos occiderū.
in monumenta edificare. sicut
fectores secleris ost.

Quare a sanguine abel qd
maior passus est inuenit. & qd
usq ad sanguine bachariae que
rendū ē. & cum mula p oī usq ad
nauigatio p. & ipsomogenia
ro in berth. loc pueri innocen-
tes sent ablue genitio p
empti. nisi forte qd alio pasto
cuius bachiaria sacerdos fuit.
utrisq gradus martyris. &
laici. & altaris officio man-
cipati sub ergo uoluit in
marte uocabulo.

K. in matr.

*ad locum. sermones eiusdem
saec. et legis per tu graanter insistere. et
ando capere
of cuius opprimere. de multis insidiante
er. et quaerentes capere aliquid ex ore
eius. ut accusarent eum. Multis autem tur
bis circumstantibus. ita ut se in uicem
concilarent. coepit dicere ad discipulos
suos. ^{multum} Et tendite instrumento phariseo
rum. quod est ^{simulacrum.} Ichil autem
opertum est quod non reueletur. neq; ab
seconditum. quod non sciat. quo que
intenebris dixisti. in lumine dicentur.
Et quod in aurem locuti es in cubiculis.
predicabitur in teccis. Dico autem amicis me
is. ne terramini ab his qui occidunt corpus.
et post haec non habent amplius quid fa
ciant. Ostendam. aut uobis quem timeatis.
Tunc metet eum qui post quam occiderit. ha
bet potestatem mittere in gehennam.
Ita dico uobis. hunc timete. Nonne quinq
passeres ueneunt dipondio. et unus exil
lis. non est in obliuione coram do. Sed et
capilli capitū urī. omnes numerantur.*

*Ad hoc feruntū puerū omnia
que recumbent apud phar
iseū superē dispensauerū.*

*Iuxta morem prouincie loquitur;
quod domos summatae sunt faciunt
planum.*

*dipondius genitū pan
deps coati. assid. id minu
ris expositi.*

*confusus. adiendi
re ne emulorū
simulacra. quia
venire tempore
zara. ut omnib
i eis reuelat. & po
tristis.*

*Quatuor genera
procurare. una pa
la seminariū
Uerbi sicut fructu
dilectionis blanden
tio. res uera q
minutus. nuptia
fructu uolens. Cal
car. ex. sup. ayo
crisi phariseos
rendere. acar
nisi cu cede. ja
per nūmmeros
addicet p mor
te. nec hoc erit
delictus. nesci
uiles simulati
o durare.*

Nolite ergo timere. multis passeribus plu
si merum
ut p. t. r. u.
 ris festis. Oico autem vobis. Omnis qui cumque confessus fuerit in me coram hominibus.
 et filius hominis confitebitur in illo. coram angelis domini. ut autem negauerit me coram hominibus. denegabitur coram angelis domini. ut omnis qui dicit uerbum in filium haminis remittetur illi. Et autem qui in spiritu sancto blasphemat. non remittetur. cum autem inducent uos in synagogas. et ad magistratus. et potestates. nolite solliciti esse. qualiter autem quid respondeatis. autem quod dicam. Sapientiam sanctam docebit uos in ipsa hora. quae oporteat dicere. it autem ei quida deturba. magister dicit fratri meo ut dividat mecum hereditatem. p. q. h. e. r. i. c. t. i. o. n. e. s. e. r. u. s.

Atille dixit ei Homo. quis me constituit iudicem. autem diuisorem super uos. Dicione habui penitus. ex aca
 it que ad illos. Uide et cauite ab hominibus. quia non abundantia cum usquam. uita eius est. ex his quae possidet. Dixit autem similitudinem ad illos dicens. Homi

Lespicer. ad signorium. ubi dictu est opt. i. quilibet. abs edita ee. reuelanda.

R. in mad.

Sup. diversa mura ad illos. et phras. aplos. et illis occident. p. sequent.

Omni domino quod nulla similitudine ad hominibus geri uideatur. sunt iuris arbitrii quoniam sententiae sunt perenni. indicant.

Bonū dīc quō pē fruges ince
teris frugib⁹ habuit

nīsciuīsdam diuitiī uberes fructus ager
attulit et cogitabat intrā sē dicens q.d
faciam quod non habeo quo congregē
fructus meos et dixit hoc faciam De
struam horrea mea et mūora faciam
et illuc congregabo om̄a quae nata sunt
michi et bona mea et dicam animae me
ae: Anima. habes multa bona posita
mannos plurimos Requiesce comedē
bibe epulare dixit aut̄ illi dī: Sulte
haec nocte animā tuam repetunt ate
quae aut̄ parasti cuius erunt sic est
pauperib⁹ possessa distri
qui sibi thesaurib⁹ et non est in dī
diues iuxta addiscipulos suos Ideo
dico uobis nolite solliciti esse animae
quod manducetis neq; corpori quid ue
staminī Anima plus est quam esca et
corpus quam uestimentum Considera
te coruos quia non seminant neq; me
tunt quibus non est callarium neq; hor
reum et dīpascit illos quantum magis uos
pluris estis illis quis aut̄ uestrum cogitan

temporū
admodum
consecutū
la nocte p̄fumā
eo p̄p̄t̄ adūt̄ p̄ḡ
et relinques.

Res p̄dīspārū
hēc dīcē p̄p̄dū
sollicitudinē uo
ne cū duob⁹ s̄t̄
dīsāp̄lārē r̄m
canū.

Narrata docūnū
ut allegorica dī
euēndā fūre
ram qd̄ significat
corū. Aut̄ liliū
ster fū ut dōrō
mūnariib⁹ mārō
p̄saderent

Logendi corporis
cupi relinque. cui m
densitas suetum est.
autem statim
corpi habeatis.

do potest adicere adstatutam suam cu
bitum unum. in potestate di minimū aderit: q̄ om̄a
potest quāvis apud homines magis minū.

Si ergo neq; quod minimū
est potestis. quid deceteris solliciti estis.

Considerate lilia quomodo crescunt. non
laborant. non nent. Dico autē uobis nec
Salomon in omni gloria sua uellet hauri
c. libris.

Sicut unum existis. Si autē si enīm

agri quod hodie magno est. et cras in
clibanum mittitur. ideo pusilli
f. q̄ de q̄b. indigent solliciti. dī sic uenit. qui in
tomagis uos pusilli ae fidei. Et uos noli
te quererere. quid manducens aut qd
bibatis. et nolite insublime tolli. h. acc
enīm om̄a. gentes mundi quaerunt.
Pater autē uester seit. quō his indigetis.
Uerum tamen quaerite primum regnū
di. et haec omnia adiciēntur uobis.
Nolite timere pusilli greci. qui com
placunt patri uiro. dare uobis regnum.
endite quae possidetis. et dare elemosy
nam. elemosynū uero om̄b. dī meritis ingenu
maneat. acce uobis sacculos quinum
uerescunt. thesaurum nondificientē
incālis. quo fir non appropriat. neq;

Non mandū qd n̄ sit. nolite
quā re t̄ solliciti ē de abo
dūt p̄eu. Aut in dūtis sed
p̄sū usq̄dūt m̄ inducetis
t̄ qd bibatis.

Ilibita sollicitudine de
alōritis. c̄ sequenti necessari
lōt̄ admonuit

Holite inq̄rūm̄e nepp̄
regnū di militantibus hui
unū necessaria desint. q̄m
etia possessa pp̄t elemos
na uendit

tineat corruptit. Ubi enim thesaurus
causabit et cor uirum erit. intolum
bi uiri preuenienti. et lucernae ardentes.
Et uos similes hominibus expectantibus
dum suum. quando reuertatur anu
ptis. Ut cum uenerit et pulsauerit.
confestim aperiunt ei. eam seruunt.
li. quos cum uenerit dominus. inuenierit ui
torentes. dominus ad te
gilantes. Amen dico uobis. quod pre
dictio paterne. tunc quæret retoueri. lucis
cinqet se. et faciet illos discubere. et
sue illustratione nos faciat.
transiens ministrabit illis. Et si uene
rit in secunda uigilia. et sunt tercia in
uigilantes. paterne. ardente lucernas immobile
gilia uenerit. et ita inuenierit. beatissi
seru illi. ut autem scitote. quoniam sisaret
pater familias qua hora fur ueniret. ui
gilaret intime. et non sisaret per modum do
cum suum. Et uos estote parati. quia
qua hora non putas. filius hominis
ueniet. ut autem ei petrus. Domine ad nos
dicis hanc parabolam. an et ad omnes. Di
xit autem dominus. quis putas est fidelis dispen
sator et prudens. quem constituit dominus

Duo qdē dñs pmissi para
bola monuerat. et subi
to uerme. et illas eū par
tos doberet expectare. nō
nuru ē si beatus pēt dubi
tu omni. et magnorū pu
silioz. fidelū. infidelū
futurū ē iudicū. unde res
tat intelligi in bono
uirtus. et magis que nos
re poterit quoniam dig
na dixisse.

66
lumbos p̄stū
grauis cū cap
nis lucernā
p̄tamenta co
artamus.
66 /:
Lucernas arde
tes in manibus
tenē. cū p̄bō
opere permis
et exempla moni
mus.

Prima uigila
puerum. uad
lescentia. u.
sonectus.

hospitadem
rogata fiducia
docte amici
indutū fuit.

super familiam suam. ut de illis inter
 pore tritici mensuram. Beatus ille ser
 uis quem cum uenerit dominus inuenient ita
 facientem. Uere dic uobis quia supra
 omnia quae possidet constituerit cum
 uobis dixerit seruus ille in corde suo.
 morum facit dominus meus uenire. et coepe
 rit percutere pueros et ancillas. et ede
 re et bibere. et inebriari. ueniet dominus
 in illis in die quan non sperat. et hora
A fidelibus segregata. v. et quoniam huius
qui nescit. et dividet eum. partemque
fidei uenerit sacerdos.
 cuiuscum in fidelibus ponet. Ille autem
muli hanc sententiam intellegens malorum scire gloriatur.
 seruus qui cognovit uoluntate dominus in
 et non perparuit et non fecit sed in uolu
 tam eius. uapulauit multis quia inuit
 non cognovit et fecit digna plagiis. ua
per se uerberibus.
 pulauit paucis. Omnia autem cum multu
 dum est. multum quaeretur ab eo. Et
 cum commendauerunt multum. plus pe
cuidat et datur.
 tent ab eo. ipsi scilicet separati. distinxerunt seruos eorum.
 gne ueni mittere interea.
languoris.
 et quid uolo nisi accendatur? Baptisma
præmitionem.
 aut habeo baptizari. et quomodo coar

de in mat.

af:

Quare si quis de tumultu
 dicitur adire et cum omnibus
 dauerit multum fidelibus de
 uerae uidetur uisitare. propterea
 ueroque fidelium ardore. et prece
 de fidelibus uoluntate inveni
 re.

Quomodo p̄ficitis mea sue
passione: n̄ regnū in celis ad
uentū ē in arsum sic dedi
1.17

lxxviii. lxxix.

tor usq; dum perficiatur: putatis quia
pacem uenidare in terram: non: dico
uobis sed separationem: Erunt enim ex
hoc quinq; in domo una diuisi: Tres in
duo: et duo in tres dividuntur: pater
in filium: et filius in patrem suum: ^{ideoq;} Ma-
tter in filium: et filia in matrem: Sacer-
dotium in curia: et murus in sacerdotium suam:
icebat aut̄ et ad turbas: Cum uidēri
sensit: nubem orientem ab occasu: statim
dicatis: nimbus uenit: et ita sit: Et eu-
nus leuores sunt uidelicet: ^{ad hanc manifestat}
austrum flantem: dicatis quia adest
erit: et sit: Hypocrite facie cœli et
terre nostris phare: hoc aut̄ tempus
quomodo non p̄bantis: Quid aut̄ et
uobis ipsi: non iudicatis quod u-
num est: Cum aut̄ uadiscum aduer-
sari tuo ad principem inula: da opera
liberali ab illo: ne forte trahat te apud
iudicem: et iudex tradat te exactori: et
exactor mittat te in carcere: Dico tibi
non exies inde: donec etiā nouissimum

misericordia
resurgentē sic de
ſeruit eumq; et
fusus est

Iudicet uideri que
ex sermone domini
et reuictus: Examini iudicis
nebū: Iudeo ecclasi
et tradet: qui alii
maligno spiritu doc-
iū: et pudore penitentia
Excorio: mittere
deinde inferni om-
nium: quib; dies facta
euentur: et in se-
seru ignab; ipsi
crucis et in

minutum reddas. dicit autem qui
 dam ipso in tempore nuntianus illi de
 galileis quoru sanguinem pilatus mi
 scunt cum sacrificus eorum. Et respon
 dens dixit illis. Punatis quod hi galilei
 omnibus galileis fuerunt peccatores.
 quia talia passi sunt. non. dico uobis si
 Reueni et quoniam penitentia habuerit similitate peregrinatione
 nisi poenitentiam habueritis. omnes simili
 ter peribitis sicut et illi decem et octo su
 pra quos cecidit turris in siloa. et occidunt
 eos. putatis quia et ipsi debitoress fuerunt
 preter omnes homines habitantes in Ier
 usalem. non. dico uobis sed si non poeni
 tentiam egeritis. omnes similiter peribitis
 icebat autem hanc similitudinem. Arbor
 fici habebat quida plantata in vinea sua.
 Iste quaeceps apparuit fructu fidei que sicut
 et uenit quaerens fructum in illa. et non
 inuenit. Dixit. ut ad cultorem uineae.
 ecce anni tres sunt ex quo uenio. quaeren
 sis culnea hac. et non inuenio. Succide
 ergo illam. ut quid etiam terra occupat.
 At ille respondens dixit illi. Domine. dimitte

Nam et hec omnia erunt
 inter se. et quod de galileis peregrinis
 debet etiam peregrinare secundus
 ierusalem secundum dominum. qd p.
 Lazarus compagno iudeorum peregrinavit
 missus eis cum sacrificio immo
 lari.

Unde de pmissa sententia.
 docet eos quod loquuntur. si non pen
 itentia. instar instructionis fi
 vi et succidendos.

uer aperte qd pmissione domini p
 inde semper predicabat

f.

Id in dñs que fecit ab amara
tione. ad amarum reduci
et per uniuersitatem gram. q̄d de
stercore excoem.

ii.

Sabbato cum dñs ostendes
in eis temp̄. ut sedis p̄phē
tūlantur curare et aspirare
et inducentur iudicari.

v. infirmitate m̄tis radiceſ p̄ dicente
Illam et hoc anno. usq; dum sodum circa
ne huiusdem
Illam et mittam stercora. et si quidem fecer
it fructum. sin ut in futurum succide
eum. Erat autē doceens in synagoga eoz.
¶. p̄tēm p̄mūmā lig. q̄t̄ dñs in m̄tis cur
sabbatis. Ecce mulier quae habebat
spm infirmitatis annis. x et viii. et erat
inclinata. nec omnino poterat sursum
adit p̄ distinanda p̄gnā.
aspicere. quam cum uideret ihs. uoca
iustificando p̄ doctrinā.
uit ad se. et ut illi. Mulier dimissa est ab
infirmitate illa. Et imposuit illi manus.
et confestim erecta est. et glorificabat dñm.
espondens aut̄ archisynagogus. indignans
quia sabbato curasset ihs. dicebat turba
S ex dies sunt in quibus oportet operari.
in hiis ergo uenire et curamini. et non in
die sabbati. Respondit aut̄ ad illum dñs.
et dixit. Hypocritae. unusquisque ur̄m
sabbato non soluit bouem suum. ut a
sinum. a presepio. et ducit ad aquam. Hanc
autem filium abrahac. quem alligauit sa
missa.
tan. is. ecce annis x et viii. annis nono
postiuit solui aunculo isto die sabbati.

18

Quoniam et
rio secundus docetur
et Semper in
meritis. inq. mun
eratura p̄ secula
rū p̄ servare. sup
er. tristis. farr
tempore domine
infirmitatis. uia
nuda uicinaria
erat ap̄ celestis
cogitatio.

Et cum haec diceret erubescabant omnes
 aduersari eius et omnis populus gau-
 debat in universis quae gloriose fiebant
 ab eo. ^{... p̄diciatio euangeli.}
 icelut ergo Cui simile est regnum
 dei et cui simile esse existimabo illud si
 simile est grano sinapis quod acceptum ho-
 mo misit mortuum suum et crevit et
 cunctū dissemina per hunc. ^{... annus aucti-}
 factum est in horem magnam et uolu-
 ad eum ad amorem. ^{... claram diuersitudinē}
 cres caeli requieuerunt intramisen-
 titerum dixit Cui simile aestimabo re-
 gnum dei simile est fermento quod ac-
 ceptum mulier abscondit in farine sati-
 tria. donec fermentaretur totum. ^{... i}
 lat per ciuitates et castella docens et uer-
 faciens in cruce. it autem illi quidam.
 O ne si pauci sunt qui saluantur. Ipse autem
 dixit ad illos Contendite intraire per an-
 gelos suos intercedentes. ^{... q̄ m̄si cū seruore agitur mentis.}
 gustam portam quia multi dico uobis
 uiuere asperitate deficiunt.
 querent intrare et non poterunt.
 um autem intrauerit pater familias et clau-
 scit ostium et incipietis foris stare et pul-
 neglexeris frustis flagitare.
 fare ostium dicentes O ne aperi nobis

Per seruore sider. qd di-
 cui uenena explore. sive dic
 euangeli documenta p̄uad
 amet humilitate

In exitu patrum suis len-
 ficat qd si foris est hoc ad
 huc eas uolue proponit
 omni errantibus adiuuere

Et respondens dicit uobis Nescio uos unde
sitis Tunc incipiens dicere **M**anducaui
mus coram te et bibimus et imirplateis nris
et docuisti ^{et docuisti ei} prophetas ^{et docuisti} ^{et docuisti}
docuisti Et dicit uobis Nescio uos unde
sitis Discedite a me omnes operari iniqui
tatis illi erit fletus et stridor dentium
um iudeitatis abraham et isaac et iacob
et omnes prophetas in regno dei uos autem expel
li foras et uenient ab oriente et occidente
et aquilone et austro et accumbent in
regno dei ecce sunt nouissimi qui
erant primi et sunt primi qui erant
nouissimi nisi die ascenderunt quod
dam phariseorum dicentes illi Exi &
uide hinc quia herodes uult te occidere
re Et ait illis Ite et diente uulpi illi Ec
ce cito daemonia et sanitates perficiatio
die et terrena die consumor Uerum tamen
oportet me hodie et cras et sequentiam
bulare quia non caput prophetam perire
extra ierusalem ierusalem ierusalem
quae occidit prophetas et lapidas eos qui

noscit quid modo apud quos homines et dilectionis suarum appetit characterem

*Sensus iste est superioribus patet
progenies domini interdilecta erat
ad fidem Christi uocanda et uideretur
caput fidei et iusticie pro
fata renentes futuri contine
mentum*

*In se sed ne novi
arbitrii uideretur
mystica presentis
ad eum uideretur
ad re pli defensam
et ibi epulente caro
et non.*

*luc 22
misericordia ad nos dicitur
hunc me legem tuum
deinceps tua passio
est die responsum habet
ad corpus Christi quod est
corpus*

mitiunt ad te quotiens uolui congrega
gōtē p̄tētē
 re filios tuos quem admodum auisnu
 dum suum sub pennis et nolisisti. Ecce re
 linquetur domus tua deserta. Dico aut
 uobis quia non uidebitis me donec ueni
 at cum iudicatis. Benedic uis qui uenit.
 in nomine dñi. Et factum est cum in tra
 ret in domum curuſdā principis pharise
 orum sabbato manducare panem. et ipsi
 obſeruabant eum. Et ecce homo quidā
 h̄ydropicus erat ante illum. Et respon
 dens ihs dixit ad legis peritos et pharise
 os dicens. Si licet sabbato curare. At illi
 tacuerunt. Ipsi vero apprehensū sanauit.
corā cr̄cu
ītē. l. mōx. tē. dūrītē dūpūtāt. ut p̄s egritudinē corporis
 eum. ac dimisit. Et respondens ad illos
p̄ obſeruātē egritudinē cordis.
 dixit. Cuiusūm asinus aut bos impute
 um cadit. et non continuo extrahit in
 die sabbati. et non poterant adhaere re
 spondere illi. icebat aut et adiminta
 tos parabolam. intendens quomodo pri
 mos accubitus eligerent. dicens ad illos.
 Cum in iunctuſ fueris adnuptias. non dis

fulere ſe autem apellat. p̄ herodē
 culpē. que bestia maledicta au
 tor est.

Et in matth.

merito tuente q̄ omni b̄diē
 quæq; responderent inde
 nū ſe licet sabbato curare qua
 re ſalutare auctore abſer
 uante ſe ſe licet. quare ipsi ſab
 bato curare peccat.

Rover animali impetu
 eadomē exire. quoniam
 licet. ſe ſorabat.

m̄ſtice. m̄ptie. xp̄i. z. c̄tē
 ē cūmētio. hic recubet in p̄
 mo loco. q̄ ſe dērīt ſe collit.
 honoris mori. inuit. ito locum
 dat illo. q̄ dōlōng. ſi uer
 ſationis. fidentia. ſecurit
 facit. etia illig. qui ſe in expo
 ſecuti. agilitate ſit. Cum ru
 bero nouissimū locū incipa
 renere. quando de diuſme
 liori agnoscens. quicq; de
 ſua operatione celſu ſoni
 obiit humili. et

17

Quia humilis tu si se pessime
ta tui sp̄tum non p̄sumit
merito eis simul discenderem
tui. et infideles eorum
est unum ad amorem
glorificare.

18

Sicut sumus erimus sicut
erit curia suorum si quis
scelus interdicat. qualiter
noceffat et si mecum sit
peccatoris p̄catoris filii
fuerint ut recipiant opula
ad permanendi gloriam suam
p̄mata vel valere ostendit.

19.

Quoniam uisum est resurgere quoniam
in Christo meipso cognoscere
non iustos. quia in hunc
benos futuros sed si dubitabat.

cumbas in primo loco. Ne forte honoristi
centior te sit in inutatis ab illo. et ueniens
is qui te et illum uocauit dicit tibi Da
hunc locum. Et nunc incipi as cum ru
bore nouissimum locum tenere. Sed tu
De qua non magis est humilitate morum;
uocatus fueris. uade recumbe in noui
diss.
simo loco. ut cum uenerit qui te inuita
uit dicat tibi. Amice. ascende superius.

Tunc erit tibi gloria. coram simul discen
denti bus. uia omnis qui se exaltat hu
miliabit. et qui se humiliat exaltabitur.
icebit autem et ei. qui se inuitauerat. Cu
in uera q̄si p̄ca
facis prandium aut caenam. noli uoca
tuū. sine finē r̄tērribus.
re amicos tuos. neque fratres tuos. neque co
gnatos. neque incinos diuites. ne forte et
ipsi te reuinirent. et fiat retributio. Sed
ne fuit in p̄ficiū rōte
cum facis coniuicium uoca pauperes.
bucro. p̄pro immobr.
debiles. ciecos. et claudos. et beatos eris.
quia non habent retribuere tibi. Retri
buetur tibi in resurrectione iustorum.
Hac cum uidisset quidam de circumstan
tibus dixit illi. Beatus qui manducabit

louis q̄ manducat in regno dī. in corporis uel legibus ē op̄b. si ille q̄ dīc.
Igo sūp̄. u. u. q̄ d. c. o. s̄q̄l exā. d. ac. ex. ac. p. u. et. u. et. s̄q̄l magistrus
mes uisio meebū p̄strū. in s̄na immortaliſ ſeruādine gaudobit.

omnis q̄ se inuitare
domerit. et colla
humiliabit adū. et
q̄ se p̄nde debefit
humiliat et aludit
adū.

19.

Sed si heterop̄dū
faciū. ut exemplū
filiae uobis ē ecce
ra fragrā dilarū
omis officia ipsaq̄
uissimū remouentur.

panem. in regno dī. t ipse dixit ei.
Ad. fuit p̄ prius iherosolimae p̄ egypti dicitur.
Homo quidā fecit caenam magnam. et
c. r. ordine docebat.
 uocauit multos. Et misit seruum suū
q̄m s̄mūndi inf. nō suum h̄c nō dudu p̄ aut̄ restat dicit.
 horae aene dicere in uita si uenirent
nō m̄f. solus dicens.
 quia iam parata sunt omnia. Et coepi
 runt simul omnes excusare primus
q̄ terror subiicit.
 dixit illi. Willam emi et nesciē habeo
o. o.
 exire et uidere illam. Rogo te habe me
 excusatim. Et alter dixit. Iuga boum
v. fuit loris corporis.
 emi quinq̄ et euophare illa. Rogo te ha
g. s. f.
 be me excusatim. Et aliis dixit. Uxo
o. m. uoluptis carnalis conquisit.
 rem duxi. et ideo non possum uenire.
Et reuersus seruis nuntiavit hanc domi
 no suo. Tunc iratus pater familias dixit.
v. angustiorserius.
 seruo suo. Existo in pliteas et uiros ci
g. q̄m audaciam ac spud feruer. ipsiis infirmis iuxta
 uitatis et pauperes ac debiles. cactos et
 lugubres ingenui.
q̄ rocos. Christus in apportione nō habet.
 claudos introduc huc. Et ait seruis
O ne factum est ut imperasti. et adhuc
 locutus es. Et ait dñs seruo. Exi in uias
 et sepe. et compelle intrare. ut imple
 atur domus mea. Dico autem uobis
Q uod nemo viror̄ qui uocari sunt gu

t. 9.
 multos vocant. sed pauci
 uenient. p̄ innumerā ipsi
 quis de subiecti sunt. cōm
 et cōmōda. ille uenientā cōm
 diuinitate.

o. 5.
 Leuit uidere nullā p̄ salare
 teritoria cognoscere p̄ substi
 tuātiōnē.

o. 8. 9.
 Iugaboum qd̄ ex iſ appella
iſ q̄ p̄ iuga boum p̄ han
cluagata s̄mūndi ex
erit. aliquid humilem. p̄
uoluntate dies. rotae. aperitio
rebus. u. h. humilitas sonat
in uoce. supbia. in rectione.
na dūcūlibet querelē agere
discimus. auertere sequore
dūcūlibet mundū. ubi
hunc n̄i. addominis et cerei
uocamus. h. cuī respondit. an
p̄me peccat. ego s̄i hoc fa
cere n̄ possu. qd̄ dūcū agit
us. se excusatim. rog. o.

o. 9.
 Multo tales addomi
 niū corū collecti sunt. s̄mū
 tūdo ex. sp̄tūca p̄ p̄tōre
 dens. locū sup̄iū cūmū n̄ in
 pluit. s̄. uacat lacus in reg
 no. ubi suscipit debet nūme
 ros it. sḡentilium.

*C*onstat enim quod amando debet odiisse proximum. quod si euodit sic somnis ipsum.

*C*rucem domini baulat quia probsti
mentem capie affici. aut per
me operatur.

*H*e o'minori ad mai similitudo subditur ut ex rebus minoribus minori p'sudentur.

stabit cenam meam. bant autem mul
tae turbae cum eo. et conuersus dixit ad
illos. *S*i quis suenit ad me. et non odit pa
triū diligēt. q'ernab' loquens dū p'mua nob' uiginti n' audi
trem suum et matrem. et uxorem et fili
os. et fratres et sorores. adhuc autem et ami
mam suam. non potest meus esse discipu
lus. *E*t qui non baulat crucem suam. et
uenit post me. non potest meus esse di
scipulus. *u*is enim ex iobis uolens tur
rim aedificare. non prius sedens compu
tat sumptus quin necessari sunt. si habet
ad perficiendum. *N*e postea quam po
suerit fundatum. et non potuerit
perficere. omnes qui uident incipiunt illu
dere ei dicentes quia hic homo coepit ac
difficile. et non potuit consummare.
*A*ut quis rex iturus committere bellum ad
uersus alium regem. non sedens prius
cogitet. si possit cum decem milibus oc
currere ei. quicum uiginti milibus ue
nit ad se. *A*lioquin. adhuc illo longe
agente. legationem mittens. rogit ei que

*S*eparantes ade
filios uertere mi
runt. scimus impen
dendū e' illis fili'.

manifeste dñs in hac cōdissimo docet qđ sit edificare ērū. Ecce regē ferre
pacē facere. sūcē discipulū p̄patere autē sumptus ad p̄ficiendā ērū. cōm̄
tere legationē ad imp̄p̄undā pacē. nō al iudicā ronunciatō omnibus qui
possidemus.

pacis sunt. ic ergo omnis ex uobis qui
non renunciat omnibus que possidet. nō
potest meus esse discipulus. omnis est
sal. Si autem sal euānuerit quoq. in quo
condietur. neq. interram. neq. in sterqui
linum utile est. sed foras mittetur. qui
^{indlegentia}
habet aures audiendi. audiat. rānt
autē appropinqu. vites ei publicani et
peccatores. ut audirent illum. Et mur
murabant pharisei et scribae dicentes.
Q uia hic peccatores recipit. et manducat
cum illis. tāt ad illos parabolam istā
^{ad ipsū auctōrem hominū respicit.}
dicens. **q**uis ex uobis homo qui habet cen
tum oues. et si perdididerit unam ex illis. non
ne dimittit nonaginta nouem in deserto.
et uadit ad illam quae perierat donec in
^{q. humānā naturā ipse suscipiens}
ueniet illam. **E**t cum inuenierit eam im
ponit in humero suo gaudens. **E**t ueni
ens dominum. conuocat amicos et incimos.
dicens illis. **C**ongratulamini michi. quia
inueni ouem meam quae perierat. **D**ico
uobis. quod ita gaudium erit in celo sup

112.

Sic sal inficiantū. cū ad eandē
rostros desierit. sic omnis qđ p̄g
nitioē retro redit. nōq. ipso
fructu bonoperis ferre. neq.
alios ecclōrē uider. si foras
attendit. luce oberte ē uni
tue se ceperit.

113.

q. contenerius numeri ē p̄for
e. ipse. c. oues habuit. cū a
p̄tō sustentari creau. s. u
na ouestē perit quando
peccando homo p̄ficiat uter
reliqd.

114.

Inuenit autē adamū redit.
q. p̄st̄or n̄ preparato horu
no ad regnum celeste redit.
ib; amicos et uenios inuenit
illos uidelicet angloz. choros.
q. amici ei sum.

uno peccatore poenitentiam agente· quam
super non aginta nouem iustis· qui non in
digent poenitentia· ut quae mulier ha
bens dragnas decem· si perdididerit dragma
unum· nonne accedit lucernā· et cœsunt
domum· et querit diligenter donec inue
niat· Et cum inuenatur· conuocat ami
cias et uicinas dicens· Congratulamini
mei· quia inueni dragma quum per

litteram tunc p[ro]p[ter]e ipse ipm
dideram· ta dico uobis· gaudium erit co
ram angelis dii· super uno peccatore· poen
tentiam agente· it autem· homo qui

duo genitrix p[ro]p[ter]e
dam habuit duos filios· et dixit adolescenti
or exillis patre· Pater· da michi portio
nem substantiae· quae me contingit· Et
diuisit illis substantiam· Et non post mul
tos dies congregans omnibus· adolescenti

or filius p[ro]fectus est· in regionem longinqua
opus delinqutit· tanto longius ager di recordit

Et ibi dissipavit substantiam suam· inuen
tus in luxurias· Et post quam omnia con
sumasset· facta est fames ualida in regio
ne illa· et ipse coepit egere· Et ibi· et ad

Decē uero deuinas mulier ha
bitat· ip sordines anglo
sui spleri electus ministris
homo v. ē erat uis

t. clervum
Sol

Substantia di e ornata q[uod]am
mi· sapimus cogitamus in u
bi primum hoc sumuer
fū inimime largitus est.

l. v. ccc
Sol.

fames in regione illa longu
qua uerbi ueritatis indigen
ta oblituone ignorans.

maior filius cognatus
di p[ro]miser voluntate
minor esq[ue] q[uod] ad
lenda idola dñi defe
nire signis

Secunda igit illos
franci affectu aut
nos et cū de domi
eo discendere

In regione uerbre
mortis. Ne ipsa
ē alia regia quo
possessus sum esse
de corde

v. diabolo.

haesit unu ciuium regionis illius et misit
 illum muillam suam ut pasceret porcos;
 Et cupiebat implete uentrem suum desiliquis
 quas porti manducabant et nemo illi da
 bat. Inse. uit reuersus dixit quantum mer
 cennarii patris mei abundant panibus ego
 autē hic fame perco. Surgam et ibo ad
 patrem meum. et dicam illi. Pater pecca
 ui in celum et coram te. et iam non sum
 dignus uocari filius tuus. fac me sicut unu
 demeritari istius. Et surgens uenit ad
 patrem suum. Cum. uitem adhuc longe
 esset. uidit illum pater ipsius. et misericordia mo
 tis est. et accurrens ecceps supra collum
 eius. et osculatus est eum. Dixit q. ei filius.
 Pater. peccauui in celum et coram te. iam n
 sum dignus uocari filius tuus. Dixit autē
 pater ad seruos tuos. Cito pferre stolam pri
 mam. et induite illum. et date anulum in
 manum eius. et calcamenti impedes eius.
 Et adduente uimulam saginatum. et occidite.
 et manducemus. et epulemur. quia hic filius

qd. ut um de omnibus plac
 ee intelligendii. q. p. istum
 ualitatem. i. et diversitate
 fraude. i. geni huma
 ni. sive subtilitate. scrutati.

meus mortuus fuerat et reuixit perierat et
inuentus est. Et coeperunt epulari. Erat
autem filius eius senior in agro. Et cum uen-
ret et appropinquaret domui audiuit
symphonium. et chorus. et vocavit univ-
ersus. et interrogauit quae haec essent.
Ipsq. dixit illi. Frater tuus uenit. et occidit
pater tuus uimulum saginatum. quia il-
lum recepit. Indignatus est autem. et no-
lebat introire. Pater illius ergo egressus.
coepit rogare illum. At ille respondens pa-
tri suo dixit. Ecce tot annis seruo tibi. et
numquam mandatum tuum preteriui. et
numquam dedisti michi haec dum. ut cum a-
miciis meis epularetur. Sed postquam filius tu-
us hic quideuorauit substantiam suam cu-
meretricibus uenit. occidisti illi uimulum
saginatum. At ipse dixit illi. Sili. tu semper
mecum es. et omnia mea tua sunt. Epulari
autem et gaudere oportebat. quia si tuus
hic mortuus erit et reuixit. perierat et in-
uentus est. Dicebat autem et addiscipulos

194

suos. **H**omo quidam erat diues qui habebat uileum. et hic dissimatus est apud illum. quasi dissipasset bona ipsius. Et uocauit illum. et ait illi. quid hoc audio de te? redde rationem uilecationis tuae.
Iam enim non poteris uilecare. Ait autem uileus intra se. Quid faciam. quia dominus meus auferat ame uilecationem. So dere non ualeo. mendicare erubesco. sicut quid faciam. ut cum amotus fuero. auilecatione recipiant me in domos suas. En uocatis itaq. singulis debitoribus domini sui. dicebat primo. Quantum debes do mino meo. At ille dixit. Centum eados olei. Dixitq. illi. Accipe cautionem tuam. et sede cito. scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu uero quantum debes. Qui ait. Centum choros triceni. Ait illi. Accipe literas tuas. et scribe octoginta. Et lauda uit dominus uileum iniquitatis. quia prudenter fecisset. quia filii huius seculi. prudenteriores filii lucis. in generatione sua sunt.

*tempo
igreal
aut eam
valent*

Et ego uobis dico. Facite uobis amicos de
mammona iniquitatis. ut cum defecerint.
recipiant uos in aeterna tabernacula. qui
fidelis est in minimo. et in maiori fidelis est.
Et qui in modico iniquus est. et in maiori
iniquus est. Si ergo in iniquo mammona
fideles non fuisti. quod uerum est quis cre
det uobis. Et si in alieno fideles non fuisti.
quod uestrum est quis dabit uobis. e
mo seruus potest duobus dominis seru
re. Aut enim unum odiet. et alterum
diliget. Aut unius adhaerebit. et alterum
condemnet. Non potestis domino seruire. et ma
monae. uidiebant autem omnia haec pha
risaei. qui erant auarii. et deridebant illum.
Et aut illis. Iosephus qui iustificans uos cori
hominibus. dicit autem nouit corda vestra.
quia quod hominibus datum est. ab omni
ratio est apud dominum. ex eius prophetie usq.
ad iohannem. ex eo regnum dei euangelizan
tur. et omnis in illud uim facit. acibus
est autem. caelum ex terram praeterire. quam

delege unum apicem cadere. minis qui
 dimittit uxorem suam et ducit alterum.
 moechatur. Et quidimissam auro ducit.
 moechatur. homo quidam erit diues
 et inducatur purpura et bysslo. et epula
 batur cotidie splendide. Et erat quidam
 mendicus nomine lazarus. qui acebat ad
 ianuam eius ulceribus plenus. cupiens sa
 turari demicis. quae cadebant demensa
 diuitis. Sed et canes uenabant. et lingebant
 ulceram eius. factum est autem ut moreret
 multo uenient ab oriente. et occidente. et per
 mendicis. et postaretur ab angelis insinu
 b. c. a. d. am.
 abrahac. Mostius est autem et diues. et
 sepultus est in inferno. Eleuans autem oeu
 los suos cum esset intortentis. uidit abra
 ham alonige. et lazarum insinu eius. Et i
 pse clamans dixit. Pater abraham misere
 re mei. et mitte lazarum. ut intinguit ex
 tremum digiti sui in aquam. et refrigeret
 linguan meam. quia crucior in hac flamma.
 Et dixit illi abraham. fili. recordare quia re
 nigerat

de immati.

✓

Gentile populi exprimit q
 du peccata sua ostendit n
 erubunt hunc uulnus in
 cure sunt

✓. g. g.

Aleem lazarus canes
 lingunt. quia doctores
 se in uulnus confessione nos
 instruunt. quasi uuln
 us glinguat tangunt.
 unde bene lazarus. ad
 uetus inter pratus

Infidelis populi uerba
 si in ore tenunt. quis o
 pere impleto. tempsit.

mala. Nunc autem hic confortatur. tu vero
cruelias. Et in his omnibus internos est
uos chaos magnum firmatum est. ut hinc
volunt hinc transire ad uos. non possint.
neq. inde huc transire. Et ait. Rogo ergo
te pater. ut mittas cum indomum patris mei.
Habeo enim quinque fratres. ut testetur illis. ne
et ipsi ueniant in locum hunc tormento
rum. Et ait illi abraham. Habent menses
et prophetas. audiant illos. At ille dixit.
Non pater abraham. sed si quis ex mortuis
ierit adeos poenitentiam agent. Ait autem
illi. Si moyses et prophetas non audiunt.
neq. si quis ex mortuis resurrexerit. credens
t ad discipulos suos ait. Impossibile est. ut
non ueniant scandalum. vae autem illi per
quem uenient. Ut ilius est illi si lapis mo
laris imponatur circa collum eius. et percita
tur immare. quam ut scandalizet unum
de pusillis istis. Attende uobis. Si pere
cauerit frater tuus in crepa illum. et si pae
nitentiam egerit. dimittite illi. et si septies

in die peccauerit in te. et septies in die con
 uersus fuerit ad te. dicens paenitentia di
 mitte illi. Et dixerunt apostoli domino. Adauge
 nobis fidem. Dixit autem dominus. Si habueritis
 fidem sicut granum sinapis. diceretis huic
 arbori moro. eradicare et transplantare in
 mare. et oboediret uobis. in saute ue
 strum. habens seruum arantem. aut pa
 scentem. qui regresso de agro dicet illi sta
 tim. Transi recumbe. et non dicit ei. para
 quod caenam. et praetinge te. et ministra
 michi donec manducem et bibam. et post
 hanc tu manducabis et bibes. Numquid
 gratiam habet seruo illi. quia fecit que
 ei imperauit. Non puto. Sic et uos cum
 feceritis omnia quae precepit sumit uobis di
 cete. Serui mutiles sumus. quod debui
 mus facere fecimus. Et factum est dum
 urret iherusalem. transiebat per medium
 samariam et galileam. Et cum ingredie
 retur quoddam castellum. occurserunt
 decem uiri lepsi. qui steterunt a longe.

et laevauerunt uocem dicentes. Iuxta preceptor. miserere nři. quos ut uidit. dixit. Ite. ostendite uos sacerdotibus. Et factum est dum irent. mundati sunt. **U**nus autē ex illis ut uidit quia mundatus est. regressus est cum magna uoce. magnificans dñm. Et cecidit in faciem ante pedes eius. gratias agens. Et hic erat famitanus. Respondens. autē ihs dixit. **N**onne decem mundati sunt. et nouem ubi sunt. Non est inuentus qui rediret et daret gloriam dō. nisi hic alienigena. Et ait ille. Surge et uade. quia fides tui te saluum fecit. Interrogatus. autē a pharisaeis. quando uenit regnum dī. Respondens eis. et dixit. Non uenit regnum dī cum obseruatione. neq. dicent. ecce hic. ecce illic. Et cum regnum dī intra uos est. t. ait ad discipulos suos. Uenient dies. quando desideretis uidere unum diem filii hominis. et non uidebitis. et dicent uobis. Ecce hic. ecce illic. nolite ire. neq. sectamini.

am sicut fulgur coruscans de sub caelo. in ea
 quae sub caelo sunt fulget. ita erit filius ho-
 minis in die illa. rimum autem oposuerit
 illum multa pati. et repbari a generatione
 hac. et sicut factum est in diebus noe. ita
 erit et in diebus filii hominis. Edabant. et
 bibebant. uxores ducebant. et dabantur
 ad nuptias. usq; in diem qua intravit noe
 in arcam. et uenit diluvium. et perdidit o-
 mnes. similiter sicut factum est in diebus
 loti. edabant. et bibebant. emebant. et uen-
 debant. plantabant et aedificabant. quadie
 autem exiit lotus a sodomis. pluit ignem et
 sulfur de caelo. et omnes perdidit. Secundus
 haec erit. qua die filius hominis reuelabitur.
 nulla homini qui fuerit intecto. et nasa eius
 in domo. ne descendat tollere illa. Et qui
 in agro. similiter non redeat retro. emores
 estote. uxor is loti. inquitque quae sierit
 animam suam salvam facere. perdet illam.
 Et quicunque perdidit illum. iniuricabit
 eam. in quo nobis. In illa nocte erunt duo in

lecto uno·assumetur·et alter relinquetur
Duae erunt molentes in unum·una assumetur
et altera relinquetur· Duo in agro una
assumetur· et altera relinquetur· responden
tes dicunt illi· Ubi dñe· quidixit eis· Ubi
cumq; fuerit corpus· illuc congregabuntur
aquinac· recitat autem et parabolam adul
tos quo oportet semper orare· et nonde
ficere· dicens· Iudex quidam erat in qua
dam ciuitate· qui dñm non timebat· et ho
minem non reuerebatur· Uidua autem que
dam erat in ciuitate illa· et ueniebat ad eū
dicens· Undica me de aduersario meo· Et
nolebat permultum tempus· post haec
autem· dixit intra se· Et si dñm non timeo·
nec hominem reuereor· tamen quia mole
sta est michi haec uidua· undicabo illam·
ne innoiuissimo ueniens fugillet me· An
autē dñs· Audite· quid iudex iniquitatis di
cit· O si autē non faciet iudicā electorum su
orum clamantium ad se die aenocē· et pa
tiam habebit in illis· Dico uobis· quia ato

sicut iudiciam illorum. Verum tamen filie
homini sueniens putas inueniet fidem in
terra. Dixit autem ad quosdam qui inse confi-
debant tamquam iusti. et aspernabantur
caeteros. parabolam istam. Duo homines
ascenderunt in templum. ut orarent. Unus
phariseus et alter publicanus. phariseus
stans hanc apud se orabat. Domine gratias tibi
ago. quia non sum sicut ceteri hominum.

Raptiores. in iusti. adulteri. uelut etiam hic
publicanus. Ieiuno bis in sabbato. decimas
do omnium quae possideo. Et publicanus
alone stans molebat nec oculos ad caelum
levare. sed percutiebat pectus suum dicens.
O sapientius esto michi peccatori. Dico uobis.
descendit hic iustificatus in domum filium
ab illo. via omnis quise exaltat. humili-
abitur. Et quise humiliat exaltabitur.
fferebant autem ad illum et infantes. ut eos
tangeret. quod cum uiderem discipuli. in-
crepabant illos. Iesu. autem conuocans illos.
dixit. Si mitte pueros suenire ad me. et nolite

cosuetare talium est enim regnum dī
men dico uobis. quicumq. non accepit re
gnū dī sicut puer. non intrabit in illud.
t interrogauit eum quidam princeps di
cens. Magister bone. quid faciens uitam
aeternā possidebo. Dixit autē ihs. qd
me dices bonū. Nemo bonus nisi sols dī.
Mandata nosti. Non occides. Non mechabe
ris. Non furtum facies. Non falsū testimo
nium dices. honora patrem tuum et
matrem. qui ait. h. uet om̄a custodiū
auuentute mea. uo audito ihs. aut ei
A dīcū unum tibi de est. Om̄a quae cumq.
habes. uende et dā pauperibus. et habebis
thesaurum in caelo. et ueni sequere me.
is ille auditus contristatus est. quia dīcū
erat ualde. Uidens autē in illum tristem
factum. dixit. quam difficile qui pecu
niās habent in regnum dī intrabunt.
Facilius est enim camelum per oramen a
eu transire. quā diutinem intrare in re
gnū dī. Et dixerunt qui audiebant.

169

Et quis potest saluus fieri. **A**ut illis quae
impossibilia sunt apud homines possibilia
sunt apud dñm. **A**ut autem petrus. **E**cce nos
dimisimus om̄ia et secum sumus te. in
dixit eis. **A**men dico uobis. nemo est qui re
liquit domum. aut parentes. aut fratres. aut
uxorem. aut filios ppter regnum dī. et non
recipiat multo plura in hoc tempore. et in
saeculo uenturo uitam aeternam. ssum
posuit autē ihs duodecim. et aut illis. **E**cce ascen
dimus ierosolimā. et consumabuntur om̄ia
quae scripta sunt pphetas de filio hominis.
Tradetur enim gentibus et illudetur. et flagel
abitur. et conspuetur. **E**t post quā flagella
uerint occident eum. et tertia die resurget.
ipsi nichil horum intellexerunt. **E**t erat
uerbum istud absconditum. ibis. et non in
tellexerunt quae dicebantur. actum est
autē cum appropinquaret iericho. cæcus
quidam sedebat secus viam mendicans. **E**t
cum audiret turbam praeterirent. inter
rogabat quid hoc esset. **D**ixerunt autē ei.

quod ih̄s n̄iharenus transiret. Et clamavit di-
cens Ihs fili dauid miserere mei. Et qui praeci-
bant. increpabant eum ut taceret. Ipse uero
multo magis clamabat. fili dauid. miserere mei.
Si transi. autem ih̄s missit illum duci a se. Et cum
appropinquasset. interrogauit illum dicens.
Quid ubi uis faciam? At ille dixit. O ne. ut uide
am. Et ih̄s dixit illi. Respice. fides tua te saluu-
fecit. Et confessum uidit. et sequebatur illum.
magnificans dm̄. Et omnis plebs uiderat. de-
dit laudem do. et ingressus. per ambulabat
rencho. Et ecce uir nomine hachrus. et hice
rat princeps publicanorum. et ipse diuus. Et
quarebat uideret uim quis esset. et non pote-
rat prae turba. quia statuta pusillus erat. Et
prae currentis ascendit in arborem sycomorum
ut uideret illum. quia inde erat transiturus.
Et cum uenisset ad locum. suspiciens ih̄s uidit
illum. et dixit ad eum. Hachee. festinans de-
scende. quia hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinans descendit. et excoepit
illum gaudens. Et cum uiderent. omnes mur-

murabat dicentes quod ad hominem peccato
 rem diuertisset. Tans autem hacheus dixit
 addūm. Ecce dimidium m̄torum bōnorū
 do pauperibus et siquid aliquem defrauda
 ui reddo quadruplum. Aut īfādeum q̄d
 hodie salus dominū huic facta est eo quod
 et ipse filius sit abrahac enim enim fili
 us hominis querere et saluum facere qd
 perierat acc illis uidentibus adiciens di
 xit parabolam eo quod ppe esset ierusalem
 et quia existimaret quod confestim regnū
 di manifestaretur iexit ergo homo q̄
 dam nobilis abiit in regionem longinquam
 accepere sibi regnum et reuesti uocatis au
 tem decem seruis suis dedit illis decem mnas
 et aut ad illos negotiāmī dum uenio Ciuit
 autē eius odrant illum & miserunt lega
 tionē post illum dicentes Nolumus hunc
 regnare sup nos. Et factum ē ut rediret
 accepto regno & iussit uocari seruos quib.
 dedit peccatum ut sciret quantū quisq;
 negotiatus c̄t uenit autē primus dicens;

O nē· mīa tuā· decem mīas adquisiuit· Et ait
illi· Euge bone serue· quia inmodico fidelis
fuiisti· eris potestatem habens super decem ci-
uitates· Et alter uenit dicens· Dñe· mīa tua
fecit quinq· mīas· Et hinc ait· Et tu est osu-
per quinq· ciuitates· Et alter uenit dicens·
Dñe· ecce mīa tua· quā habui repositam insu-
dario· Timuinenim quia homo austēris es·
tollis quod non posuisti· et metens quod non
seminasti· Dicunt ei· De ore tuo te iudico· ser-
ue nequam· Sciebas quod ego austēris homo
sum· tollens quod non posui· et metens qđ
non seminavi· Et quare nondedisti pecuni-
mam ad mensum· et ego ueniens cum usuri
utiq· exegiſsem illud· Et afflantibus dixit·
A uferre ab illo mīam· et date illi quidēcēm
mīas habet· Et dixerunt illi· Dñe· habet
decem mīas· Ico autē uobis· quia omni
habenti dabitur· Ab eo autē qui non habet·
et quod habet auferetur ab eo· Erumta
men inimicos meos illos· qui noluerunt me
regnare super se· adducere huc et interficere

137

ante me. Et his dicens procedebat ascendens iuxta solinam. factum est cum appropinquaret ad bethsage et bethania. admonitem qui vocatur olueti. misit duos discipulos suos dicens. Ite in castellum quod est natus. In quod introcuntes inuenietis pullum. asinae alligatum. cum nemorum quam hominum sedet. Solvite illum et adducite. Et si quis uos interrogaverit. quare solvitis. sic dicetis ei. quia dominus operam eius desiderat. Inerunt autem qui missi erant. et inuenierunt sicut dixit illis statim pullum. Soluentibus autem illis pullum. dixerunt domini crusadillois. Quid solvit dominus pullum. At illi dixerunt. quia dominus ne cessarium habet. Et duxerunt illum ad eum. et iactantes uestimenta sua suprapulchrum. impoſuerunt eum. Eunte autem illo. sublitterebant uestimenta sua minora. Et cum appropinquaret iam ad descensum montis olueti. cooperunt omnes turbas descendentium. gaudentes laudare dominum uo-

ce magna. super omnibus quas uiderant
institib⁹ dicentes; Benedictus quiue
nit rex in nomine dñi. pax in celo. erga
in excelsis. et quidam phariseorum de-
turbis dixerunt ad illum. Magister mere-
pa discipulos tuos quibus ipse ait. Dico uo-
bis. quia sihi tacuerint. lapides clamabuſt̄.
tui appropinquauit. uidens ciuitatem fle-
uit super illam dicens. quia sic cognouisseſ
et tu. Et quidem in hac die tua quae ad pa-
cem tibi nunc aut̄. abscondita sunt abscon-
data sunt ab oculis tuis. quia uenient dies
inte. et circumdabunt te iniuria tui uallo.
et circumdabunt te. et coangustabunt te
undiq;. Et ad terram pſterneſ te. et filios
tuos qui in te sunt. et non relinquent
inte lapidem ſup lapide. eo quod non co-
gnoueris tempus uisitationis tiae. et in-
gresus in templum. coepit cicere uenden-
tes in illo et ementes. dicens illis. Scripum
est quia domus mea. domus orationis est.
U. os aut̄ fecisti illa speluncā latronum.

192

terit docens cotidie in templo. Principes. ui-
tem sacerdotum et scribae. et principes plebis.
quaerebant illum perdere. et non inueniebant
quid facerent illi. Omnis enim populus su-
spensus erat. audiens illum. Tinctum est
muna dierum. docente illo populi intem-
plo et euangelihante. conuenerunt princi-
pes sacerdotum et scribae cum senioribus &
auunt dicentes ad illum. Dic nobis in qua
potestate haec facis. aut quis est qui dedit
tibi hanc potestatem. Respondens uit di-
xit ad illos. Interrogabo uos et ego unum
uerbum. respondete michi. Baptismum
iohannis de celo erit. in ex hominibus. At
illi cogitabant inter se dicentes. Quia si
xerimus de celo. dicit. quare ergo non er-
e didisti illi. Si id xerimus. aut ex hominibus.
plebs uniuersa lapidabit nos. Certum
enim iohannem prophetam esse. Et respon-
derunt se nescire. unde esset. Et ihs aut illis
n. cap. ego dico uobis. in qua potestate haec
facio. oepit aut dicere. ad plebem. para-

bolam hanc. homo plantauit vineam. et lo-
cauit eam colonis. et ipse peregrinatus mul-
tis temporibus. Et intempsore misit adcul-
tores seruum. ut despiciunt vineae darent
illi qui caesum. dimiserunt manem. Et ad-
dit alterum mittere; illi autem hunc quoq;
caedentes. et afficientes contumelia. dimise-
runt manem. Et addit tertium mittere.
qui et illum invulnerantes cicerunt. Dixit
autem dominus vineae. quid faciam? mittam
filium meum dilectum. forsitan cum hunc
underint. uerebuntur. que cum uidisset
coloni. cogitauerunt inter se dicentes hic
est heres. occidamus illum. ut nostra sit her-
editas. Et electum illum extra vineam oc-
ciderunt. quid ergo faciet dominus vineae? Ne
niet et perdet colos istos. et dabit vine-
am aliis. Quo audito dixerunt illi. Absit.
Illi autem inspiciens eos ait. quid est ergo hoc
quod scriptum est. Lapidem quem repro-
bauuerunt aedificantes. hic factus est inca-
put anguli. Omnis qui occiderit supra

illum lapidem. conquaſtabuntur. Super quē
 ceciderit. comminuet illum. et qui cōrebant
 principes sacerdotum et scribae mituere in
 illum manus in illa hora. et timuerunt po-
 pulum. Cognoverunt enim. quod ad ipsos
 dixerit similitudine istam. et obseruan-
 tes miserunt insidiatores. quise iustos simu-
 larent. ut caperent eum in sermone. ut tra-
 derent eum principatu et potestatu p̄ae-
 fici. Et interrogauerunt illum dicentes.
Magister. scimus quia recte dicas et doces. et
 non accipis personā. sed in ueritate uiam
 dī doces. Licet nobis clare tributum caesari.
 annon. Considerans autē dolum illorum.
 dicit adeo. Quid mē temptatis h̄i hypocrite.
Ostendite michi denarium. Cum uis habet
 imaginem et inscriptionem. Responden-
 tes dixerunt. Caesaris. Et ait illis. Reddi
 te ergo quae caesari sunt. caesari. et quae
 dī sunt. dō. Et non potuerunt uerbum
 eius reprehendere coram plebe. et mirati
 in responso eius. tacuerunt. Accesserunt

autem quidam saduceorum. qui negant esse
resurrectionem. et interrogauerunt eum di-
centes. Magister. mořses scripsit nobis. si fr̄
aliquius mortuus fuerit habens uxorem. et
hic sine filio fuerit. ut accipiat eam frater
eius uxorem. et suscitet semen fratri suo. Se-
ptem ergo fratreferant. et primus accepit u-
xorem. et mortuus est sine filio. Et sequens
accepit illam. et ipse mortuus est sine filio.
Et tertius accepit illam; Similiter et omnes
septem. et non reliquerunt semen. et mortui
sunt. Non igitur omnium mortua est et
mulier. In resurrectione ergo. cuius corū
erit uxor. siquidem septem habuerunt eā
uxorem. Et aut illis ihs. sibi huius seculi
nubunt. et tradantur adnuptias. Illi uero
qui digni habebuntur sacculo illo. et resur-
rectione ex mortuis. neq. nubunt. neq. du-
cunt uxores. Neq. enim ultra mori non
poterunt. Nequales enim angelis sunt.
et sunt filii dei. cum sint filii resurrectionis.
Quia uero resurgent mortui. et mořses o-

154

stendit secus rubum. sicut dicit dominus dominus Abraham. et dominus Isaac. et dominus Jacob. Os sunt non est mostiorum. sed uiuorum. Omnes enim uiuant ei. Respondentes autem quidam scribarum. dixerunt. magister. bene dixisti. et amplius non audiebant eum quicquam interrogare. Dixit autem ad illos. quomodo dicunt christum filium dauid esse. Et ipse dauid dicit in libro psalmorum. Dixit dominus deo meo sede ad extremitatibus meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. O audi ergo dominum illum vocat. et quomodo filius eius est. audiens autem omni populo. dixit discipulis suis. Ad tendite ascerbis. qui uolunt ambulare in stolis. et amant salutationes in foro. et primas cathedras in sinagogis. et primos discubitus in conuiciis. ui deuorant domos iudeuarum. simulant longam orationem. huius accipient damnationem maiorem. Respiciens autem uidet eos qui miniebant munera sua ingaphrylaciun diuites. Uidit autem et quandam iudeu

am pauperulam. minorem aeram minuta
duo. et dixit. Tunc dico uobis. quia uidua
haec pauper. plusquam omnis misit. Nam
omnes hi ex abundanti sibi munera misce-
runt di. Haec autem quod deest illi. omnem
uictum suum quem habuit misit. Et qui
busdam dicentibus detempro. quod lapidibus
bonis et donis ornatum esset. dixit. Haec
quae uidetis. uenient dies in quibus non
relinquetur lapis super lapidem. qui non
destruatur. Interrogauerunt autem illi
dicentes. Preceptor. quando haec erunt.
Et quod signum erit cum fieri incipient.
Quod dixit. uidete ne seducamini. in uic-
em uenient in nomine meo. dicentes.
quia ego sum. et tempus appropinqua-
bit. Nolite ergo ire post illos. Cum au-
tem audieritis proclam et seditiones. noli-
te terrori. Opostet primum haec fieri.
sed non statim finis. Tunc dicebat illis.
Surget gens contra gentem. et regnum
aduersus regnum. et terrae motus ma-

gni erunt per loca. et pestilentiae et fa
 mes. terrorsq. de caelo. et signa magna
 eruntur. et ante hanc omnia. invenient uo
 bis manus suas. et per sequentur uos.
 trahentes in synagogas et custodias.
 trahentes ad reges et presides. propter no
 men meum; Continget autem uobis
 in testimonium; omne ergo in cordi
 bus uiris non premeditari. quem admo
 dum respondeatis. Ego enim uolus
 sum et sapientiam. cui non poterunt re
 sistere et contradicere. omnes aduersari
 um. Tadem autem aparentibus. et fra
 tribus. et cognatis. et amicis. et moste
 afficiunt ex uobis. Et eritis odio omni
 bus. propter nomen meum; Et capillo
 de capite uero non peribit; In patien
 tia uera. possidebitis animas uestras.
 um autem uideritis circumdari ab ex
 cretu ierusalem. tunc sentote. quia
 appropinquabit desolatio eius.
 une qui inuidia sunt fugiant in mon

tes. et qui in medio eius discedant. Et q
in regionibus. non inirent meam. quia
dies ultionis hi sunt. ut implentur omnia
quae scripta sunt. ae aut prenan
tibus et nutrientibus in illis diebus.
rit enim pressura magna super terram.
et in populo huic. et cadent in ore
gladii. et captiuu ducentur in omnes
gentes. Et ierusalem calcabitur agenti
bus. donec implentur tempora natu
rum. et erunt signa in sole et luna
et stellis. Et in terris pressura gentium.
Prae confusione sonitus maris et fluctuum.
A recessentibus hominibus prae timore et ex
pectatione. quae super uenient univer
so orbi. Nam uisitantes caelos mouebun
tur. et tunc uidebunt filium homi
nis uenientem in nube. cum potestate
magica et maiestate. His autem fieri
incipientibus. respicite et levate capita
ura. quo appropinquat redemptor uox.
Et dixit illis similitudinem. Uidete si

culneam et omnes arboreis cum p[ro]ducunt
 iam ex se fructum. scitis quo p[ro]pe est ae-
 stas? Ita et uos cum uideritis haec fieri.
 sentore quo p[ro]pe est regnum di[us]. Amen
 dico uobis. quia non peribit generatio
 haec. donec omnia fiant. Caelum et terra
 transibunt. uerba autem mea non transibuntur
 dividendite autem uobis. ne nosse gaudiemur
 corda nostra. in crapula & ebrietate. et curi
 huius uitaes. et super ueniat in uos reper-
 tina dies illa. Tamquam laqueus enim su-
 per ueniet in omnes. qui sedent super
 faciem omnis terrae. Uigilate itaq[ue]. omni
 tempore orantes. ut digni habeamini fu-
 gere ista omnia quae futura sunt. et stare
 ante filium hominis. Erat autem diebus do-
 cens in templo. noctibus uero extensis. mora-
 batur immobile. qui uocatur oluettus. Et
 omnis populus manicabat ad eum in te-
 plo. audire eum. propinquabat
 autem dies festus ab imorum. qui dicitur
 pascha. et quarebant principessa

cerdotum et scribac. quomodo cum inter
ficerent. tenebant uero plebem. intrauit
uit satanas inuidam qui cognominatur
scariath. unum de duodecim. tabuit.
et locutus est cum principibus sacerdotum
et magistris. quae admodum illum
traderet eis. Et gaui si sunt. et pacti sunt
pecuniam illi dare. Et spopondit. Et
quae rehat opositum. ut traderet
illum sine turbis. Uenit autem dies ihimo
rum. in qua uincesse erat occidi pascha. Et
misit petrum. et iohannem. dicens. Euntes
parate nobis pascha. ut manducemus. At
illi dixerunt. Ubi uis paratus. Et dixit ad
eos. Ecce introcumentibus uobis inueniatur
occurrit uobis homo amphoram aquae
postans. Sequimini eum in domum in qua
intrat. et dicitis patri familias domus. Di
cit tibi magister. ubi est diuersorum ubi
pascha cum discipulis meis manducem.
Et ipse uobis ostendet caenaculum magnu
stratum. et ibi parate. Euntes autem inue

157

nerunt sicut dixerit illis et parauerunt pa-
scha. Et cum facta esset hora discubunt et
duodecim ap̄li cum eo. Tant̄ illis. Desideri-
o desiderauit pascha hoc manducare uobis.
cum. ante quam patiar. ito enim uobis.
quia ex hoc non manducabo illud. donec
implete in regno di. Et accepto calice gra-
tias egit. et dixit. Accepit. et dividit
inter eos. Dico enim uobis. quod non habita
degeneratione umis donec regnum di-
ueniat. et accepto pane. gratias egit.
et fregit. et dedit eis dicens. Hoc est cor
pus meum. quod pro uobis datur. Hoc fa-
cite in meam commemorationem. imibi-
ter et calicem. postquam cenuit dicens.
Hic est calix nouum testamentum in san-
guine meo. qui pro uobis fundetur. erū
tamen. ecce manus tradentis me. metum
est immensa; Et quidem filius homini.
secundum definitum est uadit. uerum
tamen uae illi homini. per quem trade-
tur. et ipsi coepérunt quaerere inter se

quis esset ex eis qui hoc faceret? acce
st autem et contentio inter eos: quis eorum vide
retur esse maior? Dixit autem eis Reges gen
tium dominantur eorum: et qui potesta
tē habent super eos beneficiū vocantur. Nos
autem non sic. Sed qui maior est in nobis. si sit
sicut minor. Et qui predecessor est. sicut mi
nistrator. Nam quis maior est. qui recessū
bit an qui ministrat. nonne qui recumbit?
Ego autem in medio uestrum sum. sicut qui
ministrat. Uos autem estis. qui per mansum me
cum in temptationibus meis. Et ego dispo
no uobis. sicut disposuit michi pater meus
regnum. ut edatis et bibatis super mensū
meum. in regno meo. et sedeat super
thronos iudicantes duodecim tribus israel.
Ita. ut dñe. Simon. Simon. ecce satanas ex
petunt uos. ut cibaret sicut iriticum.
Ego autem roganū pte. ut non deficiat fides tua.
et in aliquando conuersus confirmā fratre
tuos. in dixit ei. Dñe. tecum paratus
sum et in carcere īre et immortem. Et

18

ille dixit. Dico tibi petre. non cantabit ho
die gallus. donec ter alme ges nosse me. t
dixit eis. Quando misi uos sine facculo et
pera et calciamentis. numquid aliquid de
sunt uobis. At illi dixerunt. Nichil. Dixit
ergo eis. Sed nunc qui habet facculum. tol
lat et perum; Et qui non habet. uendat tu
nicam suam. et emat gladium. icoenum
uobis. quo adhuc hoc quod scriptum est ope
ret impleri in me. Et quod cum impiis de
putatus sum; Et enim ea quae sunt deme.
finem habent. At illi dixerunt. Domine. ecce
duo gladii hic. At ille dixit eis. sat est. t
egressus. ibat secundū consuetudinē in mon
tem olivarum. Secuti sunt aut̄ illum et di
scipuli. t cum puerisset ad locum. dixit
illis. Orate. ne intratis in temptationem.
t ipse amulsus est ab eis quantum iactus est
Lapidis. et positis genibus orabat dicens.
aut̄ si uis transfer calicem istum a me. Ue
rum tamen non mea uoluntas. sed tua fiat.
pparuit autem illi angelus de caelo. confor

transsum; Et factus in agonia plixus orabat.
Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis interram. Ecce cum surrexisset ab oratione et uenisset ad discipulos suos. inuenit eos dormientes per istum. Et ait illos. Quid dormitis? surgite. orate. ne intreratis in temptationem. ibi hec colloquente ecce turba et quocabatur iudas unus de duodecim. ante cedebat eos. Et appro pinquauit ihu. ut oscularetur cum. ius auit dixit illi. Iuda. osculo filium hominis tradis. identes autem hi qui circa ipsum erant. quod futurum erat. dixerunt ei. Domine. si percutimus in gladio. Et percussit unus ex ipsis seruum principis sacerdotum. et amputauit auriculam eius dextram. Respondens autem ius auit. Sinite usque huc. et cum tecum tigisset auriculam eius. sicut auit cum. exiit autem ihu ad eos qui uenerant ad se principes sacerdotum. et magistratus templi. et seniores. quasi ad litronem existis. cum gladiis et fustibus. Cum cotidie uobiscum

fucrum intempslo non extendis manus in
 me Sed hæc hora uir et potestas tenebrarum
 omnipotentis autem cum duxerunt addo-
 mum principis sacerdotum et rufus uero se-
 quebatur alonge Accesso autem igni in medio
 atrio et circum sedentibus illis erat petrus in
 medio eorum quem cum uidisset ancilla que-
 dam sedente ad lumen et eum susscit intuta
 dixit Et hic cum illo erat et ille negauit
 cum dicens mulier non novi illum Et post
 pusillum aliud uidens eum dixit Et tu de illis
 es petrus uero autem O homo non sum Et in
 ter uallo facto quasi horae unius alius quidam
 affirmabat dicens Uere et hic cum illo erat
 Nam et galileus est Et ait petrus homo ne
 scio quid dicas Et continuo adhuc illo loquen-
 te canticum gallus et conuersus dominus respe-
 xit petrum Et recordatus est petrus uerbis
 domini sicut dixerat quia prius quam gallus can-
 tet ter me negabis Et egressus foras petrus
 fleuit amare et uiri quatenus habebant illum
 illudebant ei cidentes Et uelauerunt eum

et percutiebant faciem eius. et interrogabant
cum dicentes propheta ha quis est qui te
percussit. Et alia multa blasphemantes di-
cebant in eum. ut factus est dies con-
uenierunt seniores plebis et principes sacer-
dotum et scribae et duxerunt illum in con-
cilium suum dicentes Sit uis xri dñe nobis.
t ait illis Si uobis dixerim non credetis michi.
Si autem interrogauero non respondebitis
michi neque dimittetis me. x hoc autem erit
filius hominis sedens ad extremitatem dei-
xerunt autem omnes Tu ergo es filius dei qui
autem dicitis quia ego sum. t illi di-
xerunt quid adhuc desideramus testimo-
nium ipsi enim audiuimus de ore eius t
surgenf omnis multitudo eorum duxerunt
illum ad pilatum. ooperunt autem illum
accusare dicentes Hunc inuenimus subuer-
tentem gentem nostram et prohibentem tribu-
ta dari caesari et dicentem se xem regem
esse. iatus autem interrogauit cum dicens
Tu es rex iudeorum. At ille respondens ait.

Tu dicas: naut pilatus ad principes sacerdo
 tum et turbas? Nichil inuenio causae. in
 hoc homine: et illum ualecebant dicen
 tes. Commouit populum. docens puniuere
 san iudeam. et incipiens agalilea. usq. huc.
 Pilatus autem audiens galileam. interrogauit
 si homo galileus esset. Et ut cognouit quod
 de herodis potestate esset. remisit eum adhe
 rodem. qui et ipse ierosolimis erat illis die
 bus herodes. ut inso iuv. gauisus est ual
 de. Erat enim ex multo tempore cupiens ui
 dere eum. eo quod audierat multa de illo. et
 sperabat signum aliquod uidere ab eo fieri.
 Interrogabat autem illum multis sermonibus.
 Et ipse nihil illi respondit. tabant enim
 principes sacerdotum et scribac. constanter
 accusantes eum. preuit autem illum hero
 des cum exercitu suo. et illusit indumentu
 ste alba. et remisit ad pilatum. Et facti sunt
 amici herodes et pilatus in ipsa die. Nam
 antea inimici erant adiutarem. pilatus
 autem conuocatis principibus sacerdotum

et magistris et plebe. dixit ad illos Ob
tulisti michi hunc hominem quasi auer
tem populum. et ecce ego cum uobis
interrogans. nullam causā inueni in homi
ne isto. exhibis in quibus eum accusatis.
et neq. herodes. Nam remisi uos ad illum.
et ecce nichil dignum moste acrum est ei
mendatum ergo illum dimittam. Neces
se autem habebat. dimittere eis per diem se
stum unum. et clamauit autem simul u
niuersa turba dicens. Tolle hunc. et dimitt
te nobis barablam. qui erat propter sediti
onem quandam factam iniuriantem et homi
cidium. missus in carcere. iterum autem
pilatus loquutus est ad illos. uolens dimitt
re eum. At illi succidabant dicentes. Cru
cifige. crucifige illum. Ue. autem tertio di
xit ad illos. Quidenim mali fecit iste? nul
lam causam mostis inueni in eo. Compix
ergo illum. et dimittam. tilli instabant
uocibus magnis postulantes ut crucifige
retur. Et multo letebant uoces corum. et

pilatus adiudicavit fieri peccationē eoz
 O misit aut̄ illisēum qui ppter homi
 diū et seditionē missus fuerat incarce
 rem quā petebant̄ Iūm uero tradidit
 uoluntati eorum ut cum ducerent cum
 apprehenderunt simōnē quenqā c̄yrenen
 sem uenientem de villa et imposuerunt
 illi crucem post iūm equebat̄
 aut̄ illum multa turba populi et mulie
 rum quae plangebant et lamentabantur
 eum Conuersus aut̄ ad illas ihs dixit si
 hæc ierusalem nolite flere super me sed
 super uos ipsas flere sed super filios uos
 Q uo ecce uenient dies in quibus dicent Be
 atæ steriles et uentreſ qui non genuerunt
 et ubera quae non lactauerunt Tunc in
 cipient dicere montibus Cadite super
 nos et collibus operite nos Quia simiū
 diligno haec feciūt marido quid fiet
 ueebantur aut̄ et alii duo nequā cum eo
 ut interficerentur et post quam uene
 runt in locum qui vocatur calvariae ibi

crucifixerunt eum. tlatrones unum ade
xtris et alterum a simbris. n̄s aut̄ dice
bat. pater. dimitte illis. non enim sciunt
quid faciunt. iuidentes vero uestimen
ta eius miserunt sortes. et stabat populus
expectans. t deridebant illum principes
cum eis dicentes. Alios saluos fecit. se sal
uum faciat. si hic est x̄s. di electus. llude
bant aut̄ ei et milites accedentes. et acutum
offerentes illi dicentes. Si tu es rex iudeorum.
saluum te fac. rat aut̄ et supscriptio scri
pta super illum. literis grecis. et latinis. et he
braicis. Hic est rex iudeorum. mis aut̄
dehis qui pendebant latronibus. blasphe
mabat eum dicens. Si tu es x̄s. saluum fac
tem ipsum. et nos. respondens aut̄ alter.
increpabat illum dicens. Neq. tu times
dm̄. quod in eadem damnatione es. Et nos
quidem iuste. nam digna factis recipimus.
hic vero. nichil mali gessit. Et dicebat ad
ih̄m. Dñe. memento mei. cum ueneris in
regnum tuum. Et dixit illi ih̄s. Amen.

dico tibi. hodie mecum eris in paradyso.
 rati autem fere hora sexta. Et tenebrae factae
 sunt immensura terra. usq. in nonam horam.
 Et sol obscuratus est. tu velum templi scis
 sum est medium. et clamans uocem mag-
 gna ihesu. pater in manus tuas cum en-
 do spm meum. Et haec dicens exspira-
 uit. id est autem centurio quod factum
 erat. glorificauit dm dicens. Uere. hic
 homo iustus erat. et omnis turba eorum.
 qui simul aderant ad spectaculum istud.
 et videbant quae fiebant. percutientes pe-
 catora sua. reuestebantur. Stabant autem omnes
 noticius a longe. et mulieres quae secutae
 erant eum agalilea. haec uidentes. tecum
 esse uir nomine ioseph. qui erit decurio. uir
 bonus et iustus. hic non consenserat con-
 filio et actibus eorum. ab iirimathia ciuita-
 te iudeae. qui expectabat et ipse regnum
 di. hic accessit ad pilatum. et petuit corpus
 ihu. et depositum inuolunt insindone. et
 posuit eum in monumento exciso. in quo

non dum quisquam posuit sicut erat. et di-
ferat paraseues et sabbatum illucescebat.
Subsecutae autem mulieres quae cum ipso ue-
nerant degalilea uiderunt monumentum
et quem admodum possum erat corpus
eius. et reuerentes parauerunt aroma-
ta et unguenta. et sabbato siluerunt se
cundum manditum. nam autem sabbati
ualue diluculo uenerunt admonumen-
tum postantes quae parauerunt aromata.
et inuenierunt lapidem revolutum amo-
numen. Et ingressae non inuenerunt corpus
domini ihesu. Et factum est cum men-
te consternatae essent de isto. ecce duo
uiri steterunt secus illas in ueste fulgen-
ti. uim uicerent. autem et declinarent uul-
sum interram. dixerunt ad illas. quid
queritis inuenientem cum mortuis. Non
est hic sed resurrexit. Recordamini quia
inter locutus est uobis. cum adhuc ingali-
lea esset. dicens. quia oposteri filium homi-
nis tradidimus manus hominum peccatorum.

et crucifigi. et die tertia resurgere. Et resur
 cordatae sunt uerborum eius. reges
 sic a monumento. nuntiauerunt haec o
 mnia illis undecim. et ceteris omnibus
 erat autem maria magdalena. et iohanna. et
 maria iacobi. et ceterae quae cum eis erant.
 quae dicebant ad apostolos haec. Et uisa
 sunt ante illos sicut deliramentum uerba ista.
 et non credebat illis. petrus autem surgen^s
 eucurrit ad monumentum. et perumbens
 uidit linteum uera sola posita. Et abiit secum
 mirans quod factum fuerit. et ecce duo
 ex illis ibant ipsa die in castellum. quod erat
 in spatio stadiorum sexaginta ab iherusalē.
 nomine emmaus. Et ipsi loquebantur ad
 muntem. de his omnibus quae accederant.
 Et factum est dum fabularerentur ei secum
 quererent. et ipse ihs appropinquans. i
 bat cum illis. Oculi autem illos tenabantur
 ne cum agnoscerent. Et ait ad illos. quis
 hi sermones quos confertis. ad minorem am
 bulantes et estis tristes. Et respondens uisus

cum nomen deopas. dixit ei. Tu solus peregrinus es in iherusalem. et non cognovisti quae facta sunt in illa his diebus. Quibus ille dixit.
Quae. Et dixerunt. De ihu nazarenio. qui fuit interppheta potens in opere et sermone. cum do. et omni populo. Et quomodo cum tradididerunt summi sacerdotes et principes nři in damnationem mortis. et crucifixerunt eum. Nos autem speribamus. quia ipse esset redempturus iſrahel. Et nunc super hanc omnia. tercia dies est hodie. quod hanc facta sunt. Sed et mulieres quaedam ex nřis terruerunt nos. quae ante lucem fuerunt ad monumentum. Et non inuenient corpore eius. uenerunt dicentes se etiam uisiones angelorum uidisse. quidicunt cum inuere. Et abierunt quida ex nřis ad monumentum. et ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt.
Ipsum autem non inuenerunt. Et ipse dixit adeoſ. O stulti et tardicordi. id credendum. in omnibus quae locuti sunt pphetae. Non ne hanc oportunitate pati xim. et nauitare in

gloriā suā. Et incipiens a mōysē et omni
 bus pphœus. interptabatur illis in omnibus
 scripturis. quae de ipso erant. Et appropin
 quabant castello quo ibant. et ipse se unxit
 longius ire. Et coegerunt illum dicentes Ma
 ne nobiscum quō adiuverat. et inclinata
 est iam dies. Et intravit cum illis. Et factū
 est cum recumberet cum illis. accepit panem.
 et benedixit ac frēgit. et porrigebat illis. Et
 apesli sunt oculi eorum. et cognoverunt eñ.
 Et ipse euāuit ex oculis eorum. Et dixerunt
 ad inuicem. Nonne cor nřm ardens erat in
 nobis dum loquererāt in uia. et aperiret nobis
 scripturas. Et surgentes eadem hora. regressi
 sunt in ierusalem. et inuenierunt congrega
 tos undecim. et eos qui cum ipso erant dicen
 tes. Quod surrexit dñs uere. et apparuit simo
 ni. Et ipsi narrabant quae gesta erant in uia.
 et quomodo cognoverunt eum in fractione
 panis. ut haec loquerentur. nſt erat in
 medio eorum et dicit eis pax uobis. Ego sum.
 Nolite timere. Conturbati uero et conterriti.

existimabant se sp̄m uidere. Et dixit eis
Quid turbati estis et cogitationes ascendunt
in corda uirū. Uide manus meas et pedes
quia ipse ego sum. Palpate et uidete quia
sp̄s carnem et ossa non habet. sicut me in
datis habere. Et cum hoc dixisset. ostendit
eis manus et pedes. Adhuc aut̄ illis non
crederib⁹. et mirantibus praeaudio di
xit. Habetis hic aliquid quod manducetur.
At illi obtulerunt ei pastem piscis assi et fa
uum mellis. Et cum manducasset coram
eis sumens reliquias dedit eis. Et dixit
ad eos. Haec sunt uerba quae locutus sum
ad uos cum adhuc essem uobis sc̄um. quo
necessē est impleri omnia quae scripta sunt
in lege moysi et prophetis et psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum ut intellegerent
scripturas. et dixit eis. Quō sic scriptum est.
et sic oportebat x̄m pati. et resurgere amor
tus die tertia. et praedicari in nomine eius
paenitentiā. et remissionem peccatorum in
omn̄ gentes. Incipientibus aliensolima.

Uos autem testes estis horum. et ego mittam pro
missum patris mei in uos. Uos. uitem sedete
in exultate. quo ad usq. induitimi iusti ex
alto. Et duxit autem eos foras in bethaniam. et
eleuatis manibus suis. benedixit eis. Et factus
est dum benedicaret illis. recessit ab eis. et ser-
batur in caelum. Et ipsi adorantes regressi
sunt in iherusalem. cum gaudio magno. Et
erant semper in templo laudantes et bene-
dicentes domini. Amen.

